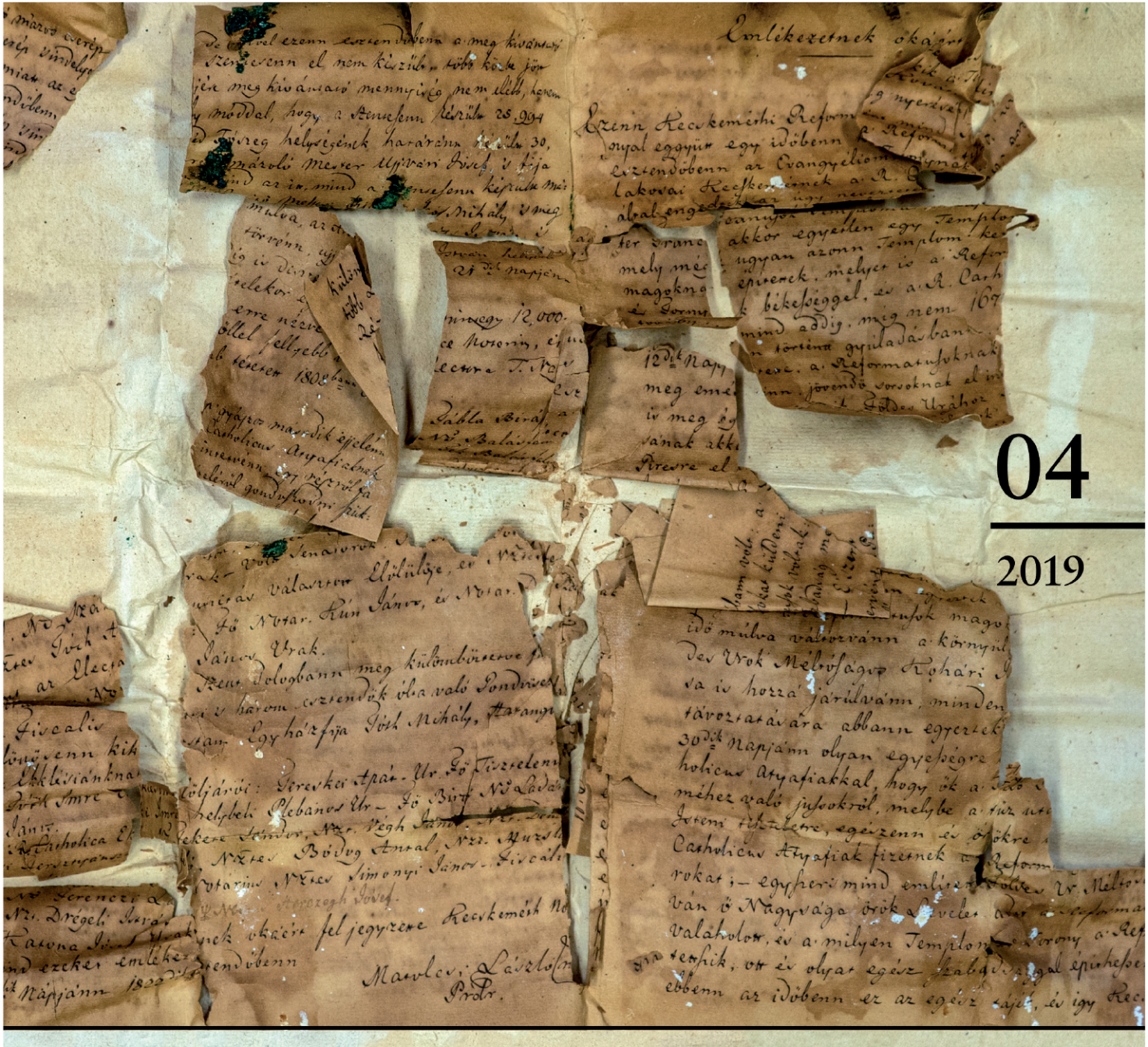

04

2019

ÚJ SZŐLŐSKERT

a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

Főszerkesztő Bán Magdolna

Szerkesztőbizottság Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtárának és Levéltárának munkatársai

Munkatársak Bíró Éva, Csőszné Pető Krisztina, Farkas Dóra, Kuti József, Papp Attila, Svébisné Juhász Márta, Mikesiné Ertl Katalin, Szenes Mártonné Durucz Anna, Varga Miklósné

Lektor Bovier Hajnalka

Szerkesztőség Kecskeméti Református Egyházközség Könyvtára és Levéltára
Szerkesztőség címe: 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7.
Telefon és fax: 76/500-388 • E-mail: konyvtar@krek.hu • Honlap: www.krekbib.hu

Tervező Kiss Ákos

Fotó Márta Róbert, Noszlopi Miklós, Novák Mária, Pálóczi Károly, Papp Attila, Telekes Tamás, Sipos Mónika, Slavitsek Endre

Kiadó Kecskeméti Református Egyházközség
Kiadó címe: 6000 Kecskemét, Szabadság tér 7.
Telefon és fax: 76/500-389 • E-mail: hivatal@krek.hu • Honlap: www.krek.hu

Felelős kiadó Kuti József

Nyomda Print 2000 Nyomda
Nyomda címe: 6000 Kecskemét, Nyomda u. 8. • Telefon: 76/501-240
Fax: 76/501-249 • E-mail: office@print2000.hu
Honlap: www.print2000.hu

Címlap Időkapszula (fotó: Papp Attila Gyula)

Hátlap Adventi koszorú (fotó: Kiss Ákos)

ÚJ SZŐLŐSKERT
a Kecskeméti Református Egyházközség hírmondója

VII. évf. 2019. 4. szám (október-december)
Készült 700 példányban

print 2000
NYOMDA KFT KECSKEMÉT

SZERZŐ **BÁN MAGDOLNA**

Főszerkesztői gondolatok

Lassan fél éve várakozunk. Van, aki türelmesen, hálatelt szívvel, van, aki türelmetlenül, zúgolódva. Elkényelmesedtünk, nem szeretjük, ha megszokott rendünkben zavar támad, megszokott helyünket elfoglalják, máshova kell áttelepednünk, vagy éppen bármi megváltozik a bejáratott dolgainkban. Egy őszi vasárnap hosszú idő után a KERT esti istentiszteletre látogattam el. Ahogy ültem a díszteremben, körülöttem a sok fiatallal, hallgattam a zenekarral kísért énekeket, nem győztem rácsodálkozni a díszterem szépségére. Így kivilágítva szinte ragyogtak a díszes üvegablakok, az egész helyiség fényárban úszott. Azt gondoltam, hogy milyen hálátlanok is vagyunk: ilyen csodás „váltóterem" áll a rendelkezésünkre, és nekünk még ez sem jó. Szerintem csupa jó dolgot is hozott ez a kényszerűség, hiszen egyébként szolgálati helyekben, alkalmakban bővelkedő gyülekezetünk tagjai a város bármely pontján befogadásra találhattak. Ne feledkezzünk el róla, milyen szerencsések vagyunk, hogy a felborult rendünkben volt, aki mindig megoldást kínáljon.

Szokatlan ez az év ebből a szempontból is, hogy új dolgokat kell kipróbálnunk, alkalmazkodnunk kell, sőt sokszor manőverezni, kalkulálni, hogy minden rendben legyen.

Szenteste is valami újat, merőben szokatlant fog kipróbálni gyülekezetünk, hiszen az elmúlt években, évtizedekben nem volt nagyon példa arra, hogy ünnepi alkalmunkat a római katolikus felekezet vendégeként a nagytemplomban tartsuk. Remélem, sokan lesznek nyitottak, és jönnek el erre az alkalomra, hiszen lehet, hogy csak egyszeri és megismételhetetlen este lesz. Várakozunk most négy héten át a Megváltó érkezésére, aztán még egy fél évig a már most csodás templomunk végső elkészültéig. Adventünk, ünnepünk teljen meg azzal a jó érzéssel, hogy mennyi feladatot elvégezhettünk, megoldásokat találhattunk, segíthettünk nehéz helyzetben lévőkön, fejleszthettünk, és nem utolsósorban békességre törekedhettünk!

SZERZŐ **HODÁNICS TAMÁS**

Gyertyafény, szép remény, karácsonyi sütemény...

ÜNNEPRE HANGOLÓDÁS A KARÁCSONY ÉS A BIBLIAI REMÉNY ÖSSZEFÜGGÉSEIRŐL GONDOLKODVA

„Egyszer arra jártam én,
hol az ég a földre tárul,
mindent ingyen ad, nem árul,
sziporkázó csillagok
záporoznak könnyedén.
Gyertyafény,
szép remény,
karácsonyi sütemény”

(Weöres Sándor)

Malakiás próféta nevéhez kapcsolódik a Biblia utolsó ószövetségi könyve (Kr. e. 5. század vége). Ezzel a könyvvel zárult le az ószövetségi iratgyűjtemény és prófétai időszak. Utána csaknem négy évszázadon keresztül, egészen Jézus Krisztus eljöveteléig, az újszövetségi iratok megírásáig nem született újabb ihletett könyv, sőt nem is olvashatunk erről a korszakról a Bibliában. Ezt a közel négyszáz éves időszakot nevezzük intertestamentális, azaz testamentumok közötti kornak. Minden olyan ígéret, ami Jézus Krisztusra vonatkozott, aminek a beteljesedését várták, évszázadokon keresztül a remény és hit állapotában maradt. Generációk adták át egymásnak az ígéreteket és a reményt úgy, hogy talán majd a következő időszakban, talán már hamarosan eljön a Megváltó, megérkezik a várva várt segítség. Amikor Józsefnek megerősítette az angyal, hogy *„mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által”* (Máté evangéliuma) – ő talán fel sem fogta, hogy a várva várt és most beteljesülő reménységnek lett az egyik meghatározó szereplője.

SZÉP REMÉNY

Érthető, hogy a keresztyénségben a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó teológiában és a szimbólumok közt ott találjuk a reményt. Például az adventi koszorún a második adventi gyertya is erre

utal. Meghatározó helyet foglal el a gondolkodásunkban, része az évezredes hagyományoknak, és fontos saját élmények társulhatnak hozzá. Mégis egy ilyen fogalom napjainkban, a közbeszédben kissé idegenszerűen hat. Még nem fordult elő velem, hogy elhívtak volna a barátaim kávézni úgy, hogy azt mondják: gyere, beszélgessünk most a reményről. Nem sűrűn halljuk sorban álláskor, kórházi rendelőben, fodrásznál, hogy direkt erről folyna eszmecsere. Az élmény és jelenség mégis napi szinten velünk és bennünk él, hiszen azért kelünk fel reggel és indulunk el, hozunk döntéseket, és tesszük azt, amit, mert reméljük, hogy sikerülnek a terveink. Szinte nincs olyan nap, hogy ne reménykednénk valamiben. Dum spiro spero – szól a latin mondás: „míg élek, remélek." Így vagyunk megteremtve, a reménységre való alapvető képességgel.

Ez vitális program, szinte belénk írt parancs. Élni és remélni összetartoznak. Kórházlelkészként tapasztalom, hogy a gyógyuláshoz is nélkülözhetetlen és fiziológiai szinten is hat a remény. Nem látom át orvosilag a folyamatokat, csak utalok arra, amit hozzáértők megfogalmaztak. Összefüggés mutatkozik a lélek állapota és a mellékvesekéreg által termelt hormonok hatása között. Amikor az életcélok, a bizakodás elvész, és a reménytelenség állandósul, akkor az immunvédelem gyengül, a szervezetünk pedig sorvad, szinte önmagát emészti fel.

KARÁCSONYI SÜTEMÉNY

Vannak olyanok, akiknek idén is elég lesz az ünnephez a karácsonyi sütemény. Hagyjuk a többit! A spiritualitást, betlehemi születést, angyalokat és megváltást, az egész Isten-ügyet feleslegesnek élik meg. Nem veszi körül egyöntetűen támogató tömeg az ünnepelt Krisztust, a keresztyén ünnep reménységét. Vannak szkeptikusok, akadnak ellenzők is. Sokan értenek egyet azzal a költői meghatározással, hogy *„…ki él, az mind reménytelen, csak könnye van, teménytelen."* (Kosztolányi). Vannak, akik úgy érzik, hogy ideje leszámolni ezzel a jelenséggel, mert az ilyesmi is csak *„Földiekkel játszó Égi tűnemény, Istenségnek látszó Csalfa, vak Remény Kit teremt magának A boldogtalan."* (Csokonai). Azt gondolom, hogy nehéz lehet remény nélkül élni. Küzdeni a feszültséggel és azzal a félelemmel, hogy amiben hinni kellene, amit jó lenne várni, és ami jó lenne számunkra, az nem jön el soha. Nyugodtan válaszolhatunk nemmel arra a kérdésre, hogy minden reménynek van-e alapja? A csalfa és a valós reménység közötti különbség abban rejlik, hogy kihez vagy mihez kapcsolódik. Nekünk az ígéret forrása számít. Istenben nem lehet csalódni. Várakoztatni szokott minket, de becsapni soha! Ezért nem volt üres az intertestamentális korban, a várakozás időszakában élt emberek reménysége sem. A remény olyan időleges állapot, ami elfogadja, hogy az Úr nem most teszi meg azt, amit szeretnénk. Ő bármeddig kitolhatja a megvalósítást. Néha ezeken a csalódásokon keresztül nevel, tanít minket. A végeredmény viszont bizonyosan karácsonyi lesz, ahogy az angyal közvetítette: beteljesedett, amit az Úr ígért. Adventben lenni egyenlő azzal, hogy tanulunk várni, türelmet gyakorolni, befelé és a mennyei világ felé figyelni.

GYERTYAFÉNY

Adventben vagyunk. Ebben az ünnepkörben sokszor éled fel és alszik ki a remény a szívekben. Azt gondolom, hogy szimbólumnak nagyon találó a reményhez a gyertya, a láng. A gyertya és annak lángja eléggé törékeny valami. Védelemre szorulhat. A láng néha csak lángocska, pislákol, oxigénért kiált, és előfordul, hogy a fennmaradásért küzd a légáramlatokkal, szellővel, széllel, nedvességgel. Óvni kell, mert a lángja könnyen kioltható, ahogy a remény is gyakran kialudhat bennünk. Hogyan tartsuk életben, vagy hogyan élesszük fel, ha kialudt. Felvetődik a kérdés, hogy egyáltalán vissza lehet-e fordítani a reménytelenségben sodródókat? A „fel a fejjel" és „majd lesz jobb is" ígéretével aligha. Állítólag a múlt században egy londoni kórház homlokzatára festményt készítettek, amiben elég találóan sikerült az egészségügyi intézmény küldetésnyilatkozatát is ábrázolni. A festményen egy kialudt tüzet próbálnak újraéleszteni orvosok. A festmény felett egy írás volt olvasható: talán még van remény... Azt gondolom, hogy ez a kép is egész pontosan ábrázolta ki, hogy mit gondolnak és várnak sokan az egészségügyi rendszertől, egy ígéretes szakembertől vagy akár tőlünk, lelki emberektől. Várják, hogy a pusztuló sejtekből, kudarcos körülményekből, szinte már élettelen állapotból valaki fordítsa vissza bennük a folyamatokat, szítsa fel az élet tüzét. Mi tudjuk, hogy azt a bizonyos lángot az Úr élteti, az ő igéjéből táplálkozik. Íme néhány példa: *„Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok reménységet."* (Zsolt 62,6) *„Mert te vagy, Uram, reménységem, te vagy, Uram, bizodalmam ifjúkorom óta."* (Zsolt 71,5) *„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgok létéről való meggyőződés."* (Zsid 11,1)

Karácsonykor visszatekintünk a beteljesült ígéretekre, és a hála, öröm, áldás töltheti be ünnepi gondolatainkat. A keresztyénség karácsonya az egész világ reménysége. Lukácsra, a bibliai korban élt orvosra is utalok, aki az egyik evangélium szövegezője lett, és úgy összegzi az evangéliumban a karácsonyi történetet, hogy az egész világnak üzeni meg: *„nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz"* .(Lk 2,10)

GYERTYAFÉNY, SZÉP REMÉNY, KARÁCSONYI SÜTEMÉNY...

Miből markolnánk idén karácsonykor? Mikszáth Kálmán így ír valahol a reményről: *„Az Isten kamrájában a remény áll a legnagyobb zsákban, s mindig ki van a madzagja oldva, hogy mindenki belenyúlhasson."* Szép gondolat és biblikus alapokon is nyugszik. A remény által az ember Isten segítségére támaszkodik, és általa bízik a jövőben. Földi dolgainkban is segít és abban szintén, hogy messzebb lássunk, hogy szentül várjuk vissza a Megváltót. Markoljunk bele a reményzsákba! Akkor, amikor szükséges, és vegyünk belőle annyit, amennyi szükséges!

Köszönöm

Mindenért
mindenkiért
ajándékozásért
és elfogadásért
eredményekért
és kudarcokért
táncért
és gyászért
megértésért és vitatkozásért
sírásért és vigasztalásért
szavakért és hallgatásokért
társakért és egyedüllétért
hétköznapokért és igazi ünnepekért
az elmúló esztendő számtalan kincséért
s a jövendő reményéért
Hála
Neked

Ima

Istenem, az új esztendő friss szele a jövő ígéreteit, a rám váró felfedezések ízét hozza. Lelkesen sietek az előttem álló napok elébe, tudván, hogy vezeted lépteimet a nekem rendelt nemes célok felé, amelyeket be kell teljesítenem. Kérlek, adj az élet kihívásaihoz elegendő bátorságot, erőt, optimizmust és hitet!

Istenem, micsoda áldás, hogy itt ez az új esztendő, amelyben tovább fejlődhetek! S még egy újabb áldást adtál: a lehetőséget, hogy felismerjem a képességeket, melyeket te plántáltál belém. Köszönet minden elmúlt évért, amelyben arra tanítottál, hogy minél inkább magamba fogadhassam az igazságot, és tápláljam a szeretetet. Fel sem tudnám sorolni, hányszor tértem vissza bölcsességed kútfőjéhez józanságért s hogy jobban rálássak életem folyására. Köszönöm útmutatásodat!

Kérlek, nyitott szívvel és elmével vezess a mába, hogy képes legyek egyre többet tanulni! Ámen

- *Mindennapi imáink*, Pécs, Alexandra Kiadó, 2007. 4. l.
- Varga Gyöngyi: *Élők földje*, Budapest, Luther Kiadó, 2019. 204-205 p.

SZERZŐ **LACKFI JÁNOS**

Isten-keresgélő

Hol van az Isten?
Mért van az Isten?
Kellene már, hogy
kézre kerítsem...

Nézem a földben,
nézem a fában,
itt a vakondok,
ott meg a szú van.

Nézem az égen,
nézem a tóban,
sas-libegésben,
kajla kopóban.

Hol van az Isten?
Kis katicában?
hajnali fényben?
kerge cicában?

Hold kerekében?
Nap-zuhogásban?
Mindig az egyben?
Mindig a másban?

Hogyha keresnéd
Benn a zsebedben,
Épp kikukucskál
Fenn az eszedben.

Szél fuvoláján
küldi a hangot,
küldi az epret,
küldi a mangót.

Küldi a márványt,
küldi a rozsdát,
méhek az Istent
mind beporozzák.

Itt is, amott is,
ott se meg itt se,
isteni bukfenc,
épp ez a kincse.

Kergetem egyre
én is az Istent,
csörtet utánam,
bújik a nincsben.

Bújik a vanban,
fűsuhogásban,
engedi néha,
hogy kipecázzam.

Hogyha a markom
összeszorítom,
csobban a vízben,
elviszi titkom.

Ám ha lehúnyom
két szemem, itt van,
csak maradásra
kell kitanítsam...

■ Lackfi János: *Van tüzed?* Budapest, Szent István Társulat, 2019, 55-56 p.

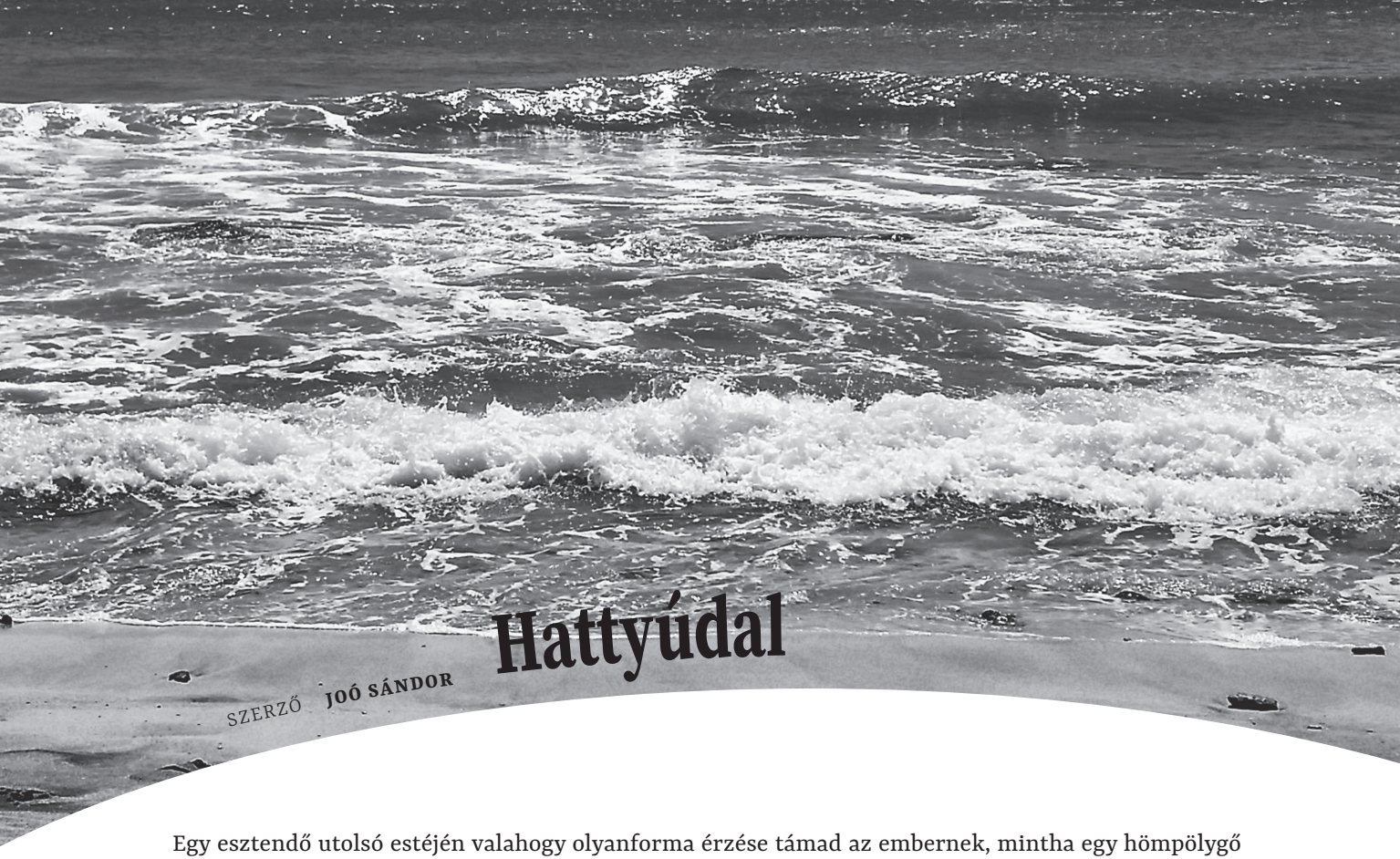

Hattyúdal

SZERZŐ **JOÓ SÁNDOR**

Egy esztendő utolsó estéjén valahogy olyanforma érzése támad az embernek, mintha egy hömpölygő folyam partján állnánk, és néznénk a víz állandó sodrását lefelé. Mi mindent visz ez a víz magával... mi az, ami elmúlik ezzel az esztendővel együtt? Igazán kivételesen boldog napok és boldog órák, forró pillanatok... a legszentebb vágyaknak áldott és szent beteljesülése...viszi a víz...ints neki búcsút...

Újabb emlékek jönnek ... milyen jó az Isten, hány könyörgésünket meghallgatta ... mennyi szeretetet pazarolt ránk... Aztán megint más emlékek jönnek ... fájó, szomorú emlékek ...hány kedves arc ...Az ember úgy érzi, mintha a szívéből tört volna is egy darab... viszi a víz. Viszi a sok-sok könnycseppet is ... Még szomorúbbak azok a könnyek, amelyek az én szeretetlenségem és az én bántásom miatt hullottak valakinek a szeméből. Ha jóvá lehetne tenni belőle valamit! De nem lehet, viszi az ár a múlt felé...

Az idő múlásának ebben a sötét hátterében ragyog fel az Ige, hogy *„megmarad a hit, a remény és a szeretet."*

Egyetlen egy van ezen a világon, ami örökkévaló értékű, és az a szeretet, mert ez Isten Természete. Minden apró szavunk, mozdulatunk, cselekedetünk, amiben szeretet van, amiben benne rezdül valami Isten szeretetéből, az megmarad, velünk jön az örökkévalóságba, elkísér a síron túlra is. De jó, hogy van egy másik, egy örök, egy édesatyai szeretet ...amelyik mindent elfedez a Jézus vérével. Mi lenne velünk, ha ezt is elvinné magával az idő? Ha ez is elmúlnék egyszer? De megmarad a szeretet! Semmi más nem marad végül, csak ez. Ezért a legnagyobb a szeretet.

■ Kovács Tibor, Szathmáry Sándor: *Szeretet-naptár. Útravaló az esztendő minden napjára.* Budapest, Lux K., 1995 (december 31.)

SZERZŐ **FARKAS JÓZSEF**

„Hozz reá víg esztendőt!”

Sors: hangsúlyos ez a szó, valóban. Azt is jelenti: egész valótokban, minden előző meghatározottságotokból ki tud váltani, meg tud váltani Jézus. A gének, hormonok, agysejtek továbbra is működnek, teszik rendelt dolgukat, de az egész emberlét bekerül az új áramkörbe – veszi a Szentlélek ajándékát. Így erőt kap arra, hogy úrrá legyen ösztönei felett, beidegzett szokásai felett, beszűkült gondolkodása felett. Úrrá lesz sorsa felett. Új ember lesz, krisztusi ember lesz. Sorsa feletti szabadságának titka nem önerőlködéseiben, nem tréningjeiben rejlik, hanem abban, hogy „isteni természet részesévé” lesz. Ez a győzelmes isteni erő segíti arra, hogy fölszabaduljon a sorskényszerek alól. Ez hoz rá végre „víg esztendőt”.

Mindez ugyanúgy érvényes az egyénre, mint a társadalom egészére. Népünk sorskényszerek alatt él, és ebből nincs más kiút, mint a Lélek kiáradása az egész népre. A mi szolgálatunk: egyengetni a Lélek kiáradásának útját.

▪

Kovács Tibor, Szathmáry Sándor: *Szivárvány-naptár.* Református Zsinati Iroda, Budapest, 1998. 4. p.

SZERZŐ **BÁN MAGDOLNA**

Horbász Veronika teológát kérdeztük

Gyülekezetünk tagjai már bizonyosan ismerik Veronikát, aki az idén érkezett gyülekezetünkbe. Hatodéves teológiai gyakorlatát tölti nálunk, így már sok szolgálati helyen megfordult közöttünk. Halk szavú, bájos és nagyon szolgálatkész embert ismerhettünk meg benne.

Kicsoda Horbász Veronika? Honnan érkezett hozzánk, mit tudhatunk a családjáról, eddigi tanulmányairól?

Kárpátalján születtem egy határ menti faluban, Zápszonyban, ahol a családom jelenleg is él. Egészen a gimnázium elvégzéséig minden haza kötött, és sokáig azt hittem, hogy a néhány évre szóló debreceni kitérőm után is így lesz. A Nagydobronyi Református Líceumban érettségiztem. Ez az időszak meghatározó volt számomra, és sokáig azt az álmot dédelgettem magamban, hogy egyszer ott lehetek vallástanár. Aztán az élet máshogyan hozta, Isten másként rendezte.

Hogyan kapta elhívását a lelkészi pályára?

Sokan vissza tudnak emlékezni egy igeversre, amely elhívásuk alapja, talán lelkészi pályájukat végig is kíséri. Az én életemben, ahogy sok más esetben is megtapasztaltam, ez is egy folyamat volt.

Abban az időszakban voltam gimnazista diák, amikor egy új oktatási törvény miatt két tanévre rövidült a középiskolai időszak egész Ukrajnában. Így 16 évesen már szembesültem a pályaválasztás nehézségeivel. Nyomasztó teherként éltem meg ezt az időszakot egészen addig, míg el nem kezdtem Debrecenben tanulni. Először katechéta-lelkipásztori munkatárs szakra jelentkeztem, majd másfél évig emésztgettem magamban a vágyat a lelkészi pálya iránt.

Ez egy hosszú folyamat volt számomra, amelyben rengeteg megerősítést kaptam a családomtól, barátaimtól és az egyetemi tanáraimtól is.

Miért pont Kecskemétre esett a választás a hatodéves gyakorlati idő letöltésére?

Ez egy érdekes történet. Ha egy éve valaki azt mondta volna nekem, hogy Kecskeméten töltöm majd a hatodéves gyakorlatomat, biztosan nem hittem volna el.

A hatodévem kiindulópontja egy templomban felejtett telefon.

Misi, a vőlegényem januártól a kecskeméti megyei kórházban kezdett rezidensként. Februárban itt jártunk egy úrvacsorás istentiszteleten a vőlegényemmel. Az alkalom után épp arról beszélgettünk, hogy furcsa módon bár először jártunk ebben a gyülekezetben, mégsem éreztük kívülállónak magunkat. Kis idő után pedig észrevettük, hogy valami ott maradt a templomban. Így ismerkedtünk meg Kuti Józseffel, aki lehetőséget ajánlott a hatodéves szolgálatomra nézve.

Hol, milyen területen szerzett korábban tapasztalatokat, amelyek a lelkészi pályában erősítik?

A teológia sok lehetőséget adott, amely által erősödni tudtam. Az egyetemi diákéletében aktívan részt vettem, akár a bibliaórák vagy a hitéleti programok szervezésében. Emellett a Debreceni Református Egyetemi Gyülekezet volt még nagy hatással rám. Néhány évig szolgáló tagja voltam a gyülekezetnek, jelen voltam a zenekarban és az Alpha sorozatban is.

Sokat köszönhetek Püski Dánielnek, aki abban az időszakban vezette az egyetemi gyülekezetet, amikor én is aktív tagja voltam. Sok energiát és nagy figyelmet fordított ránk, teológusokra. Az ő vezetésével látogattunk el Németországba és Amerikába, ahol a gyülekezetplántálás egészen új oldalával találkoztunk.

Nagyon hálás vagyok a Debrecenben töltött évekért. Sokféle lehetőséget kaptam, amelyben erősödhettem a lelkészi pályát tekintve. Igyekeztem ezeket megragadni, hogy ne csak ismereteim, hanem tapasztalataim is legyenek.

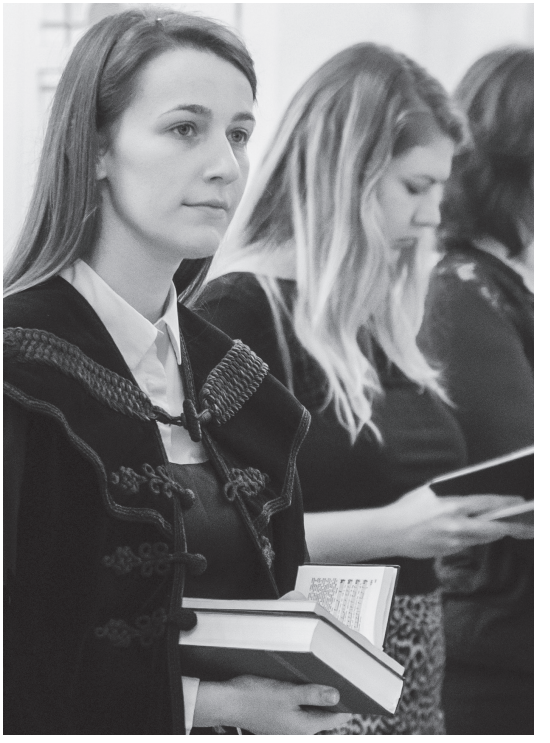

Az itt töltött időben eddig milyen szolgálati helyeken járt, hol szolgált?

Augusztusban kezdtem a hatodéves szolgálatomat. Az első néhány hét még nagyon ismeretlen volt számomra. Ismeretlen arcok, ismeretlen helyek vettek körül. Ebben a hónapban városrészi alkalmakat, főként bibliaórákat látogattam. Majd ezt követően a szeptembert a lelkészi hivatalban töltöttem, októberben pedig Pál Ferenc és Komádi Róbert vezetésével a hitoktatásban vehettem részt. A következő hónapban, novemberben pedig a kórházban, a diakónián és a SION házakban figyelhettem és végezhettem szolgálatot.

Mi a dolga és feladata egy hatodéves teológus hallgatónak?

Figyelni, tanulni, kipróbálni, gyakorlatba ültetni. Néhány szóban így tudnám megfogalmazni a hatodévesek feladatát. Figyelni a gyülekezetet, a lelkipásztort és saját magát a szolgálatban. Minél többet tanulni a lehetséges tapasztalatok által és megpróbálni gyakorlatba ültetni a megszerzett ismereteket.

Igyekszem én is így megélni ezt az időszakot, amely még mindig annyira új számomra. Egyfajta önismereti útként is tekinteni erre a néhány hónapra. Sok segítséget kapok ebben a munkatársaktól és a gyülekezettől is. Néhány hónapja nem tudtam elképzelni, hogy ennyi figyelmességet és segítséget kaphatok majd egy ilyen nagy gyülekezetben. Jó megtapasztalni a közösség megtartó erejét. A gyülekezetet és a szolgáló társakat is nagyon nyitottnak látom. A sokszínűség jellemző mindenre.

Hol szolgálna a jövőben szívesen, a lelkészi feladatok közül melyik áll Veronikához közelebb?

Az egyetem mellett az utóbbi két évben hittant tanítottam egy általános iskolában. Emellett Kárpátalján rendszeresen foglalkoztam gyerekekkel nyári táborokban. Elvégeztem a hitoktató szakot, így ismeretem és tapasztalatom is van ezen a területen. Sok ideig úgy gondoltam, hogy a hitoktatásban és a gyermekek között végzett szolgálatban tudom csak elképzelni magam. Ez változóban van bennem, nem látom még a helyem a lelkészi szolgálatban. Örülök, hogy itt lehetek a kecskeméti gyülekezetben, mert a gyakorlati év során a lelkészi szolgálat szinte minden oldalával megismerkedhetem.

Mivel kapcsolódik ki?

Sosem volt rám jellemző az unatkozás. Amennyire szeretem az aktív hétköznapokat, annyira szeretek néha csak egyedül lenni és a semmivel foglalkozni. Mióta távol kerültem Debrecentől és a barátaimtól, azóta kikapcsolódást jelent és felértékelődött az az idő, amit velük tölthetek. Emellett szeretek sütni, főzni, kipróbálni magam a konyhában, filmet, sorozatot nézni.

Az igazi kikapcsolódás számomra mégis a zene. Az elmúlt hét évben a Debreceni Kollégiumi Kántusban énekeltem, néhány hónapja pedig az Amici Cantates énekegyüttes tagja lettem. A kóruséneklés meghatározó számomra.

Templomfelújítás 2019

VINCZELLÉR ZSOLT– tervező

Mi inspirálta, hogy ezt a feladatot elvállalja?

Kecskeméti református vagyok, ráadásul egy ilyen feladat nagy kihívás. Ez mozgatott engem, érdekelt a templom szerkezete, a templom története, világa is. A tervezés során szerteágazó volt a feladatom, de az egyik legfontosabb célkitűzés számomra a templom eredeti jellegének megőrzése volt.

Tervezett-e már valaha egyházi épületet?

Komplett templomot még nem, de belsőépítészetet már terveztem, Miskolcon az Avasi új templomon. Itt padsorokat, székeket, úrasztalát stb. terveztünk.

Az eredeti tervrajzok, mérések mennyire voltak pontosak, segítették-e a munkáját?

A gyülekezet levéltárában megtalálható tervrajzok azt ábrázolják, hogy milyen lehetett és lehetőség szerint milyennek kell majd lennie az épületnek.

A kiindulási alap ez volt, de az 1911-es földrengésben az épület egy kicsit megmozdult. Ezt onnan is tudjuk, hogy használtunk egy 3D-s szkenner technikát a felmérés során, amely kívül és belül is pontosan felmérte az épületet. Ezt úgy kell elképzelni, hogy egy térbeli szkenner segítségével pontról pontra (macskaszemszerű illesztőpontok segítségével) rögzítettük a térbeli képeket. Az így kapott 3D-s digitális állományt - mely alatt pontok halmazát kell érteni - kellett anyagszerűsíteni (tégla, fa, cserép, vakolat), és ezek alapján készültek a kétdimenziós alap-, homlokzat-, metszeti tervrajzok.

Milyen szempontok szerint készítette el a terveket?

Célom, hogy a templom továbbra is templom maradjon. Szeretem a tisztaságot, egyszerűséget, racionalizmust. Egy épület legyen funkcionális és racionális úgy, hogy az eredeti arányokat megtartjuk. Ettől szép egy épület, a templom is. A tervezésben csak alázatosan lehet dolgozni, ebben az esetben jobban szem előtt kellett tartani a múltat. Mivel a 21. században élünk, így a kor igényeit jól kiszolgáló modern elemek is megférnek a meglévő architektúrában.

Vannak műszaki és műemléki előírások, ezekben nincs sok szabad keze a tervezőnek. A tervezési irányelveket és a menet közben felmerülő igényeket egyrészt az egyház részéről delegált képviselőkkel, valamint társtervezőkkel együtt kooperációkon egyeztetve vittük végig. Megbeszéltük, hogy melyek azok a fő irányelvek, amelyeket tartani kell, pl. anyaghasználat, világítástechnikai kérdések, statikai szempontok, technológiai leírások, villámvédelem stb. A tervezés során engem legjobban a térformálás érdekel, ezért nagyon érdekes

volt számomra a világítástervezés, mert ezzel teljesen át lehet majd öltöztetni a teret. Ebben is sokrétűbb lett a feladatom, mint az elején gondoltam, mert közben is voltak változások, plusz feladataim lettek.

Milyen nehézségekkel nézett szembe a tervezés során?

Mivel a külső homlokzatot növény takarta, nem lehetett mögé látni, így nem volt pontosan felmérhető, tervezhető. Gondoltuk, hogy rossz állapotú lesz a növénytől letisztított felület, de a vakolattól már megtisztított téglafalnál szembesültünk azzal, hogy a falaknál akár 9 cm-es eltéréseket, szintkülönbségeket is mértünk az ideálistól. Ez a probléma az előre tervezett anyagszükségletek esetében hozott jelentős változtatást.

A tetőszerkezetről készült egy pontos, faanyagvédelmi, szakértői szakvélemény, de mivel a takart részeket nem tudta és nem lett volna célszerű bolygatni, ezért a kivitelezés során itt is módosítottuk a beépítendő anyagszükségletet. Hasonló helyzet alakult ki a tetőszerkezet feltárása során is, hiszen a födémen évtizedes sitt és szemét takarta az ácsszerkezetek állapotát, így nem lehetett pontosan itt sem felmérni.

Mennyi időt vett igénybe a tervek elkészítése?

Engedélyes és kiviteli tervet kellett az műemlékvédelemhez benyújtani, ezek elkészítése körülbelül egy évet vett igénybe.

Az eredeti tervekhez képest mennyi változtatást, módosítást kellett végrehajtani?

A kivitelezés előrehaladtával folyamatosan egyeztetünk a kivitelezésben résztvevőkkel, hiszen a feladat nagysága miatt ez elkerülhetetlen. Amik a tervezés során nem voltak pontosan felmérhetők, azokat kell hétről hétre átbeszélnünk.

Milyen lesz a kecskeméti református templom 2020 júniusában?

Igazából olyan lesz, mint a régi, ahogy megszokta a gyülekezet, mégis megújul. Mind külső megjelenésében, mind a világításban, 21. századi technológiákkal, korszerű anyagokkal és elemekkel bővítjük ki. Szép lesz a templom, szebb lesz, mint gondoltam, örülök, hogy látom, ahogy alakul, szembesülök azzal, amit én papíron láttam. Az igényekhez lettek igazítva a belsőépítészeti munkák, pl. a világítás is.

SIMON BENCE– kivitelező

Miért szerették volna ezt a pályázatot megnyerni, hiszen ilyen jellegű beruházást a cég előtte nem végzett?

Sok kisebb-nagyobb munkát végeztünk már az egyháznak, többek között a László Károly utcai Pálmácska óvoda felújítását, illetve a Ráday múzeum részére az Ókollégium pinceszigetelését. Minden közös feladat során jól együtt tudtunk dolgozni a megrendelő képviselőivel, és mindig sikerült a kitűzött határidőt és minőséget is tartani. Az igaz, hogy ilyen léptékű templomfelújításban még nem vettünk részt, de ebben a munkában is az öreg épületek jellemző

kihívásaival találkozunk, melyeket már korábbi tapasztalataink és tanulmányaink alapján ismerünk. Nagy örömmel vettük a felkérést a pályázat benyújtására, és szívesen tettünk eleget neki.

Melyik munkafázis jelentett kihívást, váratlan nehézséget?

A legnagyobb kihívást rögtön a munkánk elején az ácsszerkezet okozta, amely a vártnál sokkal rosszabb állapotban volt. Sajnos a tetőnek sok eleme belülről nem látható helyen volt elkorhadva, tönkremenve. És ezek a károsodások csak a tető bontása során kerültek elő. A külső vakolat felhordásánál tapasztaltuk, hogy a tervezett vakolatvastagság nem lesz elegendő, mert a falazat a vártnál egyenetlenebb volt. Ezek a dolgok jelentősen le is lassították a tervezett munkafolyamatokat.

Milyen munkálatok maradnak a jövő évre?

A templom belső átalakítása, felújítása (villanyszerelés, festés, világítás- és hangtechnika) marad jövőre, illetve kívül a kert- és járdaépítés és egyes világítástechnikai eszközök telepítése. Több nyílászáró javítása, felújítása is át fog húzódni, főként a hideg miatt. Jövőre tervezzük a belső udvar burkolatának helyreállítását is.

Véleménye szerint tudják-e tartani a határidőt?

A határidő természetesen tartható. Egy felújítás során mindig várhatóak meglepetések, de igyekszünk ezeket úgy kezelni, hogy se a minőségben, se a határidőben ne kelljen kompromisszumot kötni.

Egyszeri alkalom volt, vagy esetleg a jövőben sem zárkózik el a cég az ilyen volumenű egyházi megrendeléstől?

Remélem, sikerül bizonyítanunk a rátermettségünket a templom felújítása során, így ha bizalmat kapunk, szívesen vállalunk ehhez hasonló megbízásokat is.

Milyen lesz a kecskeméti református templom 2020 júniusában?

Nem egyszerű kérdés, hiszen ezt egy sokoldalas tervdokumentációval (ami alapján jelenleg is dolgozunk) lehetne elmagyarázni. Ami várható, hogy a templomunk kívülről is és belülről is megszépül, kívülről a tető, a homlokzatok és nyílászárók is megújulnak, megoldódik az évek óta gondot okozó csapadékvíz-elvezetés. A tetőszerkezeti károsodásokat elhárítjuk, így egy masszív, hosszú évtizedekre tartós tetőt építünk. Belül egy rendkívül korszerű világítástechnikával fogunk találkozni. Az új világítótestek a modern formavilágot tükrözik majd. Fontos, hogy a templomi események minél érthetőbbek legyenek, ezt fogja szolgálni a korszerű hangosítás, amivel nem csak az istentiszteletek hangosítása, hanem a kórus és egyéb rendezvények megszólaltatása is megoldható lesz.

VIRÁG GABRIELLA – gazdasági, pénzügyi projektvezető

Számunkra nehézséget vagy könnyebbséget jelent, hogy ennél a beruházásnál a pénzügyi lebonyolító a Magyarországi Református Egyház?

A Kecskeméti Református Egyházközség 2018 tavaszán levélben értesült arról, hogy a Dunamelléki Református Egyházkerület kormányhatározat alapján állami támogatásban részesült, melynek keretében templom-parókia-közösségi tér építése és felújítása végezhető. Ebből a támogatási összegből a Kecskeméti Református Egyházközség 350.000.000 Ft-ot kapott, melyet 2018. áprilisában a dunamelléki egyházkerülettel kötött együttműködési megállapodásban rögzített.

Az egyházkerület számos különböző egyházközség részére nyújtott ezen projekt keretében támogatást, ami alatt nemcsak pénzbeli támogatást kell érteni, hanem a nagyon szigorú elszámolás teljesítéséhez személyes közreműködést ajánlott fel minden egyházközségnek. Ehhez létrehozott egy szakmai csapatot (közgazdász, műszaki mérnök, jogász bevonásával), valamint egy elektronikus felületet, ahova a beruházásokkal kapcsolatos összes lényeges dokumentum feltöltésre kerül. A szakmai segítségnyújtás az egyházkerület részéről jelenős kapacitást köt le, de közös érdek, hogy akár kis egyházközségről, akár nagyobb egyházközségről legyen szó, a kormányzat részére a pontos elszámolásnak ne legyen akadálya.

Mint ahogy az eltelt idő is igazolja, nagyon fontos, hogy a projekt helyszínén is megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkező csoport végezze a beruházásokkal kapcsolatos feladatokat, ugyanis számos kis egyházközség helyi szakemberek hiányában (kivitelezés és lebonyolítás tekintetében egyaránt) nem tudott élni a felajánlott támogatás lehetőségével.

A Kecskeméti Református Egyházközség az előző évek takarékos gazdálkodásának köszönhetően nemcsak a felajánlott 350.000.000 Ft erejéig tud felújítást végezni a református templomon, hanem ehhez további 280.000.000 Ft pénzügyi forrást tudott bevonni, hogy a templom teljes külső felújítása tetőcserével együtt, valamint számos belső felújítás elvégezhető legyen. Azonban minden forrás elszámolása, pénzügyi kifizetése az egyházkerületen keresztül történik, hogy a teljes beruházásra vonatkozólag az egységes elszámolási rendszer fennmaradjon. A dunamelléki egyházkerület ebben kiváló partner, és kiemelkedő együttműködéssel történik a pénzügyi és szakmai lebonyolítás.

Tudjuk-e tartani a költségvetést?

A Kecskeméti Református Egyházközség kiemelkedő szempontja volt mind költségvetését, mind beruházásait tekintve a pontosság, az óvatosság és a takarékosság, egyszerűbben megfogalmazva az *„addig nyújtózkodj, amíg a takaród ér”* elve. Nem történik ez másként a templomberuházást tekintve sem.

Habár egy 1684-ben épült 335 éves műemlék esetében nem egyszerű feladat úgy felmérni, megtervezni a kiadásokat, a felújítási munkálatokat, hogy azok csak csekély mértékig térjenek el az eredeti kiindulási tervektől. Valószínű,

hogy sokan találkoztunk már egy házfelújítás során rejtett hibákkal, amelyek a bontás során válnak csak láthatóvá. Hasonlóképpen történt ez a református templom felújításánál is, de erre az egyházközség fel volt készülve, és már a beruházás megkezdése előtt a beruházás teljes felújítására vonatkozó összeg 10%-ig tartalékforrást képzett.

A fentiekből következően a közben felmerült váratlan nehézségek ellenére sem okozott az egyházközségnek pénzügyi problémát a beruházás, és a tervek szerint történik a kivitelezés.

Milyennek látja az adakozási kedvet?

Eddig templomfelújításra 11.265.000 Ft adomány érkezett a Kecskeméti Református Egyházközséghez.

A teljes beruházásra 350.000.000 plusz 280.000.000 Ft-ot tervezett az egyházközség, mely kapcsán adományból származó forrásként 30.000.000 Ft-ot jelölt meg. 2019 januárjában kezdtük meg a gyűjtést, majd érezhetően a tényleges kivitelezés megkezdésekor, azaz 2019. április – május időszakban megugrott az adományok összege. Remélhetőleg év végére a célul kitűzött összeg felét sikerül összegyűjteni, és jövőre pedig a másik rész is megérkezik adományként.

Mekkora tétel volt a legnagyobb, amely egy összegben erre a célra érkezett?

Egyösszegű legnagyobb befizetés 500.000 Ft volt, egy magánszemélytől érkezett az egyházközség pénztárába.

Vállalkozók, cégek adományoznak-e erre a célra, vagy kizárólag a gyülekezet tagjai veszik ki a részüket a közös teherviselésből?

Összesen vállalkozásoktól 635.000 Ft adomány érkezett 2019 novemberéig. A többi adomány, azaz 10.630.000 Ft mind magánszemélytől érkezett személyes befizetéssel az egyházközség pénztárába, vagy perselypénz adományként, vagy banki utalással, vagy cserépjegyvásárlással.

Milyen lesz a kecskeméti református templom 2020 júniusában?

Az egész felújítást tekintve a református jelleget, az értékmegőrzést, a hagyományok tiszteletét tartottuk szem előtt, mikor a tervezésbe belefogtunk. Ezen célkitűzések mentén haladva biztos vagyok benne, hogy méltó műemléke lesz Kecskemét főterének a megújuló református templom.

Ha személyesen akarok válaszolni erre a kérdésre, a következőképp fogalmaznám meg a válaszom: számomra a kecskeméti református templom mindig azt sugározta, hogy itthon vagyok, hazaértem. Én azt kívánom, ha belépek a templomunkba, ez az érzés minden tekintetben megmaradjon.

LÉVAI KRISZTIÁN – projtektmenedzser

Hogyan képzeljük el egy ekkora projekt lebonyolítását?

Számomra a kecskeméti református templom felújítása nem egy átlagos projekt, aminek van eleje és vége, hanem egy olyan feladatsor, amelynek a kezdete 1680-ig nyúlik vissza és a mai napig is tart. A kezdeti építést követően a templom számos felújításon és átépítésen esett át, magán viselve az adott kor és a mindenkori gyülekezet elgondolásait. Mindannyian, akik ebben a munkában részt veszünk, kellő alázattal hozzátesszük azokat a szükségesnek tartott elképzeléseket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a mai kor elvárásainak maradéktalanul tegyen eleget. Ennek szellemében végezzük heti rendszerességgel a tervezőkkel, a kivitelezővel, a műszaki ellenőrökkel, az egyház részéről megbízott személyek bevonásával a kooperációs egyeztetéseket. Számos esetben kikérjük a presbitérium által kinevezett templomfelújító bizottság véleményét is egy adott kérdésben, hogy minél szakszerűbb döntés születhessen.

Mekkora plusz terhet ró, mint szolgáltatási igazgatóra ennek a projektnek az irányítása?

Ha teherként tekintenék a templomfelújításra, akkor biztosan el sem vállaltam volna ezt a kihívásokkal teli, nem mindennapi feladatot. Megtisztelő, hogy részese lehetek ennek a csapatmunkának, és az elnökség olyan feladattal bízott meg, amely ritkán adatik meg egy ember életében. Nem érzem, hogy a felújítás plusz terhet róna rám a mindennapokban, hiszen a projektben minden egyes résztvevő maximálisan azon dolgozik, hogy a templom felújítása a legjobban sikerüljön. Nagyon jó látni, hogy a mindenki részéről megmutatkozó pozitív hozzáállás mennyire segíti a mindennapos előrehaladást. A megfelelő hozzáállással semmilyen akadály leküzdése nem lehetetlen, semmilyen kihívás nem túl nagy, semmilyen cél nem túl rendkívüli. Így van ez a templom esetében is.

Felmerülő akadályoknál mennyire rugalmas, kompromisszumra kész a projektmenedzser?

Ha a terv nem működik, változtass a terven, de sose a célon! Természetesen a kellő rugalmasság elengedhetetlen a projekt vezetése kapcsán, de a célkitűzésből nem engedhetünk. Ami az elfogadott tervezési programban és az örökségvédelmi engedélyben szerepel, maradéktalanul azt hajtjuk végre. Menet közben nagyon nehéz befogadni új ötleteket, elképzeléseket, kívánságokat, hiszen ezek sokszor áttervezést és költségvetés-módosítást vonhatnak maguk után, amire a feszes ütemterv miatt nincs mindig lehetőség. Amennyiben valami mégis nagyon indokolt és szükségszerű, azt alapos mérlegelést követően beemeljük a megvalósítandó feladatok körébe.

Milyen lesz a kecskeméti református templom 2020 júniusában?

Ahányan vagyunk, annyiféleképpen válaszolhatunk erre a kérdésre. Az elmúlt időszakban nagyon sok gyülekezeti taggal beszélgettem a folyamatban lévő munkálatokról, amely kapcsán érdekes kérdések, vélemények, hasznos kritikák fogalmazódtak meg. Ezekre az észrevételekre megpróbálok mindenki számára kielégítő és megnyugtató választ adni, azonban ez nem mindig sikerül. A kétkedőktől mindig azt kérem, hogy a megfelelő szemszögből szemléljék a felújítást. Együtt örüljön annak, hogy a szép új tetőnek köszönhetően nem ázik be a mennyezet, az ereszcsatornák most már nem a templomkertbe vezetik le a csapadékvizet, a homlokzat a maga egyszerűségében pompázik a főtér történelmi épületei közt. A nyílászárók motor segítségével elektronikusan billentethetők lesznek, biztosítva a friss levegő szabad áramlását, a teljes hangosítás és világítástechnikai eszközök cseréjének eredményeként az igehirdetés mindenütt jól hallható, az énekeskönyvek pedig jól olvashatóak lesznek. A teljes templomtér kifestésével és az orgona takarításával befejeződnek a belső munkálatok, így reményeink szerint 2020 júniusában ismét visszaadhatjuk a „munkaterületet” a lelkészek és a gyülekezet számára.

SZERZŐ **HORBÁSZ VERONIKA**

Szarvasi kirándulás

Szeptember utolsó hétvégéje nemcsak a gyönyörű őszi napsütés miatt élhet még mindig emlékezetünkben, hanem az idei gyülekezeti kirándulás miatt is. Pál Ferenc lelkipásztor szervezésében Tessedik Sámuel városába, Szarvasra látogattunk el.

A kirándulás első napja nagy aktivitást igényelt, igyekeztünk felfedezni minden érdekességet és látnivalót. A Szarvasi Arborétum csöndje és színei mellett a Mini Magyarország is izgalmas látványt nyújtott. A nap csúcspontja mégis a hajókázás volt a Holt-Körösön. Ezt mindannyian sokszor emlegettük a hétvége során. Szarvas értékeinek felfedezése mellett a kötetlen, ismerkedős közösségépítés is helyet kapott a kiránduláson. Esténk zárásaként ismerkedős játékokat játszottunk.

Vasárnap a református gyülekezetbe látogattunk el, ahol szeretettel fogadtak bennünket az istentiszteleten. Gyülekezetünk kórusa néhány énekkel szolgált, Kuti József prédikációja után pedig közösen úrvacsorázhattunk a szarvasi reformátusokkal.

SZERZŐ **SZABÓ ZSUZSANNA**

„Mi a te történeted?”

Az idei szeptember egyik legszebb napja virradt ránk 13-án, pénteken, amikor három autóval, tizenhárman útra keltünk a dunamelléki nőszövetség éves konferenciájára.

Már a Szárszóra vezető úton jó kedvünk támadt, ahogy a Nap küldözte ránk melegét, fényét. A pihenő finom kávéja, a Balaton-parti csodás panoráma, a sok nevetés jó reménységgel töltött el az előttünk lévő három napra nézve.

Ez esztendőben nem külsős, jó nevű előadót kértünk fel, hanem „belsőst”, közülünk valót. Maga a téma is megkívánta e döntést. Hogyan látjuk, éljük tanítvány/testvér/tanú küldetésünket?

Az alaphangot Túrmezei Erzsébet *Most élni – küldetés* c. versének gondolatai adták:

Ő egyszer számonkéri küldetésem,
s ítél felettem:
hogyan szolgáltam és hogyan szerettem...
a szabadulás egyetlenegy útját
Jézus Krisztust, hirdetni szóval,
tettel
hogyan siettem!

Három helyi nőszövetségből egy-egy testvérünk vállalta, hogy elénk tárják, mit jelent számukra tanítványnak, testvérnek és tanúnak lenni. Értékes emberek mély tartalmú bizonyságtétellel úgy állottak előttünk, úgy szólaltak meg, hogy bennünk is felidéződött saját történetünk, amiről az előadások után beszélgettünk.

Tanítvány: A tömegből, a tömegért kihívottnak/meghívottnak lenni. A Mestert nem szégyellni, befogadva, felhatalmazást nyerni az istenfiúságra. Hűségesen benne maradni, sőt benne növekedni...

Testvér: Isten minden ember Teremtője, ám nem mindenkinek Atyja. Csak annak, aki tudja és elfogadja, felvállalja vele együtt a testvéreit is. E közösség bizony igen nehéz parancsot kapott: „*ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!*” Olyan tanítvány vagyok, amilyen testvér!

Tanú: E harmadik kör „kitettségünket” érintette. E világban élünk, küzdünk, harcainkat vívjuk, és közben érezzük magunkon annak súlyát, hogy tovább kell adni, magunkon átengedni a jó hírt: nem „*szélfútta levél a világ*”, hanem van gazdája, szabadítója. Megmutatni, miközben mondjuk és megvallani, miközben megélni próbáljuk, amit hiszünk.

Kérjük az akarás és a véghezvitel Urát, hogy lehessünk a Mester hű tanítványai, közösségünkben szerető testvérek és a világban hiteles tanúk.

Azóta is visszhangzik bennünk, amit Jézus mondott: „*Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.*” (Jn 13,35)

SZERZŐ **SIMONNÉ BAKÓ MÁRIA**

A Kecskeméti Református Egyházközségért díj 2019

Tisztelettel és szeretettel köszöntöm a Kecskeméti Református Egyházközség valamennyi munkatársát ezen a rendhagyó estén! János evangéliumában olvasható igével köszöntöm Önöket:

„Én megdicsőítettelek téged a földön azzal, hogy elvégeztem azt a munkát, amelyet rám bíztál, hogy elvégezzem." (Jn 17,4)

Egy közösség vagyunk Istennel és egymással, és ezt már meg is tapasztalhattuk az est folyamán a díszteremben, a bűnbánati alkalmon. Isten igéje összetart, összekovácsol bennünket, természetesen azon túl a vállalt feladatok, a vállalt szolgálatok sora is. Ünnepelni jöttünk, a megterített asztal, az ünneplőbe öltözött külsőnk, az ünneplőbe öltözött belsőnk mind-mind az emelkedett hangulatunkat tükrözik.

A Biblia nagyon régi könyv, ha a Károli-fordítást vesszük alapul, akkor is több száz éves. Tanácsai azonban időtállók. Amit a munkáról mond, az pont úgy megállja a helyét napjainkban, mint akkor, amikor leírták. A Biblia a szorgalmat jónak ítéli, a lustaságot elítéli. A jó munka mások és a közösség javát szolgálja, és nemes célja van.

(Elhangzott 2019. október 25-én)

Töretlen népszerűségnek örvend *„Az év dolgozója"* cím odaítélése immáron hét esztendeje. Jó kezdeményezés volt, amit a fenntartó is fontosnak, megvalósításra érdemesnek tartott és tart. Azonban a 2019-es esztendőben az elnökség, hogy úgy mondjam testre szabta, megváltoztatta a díj elnevezését: *A Kecskeméti Református Egyházközségért díj* címet viseli ezek után. A munkatársak körében nemes versengés, izgalom tapasztalható, hogy az általuk jónak ítélt kolléga kapja meg az elismerést.

A Kecskeméti Református Egyházközség Elnökségének nevében köszönetünket szeretném hangsúlyozni minden munkatársunknak beosztásuktól és jutalmazásuktól függetlenül!

Köszönjük a hűségüket, a kitartásukat, a lojalitásukat, a szorgalmukat, az odaadásukat.

Az elismerés szó szinonimái: dicséret, méltatás, bók, vállveregetés, jutalom, díj, érdemérem, kitüntetés, siker, hírnév, dicsőség, renomé, hódolat, nagyrabecsülés, megbecsülés, tisztelet.

Mindezek ötvözve vannak az oklevélben és a hozzá rendelt borítékban.

A KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉGÉRT DÍJBAN RÉSZESÜLTEK A 2019. ESZTENDŐBEN

KARBANTARTÁS – GONDNOKSÁG

Díjazott: **Szrnka Zoltán** (karbantartás)

2009-től dolgozik karbantartóként az egyházközségnél. A nehéz időszakban is kitartott mellettünk, munkáját mindig becsülettel látja el.
Lehet rá számítani, a területén jelentkező problémát mindig feladatként kezeli.

Díjazott: **Nagyné Góbor Anikó** (gondnokság)

Hat éve dolgozik egyházközségünknél takarítóként. Munkájára igényes, megbízható. Feladatait sajátjának érezve, odaadóan végzi. A munkája során adódó problémát kreatívan, önállóan oldja meg. Segíti az új munkatársak beilleszkedését.

A KECSKEMÉTI REFORMÁTUS PÁLMÁCSKA ÓVODA

Díjazott: **Nagyné Csányi-Tóth Klára** (nevelő-oktató munkát segítő dolgozó)

Elhivatott, lelkiismeretes, munkáját alázatosan végző, szorgalmas, gyermekszerető dajka néni. 2013 óta dolgozik az Erkel utcai Református Pálmácska Óvodában. Jó kapcsolatot ápol munkatársaival, segítőkész, mindenben lehet rá számítani.

SION NYUGDÍJASHÁZ ÉS GONDOZÁSI KÖZPONT

Díjazott: **Sipos Mónika** (diakónus, szociális munkatárs)

Az ibolya szerénységével árasztja hitét, szeretetét, Krisztus jó illatát az idősek felé. Hivatása a segítés, mások szolgálata.
Kedvességével, szakmai felkészültségével hasznos órákat hoz a foglalkozásokra, alkalmakra, nap mint nap.
Fontos számára a hasznosság érzésének kialakítása, az elme karbantartása, de ugyanolyan fontos a lélek gondozása is. Mónika meghallgat, megért, tehermentesít. Gyökössy Endre szavaival élve: *„segít befelé repülni, a lélek felé, ahol Isten helye van”.*
Hitelesen képviseli a református szellemiséget, értékrendet és emberképet. Méltónak találjuk a díj elnyerésére.

KONVIKTUS

Díjazott: **Erdős Ágnes**

A konviktus étterének dolgozója, immáron 25 éve.
Foglalkozását tekintve felszolgáló, hamar hasznossá tudta tenni magát, gyorsan beilleszkedett a konviktusi élet sűrűjébe.
Az étteremnek ő lett a gazdája, a reggeli, ebéd, vacsora kiszolgálásánál, az ebédlő rendjének fenntartásában dolgozik. Odaadó, lelkiismeretes, becsületes, precíz, igényes, és a konviktusi rendezvények nélkülözhetetlen munkatársa. A munkatársi közösség őt tartotta méltónak a díjra.

GAZDASÁGI HIVATAL

Díjazott: **Solti Irma**

A gazdasági hivatal legmegbízhatóbb, kedves, segítőkész munkatársa. A munkakört, amit ellát, szolgálatnak tekinti, melyet teljes odaadással, kitartással, hűséggel végez el.

REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

Díjazott: **Véghné Tóth Izabella**

Elsős- másodikos tanítóként és fejlesztő pedagógusként évtizedek óta tanítja diákjainkat nagy szakmai tudással, tapasztalattal és igényességgel, fáradhatatlanul és önzetlenül. Rendkívül segítőkész, készséges, részt vesz minden közös programban, és maga is szervez ilyeneket. Nagy szerepet vállal iskolánk beiskolázási programjaiban, a kalandtáborok szervezésében vagy éppen a templomnyitogató istentiszteletekben.

Díjazott: **Vincze Tibor**

Bár még nem olyan régen tanít iskolánkban kémia-biológia szakos tanárként, osztályfőnökként, tehetséggondozóként, kivívta mind tanártársai, mind pedig diákjai szeretetét és megbecsülését. Rendkívül nyitott, segítőkész, aki mindent megtesz az iskoláért, felelős gondolkodásával, elkötelezettségével példát mutatva.

REFORMÁTUS GIMNÁZIUM

Díjazott: **Lengyel Adrien**

Magas szakmai színvonalú szaktanári munkája, valamint a Szegedi Tudós Akadémiával és a Szegedi Egyetemmel kiépített szakmai kapcsolatrendszerén keresztül gimnáziumunkba szervezett szakmai-tudományos együttműködések, programok szervezése és megvalósítása miatt.

Díjazott: **Vincze Árpád**

Magas szakmai színvonalú vallástanári, osztályfőnöki és mentálhigiénés munkája, valamint a gimnázium tanulói és munkatársai körében ellátott értékes közösségépítő tevékenysége miatt.

REFORMÁTUS INTERNÁTUS

Díjazott: **Fazekas István**

Az internátus nevelőtestületének 4. éve tagja. Könnyen és gyorsan beilleszkedett intézményünk közösségébe. Őszinte, együttműködő, kreatív személyiség. Ötleteit pillanatok alatt megvalósítja, a programokhoz szívesen csatlakozik. Nevelőtanári munkáját, a rábízott diákokat fontosnak tartja, megbecsüli, szereti. Bízunk benne, hogy sokáig hallatja még hangját körünkben, és „mosolyra hangolja" kollégáit, diákjait egyaránt!

LELKÉSZI HIVATALHOZ TARTOZÓ KÖZÖSSÉG

Díjazott: **Görög Istvánné**

Katalin gyülekezetünk közösségének tagjaként végzi úgy munkáját, hogy az szolgálat is legyen, és ez mindig Isten dicsőségéről szóljon. Mindezt határozott fellépéssel, mégis testvéri szeretettel látja el. Az elmúlt 4 évben mindig a jelöltek között szerepelt, ami azt mutatja, hogy munkatársai is példaként tekintenek az ő életére.

LELKÉSZEK – HITTANOKTATÓK – TANODA

Díjazott: **Hodánics Tamás**

Sok területen szolgált már gyülekezetünkben: volt általános beosztott lelkész és hivataligazgató, városrészi lelkész és kórházlelkész, szolgál a cserkészek között és a kékkeresztben. Munkabírása bámulatos, ugyanakkor minden szolgálatában igényes, határozott és figyelmes.

Kedves Kitüntetettek! Kedves Munkatársak!
Szeretettel gratulálunk minden díjazottnak! Isten gazdag áldását, jó egészséget kívánunk a folytatáshoz! Továbbra is számítunk Önökre, mindannyiójuk munkájára.

SZERZŐ **BÍRÓ ÉVA**

„Az ötvenes évek szűk levegője…”

Reformátusok a Rákosi-korszakban címmel rendezett a Kecskeméti Református Egyházközség előadás-sorozatot 2019. október 28–30. között a gyülekezeti központban. A téma ma, a rendszerváltás után harminc esztendővel is sokakat foglalkoztat, ez tükröződött nemcsak a résztvevők számában, de az előadásokat követő hozzászólásokban, kérdésekben is. Az 1948 után berendezkedő kommunista vezetés hatalomgyakorlásával, a korszakot átélők védekező-túlélő vagy éppen alkalmazkodó-behódoló viselkedésmintáival, egyáltalán a szellemi-lelki túlélés lehetőségeivel napjainkban egyre növekvő érdeklődéssel foglalkozik a történettudomány is. Földváryné Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke, a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara Egyháztörténeti Tanszékének tanszékvezetője elsősorban az államhatalommal szembeni egyházi ellenállás módozatait vizsgálva országos projektet szervezett, ennek munkájába kapcsolódott be a kecskeméti kutatócsoport is Rigó Róbert vezetésével. Ennek keretében elsősorban levéltári források alapján igyekeznek feltárni a kecskeméti, bővebben a Bács-Kiskunsági Református Egyházmegye múltjának tanulságos részleteit.

A kutatási projekt első évében, 2018 őszétől öt történész foglalkozott a fent vázolt témákkal (Rigó Róbert, Kriskó János, Sági Norberta, Falusi Norbert és Szabó Bence), akik közül hárman eredményeiket a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara által szervezett *Hagyomány – Identitás – Történelem* című konferencián 2019 októberében Budapesten szakmai plénum előtt adták elő, Rigó Róbert munkája publikálásra is került *Kettős szorításban. A Bácskiskunsági Református Egyházmegye szerepe a kollektivizálásban (1952–1960)* címmel, a *Hagyomány, Identitás, Történelem 2018* című, 2019-ben megjelent tanulmánykötetben. Ezeket az előadásokat hallgathatták meg október végén a kecskeméti református gyülekezet érdeklődő tagjai. A kutatást részben a KREK Levéltárának, részben a Bács-Kiskun Megyei Levéltár anyagának tanulmányozásával folytatták, és folytatják a következő esztendőkben is.

I. REFORMÁTUS HITOKTATÁS

Az első alkalommal *Református hitoktatás Kecskeméten a Rákosi-korszakban* címmel *Falusi Norbert* előadását hallhattuk, aki először rövid tájékoztatást adott az immár egy éve folyó kutatás fő irányvonalairól, majd felvázolta azt a történelmi, társadalmi hátteret, amelyben az egyház élni kényszerült a kiépülő kommunista diktatúra árnyékában. Kitért az államosítás okozta megrázkódtatásra és az ebből

következő súlyos anyagi és szervezeti problémákra, valamint különösen is a helyi, kecskeméti gyülekezet elszánt – bár végül eredménytelen – küzdelmére évszázados iskolarendszerének megmentése érdekében. Beszélt az állam által bevezetett intézkedésekről, amelyek segítségével a hitoktatást akarták leépíteni, végül teljesen megszüntetni, s ennek eléréséhez számtalan eszközt alkalmaztak bámulatos találékonysággal: az órák mindenféle eszközzel történő zavarásától kezdődően az ugyanazon időpontra szervezett kötelező iskolai elfoglaltságok szervezésén át a hitoktatásra való beíratás lehetetlenné tételéig.

Példákkal illusztrálva mutatta be, hogyan próbálta a hatalom *„összehangolt akciótervekkel”*, a pedagógusok, helyi pártemberek közreműködésével a gyermeküket hittanra járató szülőket megfélemlíteni, a beíratás miatt akár munkahelyükön is számonkérték, vagy otthonukban keresték fel őket, és igyekeztek *„meggyőzni”* őket szándékuk helytelen voltáról. Az egyházi élet ellensúlyozására aktív népnevelő agitációkba kezdtek: természettudományos előadásokat szerveztek – lehetőleg a vasárnapi istentisztelet idejére –, de filmvetítésekkel, színházi előadásokkal is próbáltak konkurenciát teremteni. A hittanra járó gyermekek számának erőteljes csökkenése arról árulkodik: erőfeszítésük sajnos nem volt eredménytelen.

Összegzésképpen egy rövid részlet a publikálásra előkészített tanulmányból: *„Az egyházi iskolák államosítása (1948), a kötelező vallásoktatás helyébe lépő fakultatív hitoktatás az egyház korábbi társadalmi és oktató-nevelő pozíciójára nézve végzetes csapásnak tűnt. A gyülekezetek közös kiállása, tiltakozása a református egyházi iskolákért hamar elbukott az erőszaktól sem visszariadó Rákosi diktatúrában. Az adminisztratív eszközök, a politikai manipuláció és a megtorlástól való szülői félelem együttesen eredményezte, hogy a hittanra járók aránya rövid idő alatt drasztikusan csökkent. A politika minden eszközzel azon munkálkodott, hogy az egyházak társadalmi szerepvállalását korlátozza, s minimalizálja az oktatás, a szociális, illetve a kulturális szférákban egyaránt.*

A zárt politikai rendszer szűk keretei a korábbiaktól merőben eltérő közösségi stratégiát és egyéni magatartásformát kényszerítettek ki a református közösség tagjaiból, hasonlóan más felekezetekhez. Megváltozott többek között az egyházon belüli kommunikáció a lelkészek és az egyházvezetés között. A gyülekezetben végzett lelkészi munkáról szóló beszámolók többsége száraz és visszafogott adatközlésben merült ki, miközben az egyházi hivatalos lapokban államhű írások jelentek meg vezető egyházi tisztségviselők tollából. A vallásosságot elnyomó egyházellenes politikával szemben az áldozatot hozó hitvalló magatartás és gondolkodás megerősítése, a belső egyházi építkezés mutatkozott az egyetlen járható útnak.”

II. AZ ÁLLAMI EGYHÁZÜGYI HIVATAL MŰKÖDÉSE

A második előadó *Szabó Bence,* az MNL Bács-Kiskun Megyei Levéltára igazgatóhelyettese, aki B*ács-Kiskun megye protestáns hitélete az Állami Egyházügyi Hivatal nézőpontjából az ötvenes években* címmel nem a lelkészek, hanem az állami hatóságok, az Állami Egyházügyi Hivatal oldaláról közelített a

problémához, és mutatta be elsősorban Szakács Gyula megyei egyházügyi előadó személyén és munkáján keresztül *„emberközelből”* az egyház fölötti felügyeletgyakorlás módozatait, jellegét, folyamatát. Az egyházügyi előadó feladatai közé tartozott a kapcsolattartás az egyházmegye vezetőségével, közvetítés az állami szervek és a helyi egyházvezetés között, jelentés, tájékoztatás az egyházmegye lelkipásztorainak tevékenységéről, vélekedéseiről, politikai nézeteikről, de a lelkészek mellett a pedagógusokat, a tanácsi és pártszervek kádereit is figyelnie és szükség esetén figyelmeztetnie kellett, ha esetleg kiderült, hogy *„egyházi befolyás alatt állnak”*, azaz családi rendezvények (esküvő, temetés) alkalmával felekezetükhöz fordultak, vagy gyermeküket hittanra íratták be.

A pártszervek fontosnak tartották a *„fiatalok megnyerését”*, azaz eltávolításukat, *„elcsábításukat”* az egyház vonzásköréből. Ezt a célt szolgálta – általános közösségbomlasztó jellegén túl – az egyesületek, vallási kisközösségek felszámolása. Az előadásban szó esett arról, hogy a kommunista hatalomátvétel előtti időben az egyházak köré szerveződött, tömegeket egyesítő, színes társadalmi életet hogyan igyekeztek az állam oldaláról maradéktalanul felszámolni, és legfőképpen a fiatalokat az egyházaktól elidegeníteni, *„minden lehető eszköz és módszer bevetésével”*. Ez azonban nem ment könnyen, hiszen *„a vallásfelekezetek lelkészei, kántortanítói, hitoktatói és ifjúsági felelősei komoly szervezési gyakorlattal és szerves társadalmi kapcsolatrendszerrel rendelkeztek. Falun és a tanyavilág szórványaiban különösen mélyen gyökeret vert a hitélethez, a vallásos világnézethez való ragaszkodás. Velük ellentétben a hagyományos szociokulturális közegüktől idegen (materialista, ateista, munkásmozgalmi alapokon álló) tömegmozgalmak értelmezhetetlen, idegen világot jelentettek. A gyakorlati tapasztalatok is alátámasztották, hogy a legnyersebb diktatúra éveiben sem lehetett felszámolni a missziós és evangelizáló szolgálatot, azok szervezett módon működő formáinak egy része még jó ideig megmaradt. A politikai terror enyhülésével ismét erőre kaptak a hitélet már-már kiapadónak látszó forrásai.”*

Az állami egyházügyi előadó az egyházak kulturális tevékenységét mint *„az álcázott vallásgyakorlás terepét”* is veszélyesnek tartotta, és javaslatokat tett az ellene történő fellépéshez: nézete szerint mozgósítani kell a kultúrházakat, különösen falun. Tartalmas szórakozási lehetőségeket kell biztosítani a fiataloknak. Indokolt esetben, a Pedagógus Szakszervezettel karöltve felelősségre vonást kell kezdeményezni azon tanerők ellen, akik nyíltan támogatják az egyház törekvéseit, *„közvetve, vagy közvetlenül elősegítik a fiatalok idealista mérgezését”*. Végezetül határozottan fel kell hívni a protestáns püspökök figyelmét, hogy működjenek közre egyházuk kulturális tevékenységének beszüntetésében.

Az előadó végül röviden kitért néhány, az 1956-os forradalmat követő időszakban lefolytatott, lelkészek elleni perre. Összegzésképpen elmondható: *„A megmaradásért vívott küzdelem súlyos kompromisszumokkal, nehéz engedmények megtételével járt, melyek sok esetben okoztak meghasonlást a lelkészekben, szítottak ellentétet és bizalmatlanságot a presbiteri testületekben, bomlasztottak fel virágzó lelki közösségeket. A hitélet azonban tovább- és túlélhetett, de csak a szűkre szabott határokon belül.”* (Részlet a publikálásra előkészített tanulmányból)

III. LELKÉSZEK A KÉNYSZERKOLLEKTIVIZÁLÁS IDŐSZAKA

A harmadik előadás keretében *dr. Rigó Róbert,* a Neumann János Egyetem Pedagógusképző Karának dékánja *Lelkészek a kényszerkollektivizálás időszakában Bács-Kiskun megyében* címmel átfogó képet rajzolt a korszak egyik meghatározó és súlyos társadalmi konfliktust okozó jelenségéről, a termelőszövetkezetek megalakításáról, illetve arról, hogyan tudtak a lelkipásztorok megállni az elvárások kettős szorításában: egyik oldalon a hivatásuk és lelkiismeretük diktálta magatartás, a másik oldalon az állam és az állam akaratát közvetítő egyházvezetés elvárásainak foglyaként. Hiszen a tőlük elvárt, sőt megkövetelt és jelentésekben számonkért feladat: híveik „segítése" a téeszekbe való belépés döntésének meghozatalában, a kollektivizálás eszméjének teológiai, bibliai alátámasztása, a közösségi életforma magasabbrendűségének hangsúlyozásával.

A hatalom azért is tartotta fontosnak, hogy az egyházat megnyerje a kollektivizálás ügyének, mert az egyháztagok jelentős része, mintegy 80%-a falvakban lakott, mezőgazdaságból élt. 1953 nyarán Nagy Imre miniszterelnöki programbeszéde után bizakodás lett úrrá a parasztság körében: adó- és beszolgáltatási kötelezettségeik csökkentek, a téeszekből többen kiléptek, újra terveket szőttek, gépeket vásároltak. A lelkipásztorokat a püspökök közös körlevélben szólították fel: *„tegyék magukévá és támogassák dolgozó népünknek a mezőgazdasági termelés fejlesztésére vonatkozó páratlan jelentőségű programját."* Hogy e feladatuknak mennyiben és hogyan tettek eleget, arról 1954 tavaszán jelentésben kellett számot adniuk. Az előadás során részleteket hallhattunk ezekből a beszámolókból, a válaszok különböző típusai szerint csoportosítva.

Összegzésképpen egy rövid részlet a megjelent publikációból: *„A Kádár-korszakban a rendszer a nyílt hatalmi erőszak helyett igyekezett egymás ellen kijátszani, szembeállítani a különböző vallási csoportokat. 1956 nagy tapasztalata volt, hogy a városi munkások, a vidéken élő parasztság és az értelmiség jó része közösen, egységesen lépett fel a szovjet megszállással és a kommunista diktatúrával szemben, ebből okulva a Kádár-korszakban a tudatos megosztásra törekedtek. A kollektivizálás során a városi munkás agitátorok verték be a parasztságot a termelőszövetkezetekbe, azaz az egyik társadalmi csoport a másikat. Az erőszakszervezet, a hatalom a háttérbe húzódva támogatta a folyamatot. Az egyházat és a lelkészeket is igyekezett megosztani. Az egyházon belül a vezetők és a beosztott lelkészek között ellentét alakult ki, valamint az egyháztagok és a vezetők között is. A gyülekezeti lelkészek, segédlelkészek, akik közvetlenül érintkeztek az emberekkel, ismerték az ő problémáikat, kettős szorításba kerültek, hogy kinek is feleljenek meg.*

A Kádár-korszakban az uralkodó ideológiával és társadalmi gyakorlattal szemben a hit, a vallásgyakorlás egyfajta szembenállási lehetőséget és az uralkodó ideológiával ellentétes, stabil értékrendet biztosított a vallásos embereknek. A hatalom az egyházat, elsősorban annak vezetőit ellenőrzés alatt tartotta, és rajtuk keresztül a gyülekezeti lelkészeket is igyekezett megnyerni, a maga oldalára állítani, ami azt eredményezte, hogy a hívő emberek egyre kevésbé bíztak a lelkészekben és az egyházakban."

Az előadások során hallhattunk számos idézetet, közelebbről megismerhettük a korszakban élők vívódásait, a kényszer szülte megoldásokat, a szűkre szabott lehetőségek közötti helytállás megindító példáit, a retorziókat, egyszóval megértő közelségbe kerültek az ekkor élt emberek küzdelmei, vergődései, a korszak mindennapjainak gondjai, tehertételei. Összehasonlíthatjuk mai életünk kihívásaival: vajon mi mit tettünk volna egy hasonlóan kontrollált, az élet minden szegmensét szigorúan ellenőrző, ellenvéleményt nem tűrő, sőt megtorló közegben, és hogyan tettük volna ezt? Elismerés és tisztelet a helytállóknak, részvét és megértés minden, a korszakot átélni kényszerülőnek. Az elbukók, megalkuvók, mások kárára alkalmazkodók példája pedig intő jel számunkra: felelősek vagyunk tetteinkért, ki-ki a maga helyén, a maga lehetőségei között. Egyszer talán a mi életünk bizonyságát is hasonló érdeklődéssel faggatják utódaink.

SZERZŐ **NAGY ILONA HENRIETTA**

Sófár konferencia és dicsőítő est Dicsőítésre teremtve

Fantasztikus napot töltöttünk együtt a Sófár csapat által szervezett alkalmon november 9-én az Újkollégiumban. Délelőtt egy szakmai konferenciára vártuk az érdeklődőket, este pedig közös dicsőítésre.

Nyüzsgés volt már reggel 8.30-tól az iskola környékén, sokszor csörgött a telefonom is: *„hogy találok oda…?”,* mi pedig, a szervezők, természetesen késésben mindennel, de nagy szeretetettel és hálával vártuk az érkezőket. Ez a nyüzsgés nem múlt, az egész napot jellemezte, valamilyen állandó morajlás, vibrálás és nem a feszültségtől, hanem attól az izgalomtól, hogy itt most valami történik.

És történt is. Isten csodásan megáldotta a napunkat, sok szívből fakadt fel dicséret, sok elmében kerültek helyre információk, és sok lélek kiálthatott együtt Isten felé: *„Tied a dicsőség…”*.

Arra jöttünk rá a szervezés során, hogy nem mindenkit szeretnénk megszólítani ezzel a programmal, hanem csak azokat, akiket érdekel, akik érintettek abban a témában, hogy hogyan lehet az Isten dicsőítését még jobban végezni, akár az egyéni életünkben, akár a közösségekben.

Hatalmas meglepetésünkre sok embert érdekel ez a téma, vannak kérdéseik, tapasztalataik, és szeretnék megosztani olyanokkal, akik hasonló helyzeteket éltek át.

Az egész napunknak a címe „*Dicsőítésre teremtve*” az Efézusi levél egyik verse alapján: *„…hogy dicsőségének magasztalására legyünk…”* (Ef 1,12). Ez az ige vezetett bennünket, amikor feltettük a kérdéseket: Hogyan dicsőítenek a gyermekek? Csak a fiataloknak való a dicsőítés? Lehet dicsőíteni az egyéni imaéletünkben? Hogyan válhatok Isten dicsőségére a lelki ajándékaimmal? Mit jelent egy gyülekezetben a dicsőítést, dicséretet vezetni, mit jelenthet ez egy református istentiszteleten?… A szakmai műhelyek ezek köré a kérdések köré csoportosultak, és minden helyről mosolyogva, elgondolkodva jöttek ki az emberek, tudták, hogy itt nem valami véget ért, hanem valami elkezdődött.

Egész nap azzal foglalkoztunk, hogy mi, emberek, hogyan vagyunk benne az Isten dicsőítésében, milyen utak állnak előttünk. Kerestük a következő lépéseket, és valahol ennek a komplementereként állhattunk meg Isten dicsőítésében este. Három különböző csapat vezetett bennünket: különböző stílus, más-más felekezet, különböző dalok, de *Egy az Isten*, aki előtt együtt, egy szívvel és egy lélekkel álltunk meg.

A reggeli nyüzsgés, morajlás nem csitult el, de átváltott egy közös lélegzetvétellé, amely az Isten felé való sóhajtás volt: „*Keressük az utat Istenünk, hogy hogyan dicsérhetnénk téged még inkább hozzád illően, de nélküled ez nem megy nekünk: jöjj közénk!*”

Dicsőítésünk emberi, olykor erőtlen, olykor kétségek közt hányódunk benne, legyen szó az éneklésről, verseinkről, kérdéseinkről vagy az életünk bármely területéről, de erre teremtettünk, erre hívattunk, hogy életünk minden percében őt magasztaljuk, és ehhez ő adja az erőt, a kitartást és a társakat is. A nap legvégén ezért méltán hangzott fel hitvalló énekünk: *„Erős vár a mi Istenünk…”*

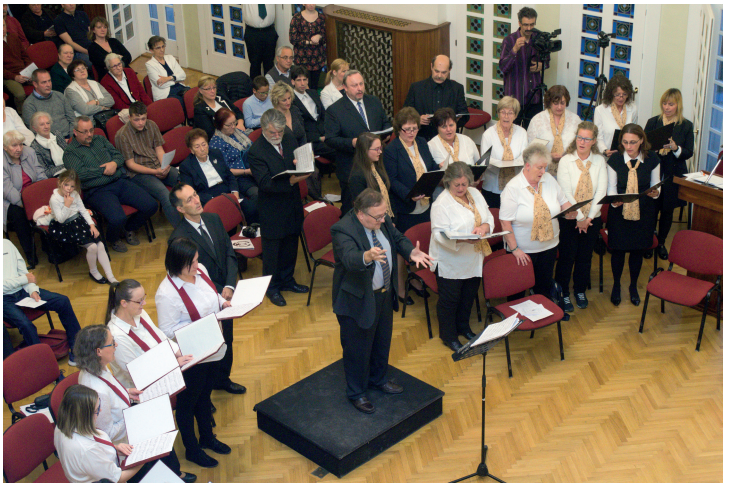

Kecskeméti Vég Mihály Énekkar 90 éves jubileuma

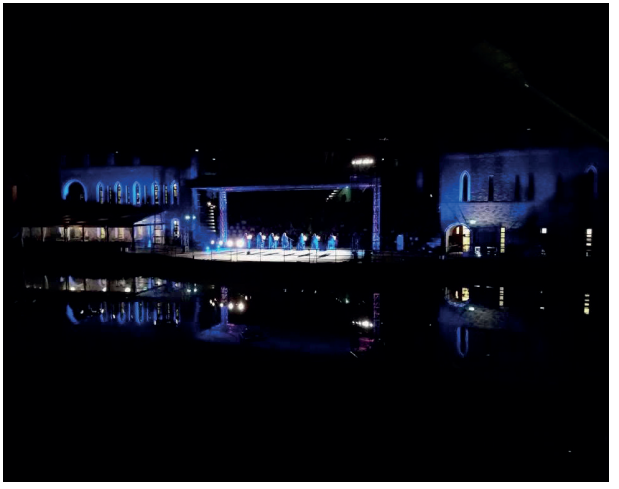

Szarvasi kirándulás. A Szarvasi Vízi Színház

Evangelizációs esték

Előadás a Rákosi-korszakról

Tésztakészítés

SZERZŐ DR. SZELECZKI ZOLTÁN

Kékkeresztesek segítenek a kórházban

„…ha valaki prédikál, úgy mondja szavait, mint Isten igéit, ha valaki szolgál, úgy szolgáljon, mint aki azt Istentől kapott erővel végzi, hogy mindenkor Isten dicsőíttessék Jézus Krisztus által, akié a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.” (1Pt 4,11)

Köztudott, hogy csoportunk a szenvedélybetegségből szabadultakat vagy éppen még azzal küzdőket karolja fel, de soraink között vannak a hozzátartozók és olyan érdeklődők is, akik elfogadják közösségünk hitvallását: *„Jézus Krisztus megszabadított, áldom az Isten Bárányát”*.

A kecskeméti kékkereszt az elmúlt húsz év alatt – szerénytelenség nélkül kijelenthetően – az ország egyik legnagyobb, legaktívabb csoportjává nőtte ki magát. Misszionk nem korlátozódik csupán a szenvedélybetegségek körére, hanem nyitottak vagyunk egyéb területeken is segíteni. Pl. a kórházi kezelésre szorulókat is támogatjuk, és aktívan részt vállalunk a kórházi betegek körüli karitatív munkában. Mivel csoportunk pasztorális segítője, Hodánics Tamás lelkipásztor, a Bács-Kiskun Megyei Kórház kórházlelkészi feladatát is ellátja, ezért kérte meg őt az onkoradiológiai ambuláns osztály főnővére, hogy lehetőség szerint önkéntes segítőkkel támogassa az osztály munkáját. Abban kérte a segítséget, hogy az ambulancián felállított új számítógépes rendszer által vezérelt betegbeléptető automaták működésében, annak megismerésében és gyakorlati alkalmazásában vegyenek részt az önkéntesek, és segítsék az egészségügyi dolgozókat és ellátásra szoruló betegeket.

Nagytiszteletű úr hirdetésére azonnal több tagunk jelentkezett a szolgálatra. A jelentkezők egymás között felosztották a feladatot. Hétfőtől péntekig reggel nyolctól délig a számottevő betegforgalom időszaka alatt egy-egy tagunk az automaták mellett teljesített szolgálatot a betegeket felvilágosítva, a dolgozókat segítve. Tevékenységünkkel meggyorsítottuk az arra rászorulók beléptetését 2019. október 7-től 2019. november 15-ig. Szerénytelenség nélkül leírhatom, hogy szolgálatunkat mind az érintett betegek, mind pedig a kórházi személyzet legnagyobb megelégedésére láttuk el, példázza ezt az is, hogy a főnővér a segítésben résztvevőkről egy csoportképet kíván készíteni, melyet az osztály hirdetőtáblájára fog kitűzni.

Ezenkívül több kékkeresztes rendszeresen részt vesz a kórházi istentiszteletek előtt a hívogató szolgálatban. Az önkéntesek vasárnap egy-egy kórházi osztályt végigjárva tájékoztatják a betegeket az igehirdetésen való részvétel lehetőségéről, illetve igés lapokat vagy egyéb lelki megerősödést

segítő kiadványokat ajánlanak fel a betegeknek. A hívogatás mellett megemlítik annak a lehetőségét is, hogy igény esetén a kórház lelkészei személyesen is felkeresik azt a beteget, aki kér lelki segítséget. Ezen tevékenységünket a betegek minél hamarabbi felgyógyulása, felépülése és a kórházból való távozása reményébe vetett hitünkben látjuk el. Ugyancsak Isten áldásától kísérve. Soli Deo Gloria!

SZERZŐ **SZABÓ ZSUZSANNA, BÁN MAGDOLNA**

Kárpát-medencei imanap 2019

A Kárpát-medencei imanap gondolata a 2004. december 5-ei kettős állampolgárságról szóló népszavazás kudarca kapcsán, az anyaország határain túli magyarság sorsával való együttérzés jeléül született. Az imaprogram során minden évben más-más országrész és egyházkerület mutatkozik be, tárja fel örömeit és gondjait, hív hálaadásra és könyörgésre. Az idei évi imanap házigazdá-

ja a Tiszántúli Református Egyházkerület volt. A berekfürdői háromnapos előkészítő konferenciát a helyi nőszövetségek szervezték az egyházkerületek küldötteinek részvételével. Dr. Fekete Károly püspök úr 11 pontban foglalta össze a kiemelt missziói feladatokat, melyből most három fontos pontot emelünk ki:

1. **Reménység.** Elhinni, hogy az egyháznak, gyülekezeteknek van jövője. A *„már csak mi maradtunk”* szemlélet aláássa a missziót. *„Krisztus a jövő, együtt követjük Őt!”* – ezt egy jókedvű, derűs egyház tudja vallani, hirdetni. A jövőre nézve nagykorúvá kell válni a hitben, egy kiskorú egyház nem tűri a szenvedést.
2. **Élő ige, tiszta szó.** Legyen erre igényünk. Megrendült református öntudatunk, sekélyes az ige- és keresztyén ismeretünk. Egyszeri vallásos élmény nem elég. Az életvezetési problémákkal küzdőket az evangéliummal kell segítenie egyházunknak. Kapcsoljuk be az evangéliumi érték- és normarendszert!
3. **Testvéri közösség.** Mindenki a maga ajándékaival legyen tevékeny családtag a gyülekezetben!

Ez esztendei ige az 5Mózes 30,1-14. *„ha megtérsz Istenedhez az Úrhoz, és ... hallgatsz a szavára..., akkor jóra fordítja sorsodat Istened, az Úr, könyörül rajtad és újra összegyűjt...”*

A decemberi imanap szervezői egy kis füzet összeállításával készültek erre az alkalomra.

Dr. Fekete Károly püspök bevezető gondolatai arra buzdítanak bennünket, hogy ezen a napon tartsunk önvizsgálatot: Hol tartanak életfunkcióink? Mennyire vagyunk fürgék, reakcióképesek? Képesek vagyunk-e együtt örülni az örülőkkel és együtt sírni a sírókkal? Illesztgetjük-e folyamatosan egymáshoz tagjainkat, vagy húzódozunk egymástól? Összehangoljuk-e megszólalásunkat, vagy torkunkra forrnak az imák?

Késlekedünk-e Isten kezébe tenni tétova kezünket, vagy dacosságból, vagy szégyenlősségből sietünk eltaszítani a testvérkezet? Az idei évi imanap központi gondolata az elszakított területeken élő testvérekért való imádkozás lesz. A főszervezők nevében Gaál Botondné Czeglédy Mária kerületi nőszövetségi elnök reményét fejezte ki, hogy ezen a napon *„egymás hite által”* kölcsönösen megerősödünk és megvigasztalódunk, amint azt Pál apostol is remélte a római gyülekezet esetében.

A csúfos népszavazás óta elmondhatjuk, hogy egyre reményteljesebb a helyzetünk, hiszen pontosan tíz évvel ezelőtt létrejött a Kárpát-medencei magyar reformátusság egyesülése Magyar Református Egyház néven, 2010-ben pedig a magyar Országgyűlés külön törvényben tette lehetővé a határokon átívelő, nemzetegyesítő testvéri kapcsolatokat. További pozitív hozadéka ennek a kezdeményezésnek a minden évben megrendezésre kerülő imanap-előkészítő konferencia és a megannyi közös program, amelynek középpontjában Isten igéje áll, annak ébresztő, vigasztaló és tettekre buzdító tanításával. Reméljük, hogy itt Kecskeméten a december 1-jén 9 órakor kezdődő istentiszteletre is sokan látogatnak majd el, akik részesei lehetnek ennek a megemlékezésnek. A kecskeméti nőszövetség tagjai készülnek az ajánlott liturgia alapján színesíteni az alkalmat.

SZERZŐ **KUTI JÓZSEF**

Hogyan készül a választói névjegyzék?

A református egyházban – de biztos minden felekezetnél – az egyik legnehezebben megfogható jelenség, vagyis az egyik legizgalmasabb kérdés az egyháztagság. Kik az egyház tagjai? Hányan vannak? Hogyan változik a számuk?

Azért nehéz ebben pontos számokat és tendenciákat mondani, mert az egyháztagságnak több szintje van. A legszélesebb értelemben egyháztag minden megkeresztelt testvérünk, sőt még azok is, akik ugyan (még) nincsenek megkeresztelve, de már idetartozónak vallják magukat. Eggyel szűkebb kör a *megkereszteltek közössége,* amibe a megkeresztelt csecsemő és a legaktívabb gyülekezeti munkás, presbiter, gondnok, lelkipásztor egyformán beletartozik. A következő, már szűkebb kategória a *konfirmált egyháztagok köre,* akik egyben már az úrvacsorai közösségbe is beletartoz(hat)nak. A konfirmált egyháztagok közösségénél is szűkebb a *teljes jogú egyháztagok közössége,* akik nemcsak konfirmáltak, de nagykorúak is, és részt vállalnak az egyház anyagi tehervállalásából is. Ez utóbbi kitételt általában úgy értjük, hogy befizették az egyházfenntartói járulékot.

Bár minden eddigi meghatározás valamilyen értelemben az egyháztagságot írja le, csak az utolsó, a teljes jogú egyháztagok közössége az, amelyet számszerűsíteni szoktunk: ez az ún. *választói névjegyzék.* Akik ebben szerepelnek, azoknak aktív és passzív választójoguk van, tehát lelkész- és presbiterválasztáskor vagy egyéb egyházközségi szavazáskor választhatnak, s bizonyos tisztségekre maguk is választhatók.

Minden év végén a református gyülekezetek számára kötelező feladat a választói névjegyzék elkészítése, aktualizálása. Ez értelemszerűen két részből áll: ki kell venni az előző évi jegyzékből az elhunytak és elköltözöttek nevét, illetve azokat is, akik az előző évben nem fizettek egyházfenntartói járulékot. A másik feladat pedig beírni azokat a teljes jogú egyháztagokat, akik beköltöztek, beléptek a gyülekezetbe, konfirmáltak, nagykorúak lettek, és elkezdték fizetni az egyházfenntartói járulékot, vagy egy kis szünet után ismét bekapcsolódtak a gyülekezet áldozatvállaló közösségébe.

A Kecskeméti Református Egyházközségben a választói névjegyzék összeállításának gyakorlatában több változás is bekövetkezett a közelmúltban. Évekkel ezelőtt még úgy volt, hogy azok lehetnek benne a választói névjegyzékben, akik a megelőző *három év* valamelyikében fizettek egyházfenntartói járulékot. Néhány éve áttértünk egy szorosabb rendszerre: az kerül be az adott év névjegyzékébe, aki a *megelőző évben* vállalta a gyülekezet anyagi terheit. Aztán olyan is volt ko-

rábban, hogy az elmaradt befizetéseket a következő év január végéig lehetett rendezni. Ezen is igazítottunk egy kicsit: a 2020. évi választói névjegyzékben azok a testvéreink szerepelnek majd, akik 2019. december 31-ig befizetik az egyházfenntartói járulékot. Mindez sokkal átláthatóbbá teszi a rendszerünket, és megkönnyíti az adminisztrációval dolgozó munkatársaink feladatát.

És mivel segíthetjük a gyülekezeti tagokat? Hogyan könnyíthetjük tájékozódásukat? Mindenekelőtt azzal, hogy szüntelenül, az év minden időszakában hívjuk őket a gyülekezet közösségébe, az istentiszteletekre, bibliaórákra, evangelizációkra, csendesnapokra, kirándulásokra, gyülekezeti táborokba, és ezáltal megmutatjuk mindenkinek, hogy jó és fontos dolog a gyülekezethez tartozni, de nemcsak „fogyasztóként", hanem aktív szolgálóként, a gyülekezet terheinek hordozójaként is.

A másik segítség az, hogy az év végéhez közeledve igyekszünk minél hamarabb felhívni mindenki figyelmét a választói névjegyzékbe való bekerülésre és az egyházfenntartói járulék befizetésére. Ez a figyelemfelhívás gyülekezetünkben több lépcsőben történik. Októberben minden református családnak eljuttatunk egy levelet, amelyben megköszönjük az előző évi adományokat, és kérünk mindenkit, hogy továbbra is támogassák gyülekezetünket. November hónaptól az istentiszteleti hirdetésekben is megjelenik már a választói névjegyzék összeállítása és az ebbe való hívogatás. Ezzel párhuzamosan más fórumainkon – a honlapon, Facebook-on és lám, itt a Szőlőskertben is – igyekszünk a gyülekezet legszélesebb nyilvánosságát megszólítani, és a figyelmet erre a témára felhívni. Végül december hónaptól minden istentiszteleti helyünkön és a lelkészi hivatalban is megtekinthető lesz az „előzetes" választói névjegyzék, vagyis mindenki könnyen ellenőrizheti, hogy ő, illetve családtagjai benne vannak-e már a listában. A választói névjegyzéket egyébként a presbitérium zárja le és fogadja el, rendszerint a januári presbiteri gyűlésen.

Itt kell röviden szólni az egyházfenntartói járulék mértékéről is. Ezt is minden évben a presbitérium határozza meg, s három részből áll.

A 2019-ben a konfirmált, de önálló keresettel nem rendelkező egyháztagoknak 2.000 Ft/év, a nyugdíjas egyháztagoknak az éves jövedelem 1%-a, de legalább 6.000 Ft/év, az önálló keresettel rendelkező egyháztagoknak az éves jövedelem 1%-a, de legalább 8.000 Ft/év az egyházfenntartás ajánlott mértéke.

E rövid ismertetés vége nem is lehet más, mint a választói közösségbe való hívogatás. Minden konfirmált, nagykorú testvérünket várjuk a Kecskeméti Református Egyházközség választói közösségébe. Mindenkit kérünk, hogy támogassa gyülekezetünk szolgálatait azzal is, hogy minden évben befizeti az egyházfenntartói járulékot. Ezt megteheti a gazdasági hivatalban, a Kossuth téren található Református Pontban vagy banki utalással a 10915008-00000009-23600004 számlaszámon (Kecskeméti Református Egyházközség). Minden esetben jelezni kell, hogy a befizetett adományt egyházfenntartói járulékként kívánja az adakozó befizetni.

Aki pedig még nem konfirmált, azt szeretettel várjuk azon csoportjainkba (ALPHA-kurzus, felnőtt konfirmandus csoport), amelyek ezen a hivatottak segíteni. A célunk az, hogy minden egyes szolgálatunk, az igehirdetések, gyülekezeti és kollégiumi alkalmak, a konfirmáció és az egyházfenntartói járulék befizetése, sőt az egész életünk Isten dicsőségét szolgálja.

Református bál

Bibliaismereti verseny 2019-ben

Konviktusi vacsora az egyházi dolgozók számára

Presbiteri vacsora

SZERZŐ FODOR ATTILA

A missziói bizottság reflexiói a KREK keresztelési gyakorlatának tervezett átalakítására

„Menjetek el, azért és tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében. Mindannak megtartására tanítsátok őket, amit én parancsoltam nektek." (Mt,19,20)

Nagytiszteletű Presbitérium, nagytiszteletű Elnökség, kedves Testvérek!

A missziói bizottsággal, Kuti József elnöklelkész úrral mint előterjesztővel, valamint gyülekezeti tagokkal többször, széles körben megvitatva, átimádkozva az alábbiak szerint szeretnék beszámolni a tervezett és szükségesnek látszó változtatásokról – ahogyan azok az eddigiekben kiállták az egyeztetések, a közös gondolkodás próbáját.

A Jézus által ránk hagyott, nekünk továbbadott küldetésnek felelünk meg, amikor keresztelünk, parancsát teljesítjük. A keresztelés látható jegy és pecsét, s mint ilyen, egyszerűen számontartható. Nem így a tanítás, a tanítvánnyá tétel vagy az, ahogyan a kereszteltek Jézus parancsát megtartják vagy sem.

Közös gondolkodásunk hitvallásos alapvetése: **H.K. 70. Mit jelent az, hogy Krisztus vére és Lelke által megtisztított minket?** Egyrészt azt jelenti, hogy kegyelemből, Krisztusnak az ő keresztáldozatában értünk kiontott véréért Istentől bűnbocsánatot kaptunk.[1] Másrészt a Szentlélek megújított, és Krisztus tagjává szentelt minket, hogy a bűnnek napról napra meghaljunk, és istenfélő és feddhetetlen életet éljünk.

H.K. 74. Meg kell-e keresztelni a csecsemőket is? Meg, mert ők is Isten szövetségéhez és az anyaszentegyházhoz tartoznak, akár a felnőttek.[2] Isten nekik is megígérte a Krisztus vére által nyert bűnbocsánatot[3] és a hitet ébresztő Szentlelket.[4]

1 Zsid 12,24; 1Pt 1,2; Jel 1,5; Zak 13,1; Ez 36,25; Jn 1,33; 3,5; 1Kor 6,11; 12,13; Róm 6,4; Kol 2,12
2 1Móz 17,7
3 Mt 19,14
4 Lk 1,14–15; Ézs 44,1-3; Zsolt 22,11; ApCsel 2,39

Ezért a keresztség által, mint a szövetség jegye által őket is be kell fogadni a keresztyén anyaszentegyházba, és így megkülönböztetni őket a hitetlenek gyermekeitől.[5] Ez az Ószövetségben a körülmetélés által történt.[6] Ehelyett rendelte Krisztus az Újszövetségben a keresztséget.[7]

I. FELELŐSSÉGÜNK

Felelősségünk közös – az egyháztagság alakulásáért is –, ezért együtt kell a megoldást is megkeresnünk.

Ahhoz, hogy a fentiek mérlegén jó lelkiismerettel megállhassunk, a keresztelésért hozzánk forduló családokat pásztori szemlélettel, személyes gondozással kell fogadnunk, vezetnünk. Ennek formáját a következőképpen képzeljük el. Amikor egy keresztelős család felkeresi a lelkészi hivatalt, akkor:

- a hivatalban a lelkipásztor az adatfelvétel és beszélgetés folyamán tisztázza a családdal, hogy gyülekezetünkben a keresztelés egy életút bevezetése, és ők erre az útra kapnak meghívást,
- megtudják, hogy az erre az útra való felkészülésben lesz egy személyes támogatójuk, pásztoruk,
- elirányítjuk őket a lakóhely vagy más terület szerint illetékes lelkipásztorhoz, aki a felkészítésben vezetőjük lesz, és lehetőség szerint a keresztelést is végezni fogja,
- a család megkapja a lelkipásztor elérhetőségeit és a találkozás helyét: a városrészi istentiszteletek helyszínét és időpontját, ott veszik fel a kapcsolatot a felkészítő lelkipásztorral,
- a hivatal lejegyzi a család elérhetőségeit, és továbbítja a lelkipásztornak, így megteremtve a kétoldalú kapcsolat lehetőségét.

A lelkipásztorok közössége együttesen kíséri figyelemmel a keresztelést kérő családokat, amíg helyükre nem találnak. Őket a lelkészi hivatallal együttműködve, „kézből kézbe adva” közös felelősséggel gondozza nem csupán adminisztratív eszközökkel, hanem személyes figyelemmel (pl. pénteki beosztáson). Az illetékes lelkipásztor rendelkezésére áll egy rendszeresen frissített (pl. pénteki beosztáson) „missziói paletta”, amelyből a családnak, illetve családtagoknak – de legalább a két szülőnek – leginkább megfelelő bevonódási lehetőséget kiválaszthatja:

- Betlehem Kapuja Játszóház, baba-mama körök
- Alpha sorozat (évente legalább kétszer induljon)
- Cursillo (évente 12-14 alkalommal van rá lehetőség)
- Házaskurzus (évente kétszer)
- Kékkereszt közösség
- Házicsoportok (melyik, mikor, kinél, hol)

5 ApCsel 10,47
6 1Móz 17,14
7 Kol 2,11–13

II. SZEMÉLYESSÉG ÉS MEGHÍVÁS

Az első beszélgetéskor már a lelkészi hivatalban hangsúlyossá és világossá kell tennünk a család számára, hogy a felkészülési időszak eseményein keresztül egy útra és a Krisztussal megélt életre készítünk fel a gyülekezet közösségében, nem pedig (csupán) egy családi ünnepi alkalomra a templomban.

A lelkipásztor felelőssége megismerni őket, látni őket a közösségben forgolódni, felismerni imádságos szívvel, Isten előtti alázattal: megindult-e Krisztus útján a család, keresik-e őt, igyekeznek-e találkozni vele, mint Megváltójukkal, van-e bennük hajlandóság életüket az ő követésében folytatni. Összefoglalva: rálépnek-e a tanítványság útjára. Ezeket megfontolva a lelkipásztor – imádsággal hordozva a családot – dönt: jó lelkiismerettel megkereszteli-e a család gyermekét, vagy további beszélgetésre, részvételre invitálja-e őket.

A pozitív döntés nem azt jelenti, hogy elértük a célt, hanem hogy kezdetét vette az út, s ez az egész a gyülekezeti közösség munkája, szolgálata.

Biztosan az első időszakban sokaknak okozunk majd ezzel meglepetést, talán megütközést is, de erősítsük magunkat azzal, hogy mi is fogadalmat teszünk minden keresztelő alkalmával, aminek nekünk is kötelességünk megfelelni. Végső soron befogadó gyülekezetként felelősek vagyunk a család felelősségéért, hogy fogadalmukat teljesen értsék, annak tartalmát belássák, elfogadják, és ahhoz – ha szükséges – lelkileg felnőjenek. Ehhez bennünk társat fognak találni!

„Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki így szól hozzád: Adj innom!, te kértél volna tőle, és ő adott volna neked élő vizet.” (Jn 4,10)

Hadd tudják meg, hadd ismerjék meg, ki az, akihez jöttek akár anélkül, hogy tudtak volna róla.

Ha a család nem kíván velünk jönni, lehetőségük van nemet mondani erre az útra. Ahol nincs út, ott cél sincs, és nincsen elindulás sem, ezért keresztelő sem lehet.

III. A CÉL: KÖZÖSSÉG ÉS ISTENTISZTELET

A keresztyén élet két hídfője: **kis csoport és ünneplés.**

A cél, hogy a hozzánk betérők élete is e két pillérre támaszkodjon. Végső soron a gyülekezet életének két hídfője egyrészről az intim, személyes kis közösségben megélt testvériség, kölcsönös teherhordozás, bűnvallás és imádság meghittsége, szolgálat és missziói felelősség; másrészről a nagy gyülekezet ünneplő istentiszteleti közössége, ahol „megszámlálhatatlan sokaságként” hódolunk Isten előtt, és gyönyörködünk az ő nagyságában, szavának, lényének, tetteinek nagyszerűségében és erejében, és imádjuk őt. Ha ennél alacsonyabb célt tűzünk magunk elé, kudarcot vallunk. Nagy változásnak, hatalmas munkának látszik ez, talán teljesíthetetlennek. Felvetődik a kérdés, hogy akarja-e ezt egyáltalán Isten? Nem látunk-e túl nagyra? *„Bizony, a ti gondolataitok nem az én gondolataim, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál.”* (Ézs 55,8-9) Istennek nem túl magas ez a cél, sőt meg-

lehet, Ő még ennél is *„magasabbat”* tervez.

Láthatjuk, ez sok-sok munkát jelent, ami idővel még egyre több lesz. Az *„aratók”* körét biztosan bővíteni kell: városrészi házicsoport-vezetőkkel, presbiterekkel, illetve a házaspárokkal, hívekkel.

Fel kell rá készülnünk, hogy a bejövő keresztelős családok tagjaiból lassanként újabb és újabb házi csoportok is alakulnak majd (ld. pl. Alpha). A meglévőkbe csak nagyon szűk határok közt lehet integrálni az új családokat. Ezeknek a csoportoknak pásztori szemléletű, ajándékú, lelkületű vezetőkre lesz szükségük. Állandóan nyitott szemmel kell keresnünk az alkalmas szolgálókat, házigazdákat, akik a lelkipásztorokkal együttműködve gyakorolják a vendégszeretet és pásztorolás lelki ajándékát.

„Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek tehát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.” (Lk 10,2)

IV. AZ ÚT

Ebben áll talán a legnagyobb feladat: megszólítani, elhívni, felkészíteni, szolgálatba állítani, fejleszteni, támogatni.

A szolgálók körének egy lehetséges felépítése:

a. területi lelkész;
b. területi kiscsoportok vezetői, házigazdái;
c. területhez tartozó házaspárok/családok/presbiterek/felelősséget hordozó gyülekezeti tagok.

A lelkipásztorokat, a városrészi kiscsoport-vezetőket és a szolgálatba álló házaspárokat, családokat, presbitereket és az egyes gyülekezeti tagokat – hogy úgy mondjam, a gyülekezet „tanítványi körét” – erre fel kell készíteni.

V. LÉPÉSEK

Azonnal bevezethető gyakorlati lépések:

- Előző héten megkereszteltek neveinek felolvasása az istentiszteleten (hirdető)
- Keresztelő alkalmával a gyülekezet részéről köszöntés, befogadás, meghívás (mint pl. a konfirmáció alkalmával)
- Évente emlékeztető telefonhívás, levél, látogatás
- Évente keresztelői emlékeztető istentisztelet (meghívni elmúlt években keresztelős családokat)
- Hívogatás oviba, suliba (korábban a nőszövetség tagjai végezték ezt)

Hosszabb távon a Betlehem kapuja lehet az egyik legerősebb belépési pont. Igazi kapu: kismamáknak, anyukáknak támogató közösség. Szükségük van rá. Újságokban, rádióműsorokban, internetes oldalakon, barátnői beszélgetésekben keresik a támogatást. Hadd találják meg nálunk! Ezért fel kell fejlesztenünk, meg kell erősítenünk ezt a szolgálatot. A hely kedves és jó, a szolgálattevők számát növelnünk kell, mert a jelenlegi *„legénység”* nem győzi, annyi az igény.

A „gyöngysor”, amire református gyülekezetünkben szolgálatunkat felfűzhetjük:

- Házasságkötés: az élet, a család bölcsője
- Keresztelés: új élet, új szerepek
- Konfirmáció: az Isten előtti felelősség átadása.

Ezek rendjét, szolgálatunkat ezekben a folyamatokban egységesen kell kialakítanunk és felépítenünk. Annyi mindent megtettünk eddig. Már nem nézzük ki a „síró-zörgő” gyerekes családokat, baba-mama-körünk van, Betlehem kapuja játszóházat üzemeltetünk, gyerekkel hívjuk a családokat úrvacsorázni, kereszteléskor sokszor már személyes áldást kapnak a gyerekek/családok, Alpha sorozatokat indítunk, óvodát, iskolát üzemeltetünk, a nagyobbaknak ifjúsági közösségeket szervezünk. Isten most további lépésekre hív minket, s ezekben keresi az utat ez az összefoglaló. Ha ott van a parázs, élesszük fel! Ez a feladatunk. A változás mindig abban kezdődik el, aki a változást akarja.

Küldetésünkből következően célunk kell, hogy legyen, hogy a gyermekkeresztséget kérő családot is közösségbe vonzzuk, megtérés és újjászületés által Krisztus élő hitű tanítványává, a Szentlélek hathatós munkája által Krisztus testének örökös tagjává tegyük. *„Kapukat tár, országa vár – ha a szívedet te is kitárod…!”* (Ákos)

(Kivonat a 2019.10.08-i presbiteri gyűlésen elhangzott előterjesztésből)

SZERZŐ **VASS RÉKA ADRIENN**

Gyülekezetlátogatás a petőfivárosi gyülekezetrészben

A lelkipásztor feladatára gondolva legelőször a vasárnapi istentisztelet, az ott elhangzott prédikáció és az arra való készülés jut a legtöbbek eszébe. Többekben talán azonban az is megfogalmazódik, hogy mit csinálnak a lelkipásztorok a hétköznapokban. Néhányan a bibliaórákon vagy éppen a temetéseken találkoznak velünk. A hétköznapi szolgálatunknak azonban van még egy nagyon fontos része, ez pedig a gyülekezeti tagok látogatása.

Szolgálataim egyik legfontosabb részének tartom a látogatásokat. Így, amikor 2016 őszén a petőfivárosi gyülekezetrésznek lettem a felelős lelkipásztora, rögtön elkezdtem az odatartozó gyülekezeti tagokkal időpontot egyeztetni, és sorra látogatni őket. Ennek nagyon sok áldása és haszna van. Egy-egy ilyen alkalommal sokkal kötetle-

nebben lehet beszélgetni, és így a meglátogatott gyülekezeti tag, család és a látogató lelkipásztor is személyesebben megismerkednek egymással.

A beszélgetések során kiderül az, hogy valójában, a hétköznapokban, a vasárnapi ünnepi ruhát levetkőzve ki, milyen élethelyzetben van, mire van esetleg szüksége, vagy éppen milyen talentum, lehetőség adatott neki, amivel a gyülekezetben tud szolgálni, a másiknak segíteni. Lelkipásztorként feladatunk, hogy a felismert talentumokat kamatoztassuk, a szükségben lévőt pedig összehozzuk azzal, aki segíteni tud.

Saját gyakorlatomban azt is fontosnak tartom, hogy ezeken az alkalmakon arra is időt szánjak, hogy a gyülekezeti tagok adatait pontosan feljegyezzem, hogy ez a gyülekezet rendszerébe pontosan bekerülhessen, így a választói névjegyzékbe is pontos adataink lesznek, és a számontartást is segítik, különösen is egy ilyen nagy gyülekezetben, mint a kecskeméti.

A látogatásokat mindezek mellett azért tartom nagyon fontosnak, mert a lelkipásztor csak így, a gyülekezetét ismerve, számontartva, a hétköznapokban is közöttük járva tudhatja azt, hogy miről prédikáljon, mire van éppen a rá bízott gyülekezetnek szüksége. Így tudja azt, hogy hogyan prédikáljon, hogy az Isten üzenetét a gyülekezete megértse, szívébe fogadhassa, és cselekvője is lehessen annak.

A lelkipásztori látogatások, reményeim szerint, példát is adnak arra, hogy a gyülekezeti tagok is látogassanak, keressék fel ők is azokat a testvéreket, akik elmaradoznak a gyülekezetből, vagy éppen egészségi állapotuk miatt nehezen mozdulnak ki otthonaikból, és így is váljanak a megértett ige cselekvőivé.

SZERZŐ **LACZAY ANDRÁS**

A katonatelepi kézimunkakör kirándulása

Gyülekezetünkben szép, évtizedes hagyománya van a kézimunkakörnek, ahol asszonyok gyűlnek össze hétről hétre, kézimunkáznak, beszélgetnek, igével táplálkoznak. Ezt a hagyományt szerettük volna meghonosítani és továbbvinni Katonatelepen is. Kézimunkakörünk néhány éve indult útjára.

Az összejöveteleinket hétfő délutánonként tartjuk egész évben, keresztelői keszkenők, bibliaborítók, a karácsonyi vásárra tészták készülnek. Bár hivatalos taglistánk nincs, a kör összejövetelein és munkájában 10-12 testvér vesz részt kisebb-nagyobb rendszerességgel. Alkalmaink bibliaolvasással, rövid igemagyarázattal, énekléssel kezdődnek, majd az asszonyok nekilátnak a jókedvű munkának: hímeznek, horgolnak, szabnak, varrnak, tésztát készítenek, vagy éppen levendulát morzsolnak.

Október 13-án egynapos kirándulásra készültünk a kézimunkakör tagjaival. Az egész éves munka jutalmaként és a közösség épülése érdekében terveztük utunkat. Úticélunk Kiskunhalas, az első állomásunk pedig a Csipkeház volt, ahol megismerkedtünk a csipkekészítés rejtelmeivel, csipkekészítőkkel beszélgettünk, és megtekintettük a kiállított alkotásokat. Utunk ezt követően a felújítás alatt lévő református templomba vezetett, ahol Édes Árpád lelkipásztor mutatta be a templomot és a gyülekezet életét, szerteágazó szolgálatát. A közösen elköltött ebéd után a Thorma János Múzeum kiállításait tekintettük meg, ahol különösen is lenyűgözött a festő két monumentális műve: az Aradi vértanúk, és a Talpra, magyar. Hazafelé még megálltunk Soltvadkerten, hogy a híres cukrászdában ki-ki kedvére megédesíthesse a nap hátralevő részét.

A kirándulás során sok élménnyel gazdagodtunk, a könnyed és komoly beszélgetések építették a közösséget.

SZERZŐ **PAPP ATTILA GYULA**

Interjú Istennel

A mai riportban a Biblia hitelességéről készítek interjút Istennel Timothy Keller: *Hit és kételkedés* c. könyve nyomán, mely megvásárolható a Református Pontban, illetve a gyülekezeti könyvtárban is megtalálható.

A Da Vinci-kód című bestseller elterjedésével a mai posztmodern társadalomban az a meggyőződés hódít teret, miszerint a Biblia csak legendák gyűjteménye. A Biblia valóban legendák gyűjteménye?

Az *Új Szőlőskert* terjedelme sajnos nem elegendő ahhoz, hogy kifejtsem a Szentírás minden könyvéről, hogy miért lehet hiteles a mai ember számára is. Ezért inkább az evangéliumra és Pál apostolra szűkíteném magyarázatomat. A kanonikus evangéliumokat a Jézus halála utáni negyven–hatvan évben írták. Pál Jézus halála után tizenöt–húsz évvel írt leveleiben megtaláljuk Jézus életének az evangéliumok által is elbeszélt eseményeit, csodáit, kijelentéseit, keresztre feszítését, feltámadását. Ez azt jelenti, hogy a Jézus életéről szóló bibliai beszámolók közkézen forogtak azoknak az életidejében, akik tanúi voltak szolgálatának. Lukács evangélista azt írja, hogy a Jézus életéről szóló történeteket akkor még élő szemtanúktól hallotta (Lk 1,1–4). Ezek az emberek a Jézussal kapcsolatos dolgokat megőrizték emlékezetükben, egész életük során aktívan részt vettek a gyülekezet nyilvános életében, tanúskodtak a történtek igazságáról, és forrásul szolgáltak az Újszövetség írói számára. Az evangélium szerzői megnevezték azokat a szemtanúkat, akiknek az elbeszélései hozzájárultak a szövegek megszületéséhez, és akik az elbeszélések hitelességéről kezeskedtek az olvasóknak. Márk például elmondja, hogy az, aki segített Jézusnak a keresztet felcipelni a Koponyák hegyére, „Alexander és Rufusz apja" (Mk 15,21) volt. Ezeket a neveket csak akkor volt értelme betenni a szövegbe, ha a szerző számított arra, hogy az olvasók tudni fogják, kikről van szó. Mintha Márk ezzel azt mondaná: *„Ha akarjátok, kérdezzétek meg Alexandert és Rufuszt, mert tanúsítani fogják, hogy amit írok, igaz."* Pál ugyancsak az olvasókhoz folyamodik, hogy a szemtanúkat kérdezzék, ha a Jézussal kapcsolatos események igazsága felől bizonyosak akarnak lenni (1Kor 15,1–6). Pál ötezer

szemtanút emleget, akik egyszerre látták a feltámadott Krisztust. Ezt nem lehet beleírni egy nyilvános felolvasásra szánt dokumentumba, hacsak valóban nem voltak olyan élő tanúk, akik igazolhatták a szerző szavait. Nemcsak Jézus hívei éltek még abban az időben, életben voltak a bámészkodók, a hivatalnokok, az ellenfelek, akiknek alkalmuk volt hallani tanítását, látni tetteit, és végignézték halálát is. Ők aztán készen álltak arra, hogy a kitalációkat leleplezzék. Egy esemény lényegesen elferdített, fikcionalizált beszámolója akkor tud beivódni a köztudatba, ha a szemtanúk (és az ő gyermekeik, unokáik) már régen halottak. Nekik távozniuk kell a színről, hogy a ferdítéseket vagy a szépítéseket el lehessen fogadtatni. Az evangéliumokat túl hamar megírták ahhoz, hogy erre sor kerülhetett volna. Éppen ezért az új hit nem terjedhetett volna el ilyen gyorsan, ha Jézus beszédei, tettei eltértek volna attól, ami az evangéliumokban áll. Pál magabiztosan állíthatta a kormányhivatalnokok előtt, hogy Jézus életének eseményei mindenki által tudottak voltak: *„…hiszen nem valami zugban történt dolgok ezek."* (ApCsel 26,26) Jeruzsálem lakói jelen voltak, ott voltak a tömegben, akik látták és hallották Jézust. Az újszövetségi iratokba nem kerülhetett volna be, hogy Jézust keresztre feszítették, ha emberek ezrei, akik még éltek, nem látták volna, hogy ez tényleg megtörtént. Ha halála után Jézus nem jelent volna meg többeknek, ha nem lett volna üres a sír, miközben nyilvános iratok ennek ellenkezőjét állították, a kereszténységnek semmi esélye nem maradt volna a fennmaradásra. A hallgatóság egyszerűen kinevette volna a beszámolókat.

A mai kor embere nemcsak Máté, Márk, Lukács és János által jegyzett evangéliumot ismeri, hanem Tamás, Júdás, sőt Mária evangéliumát is. Azok az evangéliumok miért nem kerültek a Szentírásba?

A négy kanonizált evangéliumot sokkal hamarabb írták, mint az ún. gnosztikus evangéliumokat. A legismertebb gnosztikus iratot, a Tamás evangéliumát szíriai nyelvből fordították, és a kutatók kiderítették, hogy a szövegben megemlített szíriai hagyományok Kr. u. 175-re datálhatók, ami több mint száz év késést jelent ahhoz képest, amikor a kanonikus evangéliumok már széles körben ismertté váltak. Adam Gopnik a New Yorker-ben azt írta, hogy a gnosztikus evangéliumok oly későn születtek, hogy *„az egyház hitének alapjait csak annyira tudják megkérdőjelezni, mint amennyire egy György királyt védelmező 19. századi, ohióí dokumentum veszélyeztetné az amerikai demokrácia alapjait".* Máté, Márk, Lukács és János evangéliumát, mint a szemtanúk történetei alapján készült iratokat, szinte azonnal elismerték. Lyoni Irenaeus Kr. u. 160-ban már kijelentette, hogy négy és csakis négy evangélium létezik. Egész egyszerűen hamis A Da Vinci-kód által terjesztett felfogás, hogy az újszövetségi kánont Nagy Konstantin császár határozta meg, és ő volt az, aki a korábbi és állítólag hitelesebb, gnosztikus evangéliumokat félretette. Noha az olvasók tudják, hogy A Da Vinci-kód című könyv és film története kitaláció, mégis sokan hihetőnek tartják a szerző által igaznak kikiáltott történelmi hátteret. A könyv szerint Nagy Konstantin 325-ben rendeletbe foglalta Jézus istenségét, és elkendőzött minden olyan bizonyítékot, amely arra utalt volna, hogy Jézus

csupán bölcs tanító volt. Azonban még egy olyan dokumentumban is, mint Pál Filippiekhez írt levele – mely a történészek egybehangzó véleménye szerint nem több mint húsz évvel Krisztus halála után született – arról olvashatunk, hogy a keresztények Jézust Istenként tisztelik (Fil 2). A Krisztus istenségébe vetett hit már a kezdettől jelen volt a növekvő őskeresztény egyházban.

Manapság nagyon sok embernek az az elmélete, hogy az evangéliumokat a korai egyház vezetői írták, hogy népszerűsítsék irányelveiket, megszilárdítsák hatalmukat, és kiterjesszék a mozgalmukat. Ez az elmélet összeegyeztethető azzal, amit az evangéliumban találunk?

Ez az elmélet csak akkor állná meg a helyét, ha az evangéliumokban Jézus nemegyszer állást foglalna a korai egyházban dúló vitákban. Ugyanis a keresztény vezetők állítólag saját pártjuk támogatására alakították a szövegeket. De szó sincs erről. Tudjuk például, hogy a korai egyház egyik legnagyobb vitája akörül forgott, hogy a pogányokból lett keresztényeknek körül kell-e metélkedni vagy sem. Ennek a súlyos konfliktusnak a fényében figyelemre méltó, hogy Jézus sehol nem beszél a körülmetélkedésről az evangéliumokban. Hallgatásának legvalószínűbb oka az, hogy a korai egyház nem mert Jézus szájába kitalált dolgokat adni.

Miért találták volna ki a korai keresztény mozgalom vezetői a keresztre feszítés történetét, ha az nem történt meg?

Ezt a kérdést ne nekem tegye fel! Ám tudom folytatni a fonalat... Bárki – akár görög, akár héber –, aki az evangéliumot hallgatta, a beszélőtől függetlenül, automatikusan azt a következtetést vonta le, hogy akit keresztre feszítettek, bűnöző volt. Mi oka lett volna bármelyik kereszténynek arra, hogy leírja, Jézus a Gecsemáné kertjében arra kért engem, hogy ha lehet, mentesítsem őt a missziójától? Vagy mi értelme lett volna kitalálni, hogy a fiam a kereszten felkiáltott, hogy én miért hagytam el őt? Ezek a részletek csak bántották vagy összezavarták volna az 1. századbeli, leendő megtérteket. Levonták volna a következtetést, hogy Jézus gyenge volt, és nem tudott kitartani mellettem. Mi értelme lett volna kitalálni, hogy a feltámadás első tanúi asszonyok voltak egy olyan társadalomban, ahol a nők tanúskodása nem számított elfogadhatónak a bíróság előtt? Sokkal több értelme lett volna (amennyiben kitalált történetről van szó), hogy a közösség oszlopos férfi tagjai legyenek jelen akkor, amikor Jézus kijön a sírból. Az egyetlen elfogadható magyarázata annak, hogy ezek az események az evangéliumok részét képezik, hogy valóban megtörténtek. Ezenkívül az apostolokat – a korai egyház későbbi vezetőit – miért úgy mutatják be az elbeszélések, mint kicsinyes, féltékeny, szinte a lehetetlenségig lassú felfogású, végső soron gyáva fickókat, akik így vagy úgy, de cserbenhagyták mesterüket? Péter tagadott és még az átkozódástól sem rettent vissza (Mk 14,71). Miért akarta volna bárki a korai egyházból legkiemelkedőbb vezetőjük borzalmas kudarcát ennyire hangsúlyozni? Senki nem talált volna ki ilyen történetet, sőt mint igaz történetet sem merte volna elmesélni senki, hacsak nem Péter mondta el személyesen az evangélium szerzőjének, mintegy jóváhagyását adva a történet megőrzéséhez és terjesztéséhez.

A gnosztikus evangéliumokkal való összevetés milyen eredményt szül?

A gnosztikus evangéliumokkal való összevetés ismét tanulságos. Tamás evangéliuma és a hozzá hasonló dokumentumok egy „gnoszticizmusnak” nevezett filozófiát terjesztenek, amely szerint az anyagi világ sötét, gonosz hely, ahonnan a lelkünknek a „gnózis”, azaz a titkos megvilágosodás révén szabadulnia kell. Ez a felfogás elhelyezhető a görög és római szemléletrendszerben, teljességgel különbözik viszont attól az 1. századbeli zsidó világtól, ahová Jézus tartozott. A Da Vinci-kód és más elbeszélések feltételezéseivel ellentétben nem a kanonizált evangéliumok, hanem a gnosztikus szövegek „hódoltak be” az ókori világ hatalmi rendszerének. A görög-római világ uralkodó felfogásait a kanonizált evangéliumok sértették, mert pozitív módon viszonyultak a teremtett, anyagi világhoz, hangsúlyozták a szegényekre és elnyomottakra való odafigyelést. Nemcsak arról adtak történelmileg sokkal hitelesebb képet, hogy milyen volt Jézus valójában, hanem bátran megkérdőjelezték görög és római olvasóik világképét.

SZERZŐ **SIPOS MÓNIKA**

Vendégünk volt Lackfi János

Merünk nagyot álmodni. Azután próbáljuk realizálni. Nem kevés izgalommal szervezünk, készülünk, számolunk – melynek eredményeképpen megszületik egy olyan alkalom, mint a mostani is volt, amelyért személy szerint magam is hálát adok.

Egyszerűnek tűnhet, ha van rá keret. Anyagi források szűkében bizony az volt nagy teljesítmény, amikor saját kútfőből és emberi erőforrásból állítottuk össze minden rendezvényünket hónapról hónapra, minimális költségvetésből, a klubtagok jelképes hozzájárulásával, mégis nagy megelégedettséggel.

Lassan végére érünk az EFOP-1.3.7-17-2017-00259 pályázatnak *(„Közösségfejlesztő tevékenységek megvalósítása a Kecskeméti Református Egyházközség által”),* melyről igyekeztünk rendszeresen hírt adni a gyülekezetnek is. A 2018 tavaszától havonta 3 helyszínen szervezett programok ingyenesek a SION nyugdíjasházakban, és úgy gondolom, igyekeztünk kihozni belőlük a legtöbbet: tárgyi eszközök, catering, műsor, élmény, minőség az előírt céloknak megfelelően. De nagyobb felelősség is terhel mindazért, amit eddig nem engedhettünk meg magunknak. Egy újabb gyöngyszem hadd álljon most a beszámolóink sorában!

Idén áprilisra – a költészet napja alkalmából – is terveztünk rendhagyó irodalmi délutánt, hiszen minden évben szentelünk legalább egy napot az irodalomnak (közös versmondás, Arany-év, Ady

stb.). Erre az alkalomra hívtam meg Buda Ferencet két helyszínre, míg a harmadik telephelyen Lackfi Jánossal próbáltam felvenni a kapcsolatot. Tavaly novemberben írtam neki, és azzal szembesültünk, hogy a következő év ősz közepéig nincs szabad kapacitása. Még akkor, közel egy éve egyeztettünk időpontot (október 24.), a program keretét pedig az idősek hónapja adta.

„Író, költő, műfordító, tűzoltó, katona, vadakat terelő juhász."

Személy szerint én nagyon kedvelem a költőt. A Facebook oldalát követem, vannak könyvei a polcomon, amit a foglalkozásokon is rendszeresen használok (pl. Milyenek a magyarok? Milyenek a magyarok még?). Olvastam fel tőle gondolatokat, verseket az időseknek. Versátiratai alapján (*Apám kakasa, Szilágyi Örzsébet e-mailjét megírta, Csavard fel a szöveget* kötetek) versfelismerő játékot kezdeményeztem korábban, így egyre ismerősebben csengett Lackfi János neve már a SION házakban.

Érkezésére nagyon készültünk egy-egy „irodalomóra" keretében: Ki az a Lackfi János? mottóval. Nem jellemző, hogy ellátottaink tájékozottak lennének róla az internet világában, de van, aki találkozott vele tévéműsorban, újságcikkben. Sokaknak új információ volt, hogy eredeti neve Oláh János, és mivel édesapja is Oláh János (József Attila-díjas) költő, író volt, tőle kívánta megkülönböztetni magát a Lackfi névvel. Felesége Bárdos Júlia művészettörténész, a 120 éve született Bárdos Lajos Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas magyar zeneszerző, karnagy unokája. János alig volt húszéves, Júlia pedig tizennyolc, amikor összeházasodtak. 2012-ben ők voltak a házasság hete arcai. Lackfi János 6 gyermek édesapja, 4 unokája van és mindösszesen 48 éves. Felnőtten megtért katolikus, örömmel beszél hitéről és azokról az értékekről, amelyeket képvisel. Ízelítőül elhangzott néhány vers szerelmi lírájából, istenes verseiből. Betekintettünk a kreatív írásba és a versgyárba, ahol közös az alkotás: az olvasó biztosítja a nyersanyagot, ő pedig a szakmai tudást. Bemutattam egy, a közelmúltban lezajlott játékot a szerzői oldalon, nevezetesen a *Szerelmi jegyellenőrzés* című vers születését. Mosolyogtunk magunkon – ilyenek a magyarok…

Október 24-én délelőtt a gimnázium díszteremben tartott könnyed, jól emészthető, humoros előadást Lackfi János a diákoknak, „leadta magát, mint tételt". A Szarvas utcai SION házba délután fél 3-ra vártuk. Az irodalmi teaház hangulatát 12 féle teával és az asztalokra elhelyezett egy-egy Lackfi-kötettel alapoztuk meg. Három közösségi szolgálatos diák is segített vendégeink kiszolgálásában.

A költő emberi arca tárult elénk. Nagyon sokat mesélt. Arról, miként illeszkedett be a Bárdos családba, házasságuk első éveiről, költözéseikről, hogyan segédkezett negyedik gyermeke születésénél. Összességében arról tett tanúbizonyságot, hogy hogyan tapasztalták meg Isten áldását, vezetését, gondoskodását életükben. Természetesen szemezgetett költeményeiből is számunkra. Éltünk a lehetősséggel, és néhányan dedikáltattuk vele a könyveinket, míg felszolgálták munkatársaink és segítőink a kuglereket, természetesen 5 Ft-ért adva darabját!

SZERZŐ KASS-FRANCZ ANDREA

A SION házak munkatársainak képzési, fejlődési lehetőségei a demenciagondozásban

A demencia nem konkrét betegséget, hanem egy tünetegyüttest jelöl, és minden olyan kórkép ide tartozik, ahol a szellemi funkciók romlása, hanyatlása következik be. Érintett többek között a memória, a normál ítélőképesség, az önellátás képessége, de akár a viselkedés kóros változása is bekövetkezhet a kór lefolyása alatt. A demencia nem a normál idősödés velejárója, és sajnos ez a kórkép a gyakori oka annak, hogy idős családtagjaink gondoskodásra szorulnak. Egy combnyaktörés utáni lábadozás, egy időskori cukorbetegség gondozása konkrét feladatok elé állítja a családot, a gyógyító-ápoló személyzet is tudja, mi várható a beteg jövője tekintetében. Amikor egy család a demencia diagnózisával találja szemben magát, már közel sem lehet biztos abban, hogy bárkitől megkaphatja a betegség konkrét kórlefolyását, és egyértelmű segítséget kaphat felmerülő nehézségeire. Ahány érintett, annyiféle kórlefolyás, tünet, annyiféle – eddig nem tapasztalt – probléma állhat elő azokban a családokban, ahol demenciával élő hozzátartozóról gondoskodnak.

Munkahelyemen, a Kecskeméti Református Egyházközség SION nyugdíjasházában kiemelt

figyelmet fordítunk azokra a lakóinkra, gondozottjainkra és klubtagjainkra, akik demenciával élnek. A SION házakban 2008-ban indult el a demens betegek foglalkoztatása, ápolása, gondozása.

A demensgondozás új kihívások elé állított bennünket. A velük való foglalkozáshoz, az ő ápolásukhoz nem elegendő az a tudás, amelyet szociális gondozó és ápolóként megszereztünk.

Munkatársaink az elmúlt években rendszeresen vehettek részt továbbképzéseken, workshopokon, érzékenyítő tréningeken, tanfolyamokon. Két alkalommal volt már intézményünk vendége Juhász Ágnes demencia specialista, akitől a hétköznapokban kiválóan alkalmazható tanácsokat, ötleteket kaptunk. Az általa kidolgozott szimulációs tréningre olyan munkatársakat is meghívtunk, akik a város más szociális intézményeiben dolgoznak.

2017-ben megtisztelő felkérést kaptunk a Katolikus Szeretetszolgálati Iroda szakembereitől egy közös projektmunkában való részvételre. A több hónapig tartó együttműködésben nagy hangsúlyt kapott a hozzátartozókkal való szoros kapcsolat erősítése. Ennek egy kiváló fóruma a már Magyarországon is több tucat településen működő „Alzheimer Cafék" segítő közössége.

Az Alzheimer Cafék arra hivatottak, hogy megadják a lehetőséget a hozzátartozóknak, az érintetteknek és a gondozó szakembereknek, hogy információkkal, a hétköznapokban használható gyakorlati tanácsokkal és a gondozás során szerzett tapasztalatok cseréjével segítsék egymást. Tabuk nélkül, egy megértő közösségben, őszintén oszthatják meg egymással gondolataikat, és a gondozás, ápolás során felmerülő kérdéseikre is válaszokat kaphatnak. A kávéházak szervezői igyekeznek olyan témákat feldolgozni, amelyek érinthetik a demenciával élőket és az őket ápoló családtagokat, szakembereket.

Magyarországon 2014-ben indult el az első Alzheimer Café. Dr. Menyhárt Miklós bőnyi háziorvos, a franciaországi Commercy St.Jacques Kórház Alzheimer Egységének főorvosa „hozta haza" az ötletet. Azóta 41 kávéház alakult az országban.

A kávéházak irányelvei többek között: *„Információkat adni a demenciával élő emberek problémáiról, nyílt és tabuk nélküli dialógus kialakítása a betegségről, a betegek és hozzátartozóik szociális izolációjának megszüntetése, a családias légkör – amely az Alzheimer Cafékat jellemzi, – engedi meg ezt a tabuk nélküli beszélgetést és információátadást, és az érdeklődőknek lehetővé teszi a*

betegség empátiás megközelítését és elfogadását." (alzheimercafé.hu/Alzheimer Café szervezése)

A kávéházak alulról szerveződnek, minden esetben szakemberek önkéntes munkája segíti az elindulást és a működést. A szervezők figyelembe veszik a helyi lehetőségeket és igényeket.

Kecskeméten 2018 szeptembere óta működik az Alzheimer Café, az Egészségfejlesztési Iroda segítségével. Minden hónap negyedik keddjén 17 órától várják az érdeklődőket az ESZII Oktatási Központban (Piaristák tere 7.) A SION házak munkatársai is figyelemmel kísérik a kecskeméti Alzheimer Café működését. A forgatókönyv itt is hasonló, mint az ország többi kávéházában: tartalmas előadás, kötetlen beszélgetés, tapasztalatcsere.

Nincs ez másként Tiszakécskén sem. A település szintén 2018-ban csatlakozott az országos mozgalomhoz. Ezzel a lehetőséggel – szakemberként – nemcsak a munkahelyemen, a Szarvas utcai SION házban, hanem lakóhelyemen is segíthetem a hozzám fordulókat. Az elmúlt egy év bizonyította, hogy az Alzheimer Caféra még egy olyan kis településen is szükség van, mint Tiszakécske. Mindig igyekszem olyan előadókat meghívni, akikről tudom, saját szakterületükön hitelesek, és tudásuk hosszú évek tapasztalatára épül. Az is fontos a számomra, amikor egy előadót meghívok, hogy az előadás utáni kötetlen beszélgetésekben a kávéházba érkezők a hétköznapokban használható tanácsokat kapjanak.

Az elmúlt egy évben vendégünk volt már Dr. Kovács Ágnes pszichiáter, Dr. Zsirmon István gyógyszerész, Dr. Hegedűs Lívia és Dr. Pálinkás Julianna háziorvosok, de beszélgettünk már a szociális ellátórendszer felépítéséről Zombor Zoltánné, a tiszakécskei ESZI intézményvezetőjének segítségével, és hozzátartozói tapasztalatokat is megosztottunk egymással. Előadóink szinte kivétel nélkül hangsúlyozták a prevenció fontosságát én pedig fontosnak tartottam, hogy erről is essék szó. Szinte természetes volt, hogy az aktív idősödésről, a senior korosztály új lehetőségeiről Dr. Svébisné Juhász Mártát, a Kecskeméti Református Egyházközség SION Nyugdíjasház és Gondozási Központjának vezetőjét kérdezzem, és invitáljam egy előadásra a Tiszakécske Alzheimer Caféba. Mártika azonnal elfogadta a meghívásomat, és tartalmas, személyes példákkal tűzdelt előadással készült számunkra.

A tiszakécskei kávéházban érintettek, hozzátartozók és szakemberek egyaránt megfordulnak. Megnyugvás volt számomra, hogy az előadás mindenkinek adott valami új információt, mindenki hazavihetett magával egy-egy gondolatot, igét, ötletet. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a levél, amelyet az alkalom után kaptam egy olyan résztvevőtől, aki először jött el a kávéházba: *„Nagyon jól éreztük magunkat, azt hiszem, állandó vendégek leszünk. Sok embernek szerzett örömet ez az előadás..."*

Fontos visszajelzés ez nekünk, szakembereknek, akik – akár a mindennapok könnyebbé tételével, akár előadások, hozzátartozói fórumok szervezésével – azért végezzük szolgálatunkat, hogy könnyebbé tegyük a demenciával élő betegek életét és könnyítsünk a hozzátartozók terheinek hordozásában.

(Forrás: *http://alzheimercafe.hu, http://eszii.hu/efi/)*

SZERZŐ DR. SVÉBISNÉ JUHÁSZ MÁRTA

Ünnep egy családi délután keretében

15 ÉVES A FRÁTER UTCAI SION NYUGDÍJASHÁZ

„Minden gondotokat Őreá vessétek, mert neki gondja van rátok…” (1Pt 5,7)

Ezzel az igével indult útjára a SION Nyugdíjasház és Gondozási Központ harmadik szolgálati helye 15 évvel ezelőtt, 2004. november 7-én vasárnap. Zsúfolásig megtelt a társalgó a beköltözni szándékozó lakókkal, hozzátartozókkal, presbiterekkel, gyülekezeti tagokkal. Szívesen emlékezünk az eltelt időre, a sok kedves arcra, bölcs szavakra, olykor fájdalmas pillantásokra és a gondozásban eltelt nehéz hónapokra is.

Október 16-án kettős ünnepre jöttünk össze: családi délután keretében találkoztunk lakóinkkal, klubtagjainkkal, hozzátartozóikkal és egyben a 15. születésnapot is megültük.

Csonka Ferenc és zenekara fergeteges, mindannyiunk örömére szolgáló muzsikájával indítottunk, bevezetésként megadva a hangnemet, az alapot ehhez az ünnepi családi délutánhoz. Köszönet érte!

Munkatársaimmal fontosnak gondoljuk, hogy időnként találkozzunk a ránk bízott idős testvérek hozzátartozóival is, ne csak akkor, ha hivatalos ügyben keresnek minket, vagy a gondozással-gondoskodással kapcsolatban mi keressük őket. Találkozzunk kötetlenebb minőségben, ismerkedjünk, beszélgessünk, közösen étkezzünk, legyen ez az alkalom közösségformáló, tartalmas együttlét! Ahhoz, hogy ez így legyen, sok hétköznapon és ünnepi alkalmon kell együtt lenni és megismerni egymást.

Központi épületünket a Budai utcán 1998. október 4-én adták át, néhányan élnek még az első beköltözők közül, örülünk, hogy ők 21 év tanúi. A Szarvas utcai épület avatása 2002. január 13-án volt, a Fráter utcaié 2004. november 7-én. Az Őz utca 2005. december 11-én nyitotta meg ajtaját lakói előtt. Így teljes az intézményi kép, 130 lakással, benne élő idős testvérekkel és a részükre nyújtott szolgáltatásokkal.

Nagy dolog, hogy az Úr Isten megtartott minket, legyünk hálásak érte! A 15 év alatt sok változás történt a lakóközösség összetételében, életében: sokan elhagytak már minket, és új lakók érkeztek a helyükre. Emléküket megőrizzük, néha felemlegetjük. Munkatársaim, segítőim is cserélődtek. Van, aki már 15 éve ezen a helyen dolgozik, mások férjhez mentek, elköltöztek, más területen szolgálnak. Vagy éppen itt kezdték szárnypróbálgatásukat. Örülök, hogy mindig találunk elkötelezett, hivatásként szolgáló gondozókat, nővéreket, foglalkoztatót, segítőket.

A hozzátartozók többségével találkozunk rendszeresen, másokkal csak futólag. A család jelenlétét, szeretetét mi nem tudjuk pótolni, de igyekszünk elviselhetővé tenni a napokat figyelemmel, a gondoskodás különböző formáival, változatos programokkal. Ez a nap is ilyen volt. Munkatársaim azon igyekeztek, hogy minél hangulatosabb, kellemesebb együttlétet készítsenek erre az alkalomra. Apró meglepetés is legyen benne! Ez a gondozónők táncával meg is valósult.

A családi nappal szeretnénk hagyományt teremteni a lakók, klubtagok és a családtagok, illetve a munkatársak hármas egységével egy közös cél érdekében. Varga Nándor lelkész szavai, az ige alapján kifejtett gondolatai is ezt erősítették meg. Az elmúlt néhány év fontosabb eseményeit vetített képekben elevenítettük fel, majd emléklapokkal megajándékoztuk azokat, akik a SION ház jó hírnevét öregbítik.

A konviktus dolgozói által készített finom vacsorával és ünnepi tortával zárult a vidám hangulatú családi délután. A program az EFOP-1.3.7-17-2017-00259 pályázat segítségével valósult meg.

Adjunk hálát az életért, egymásért, Isten gondoskodó szeretetéért, és építsük tovább a SION ház közösségét!

SZERZŐ **SZALAI PIROSKA**

Református óvodabál

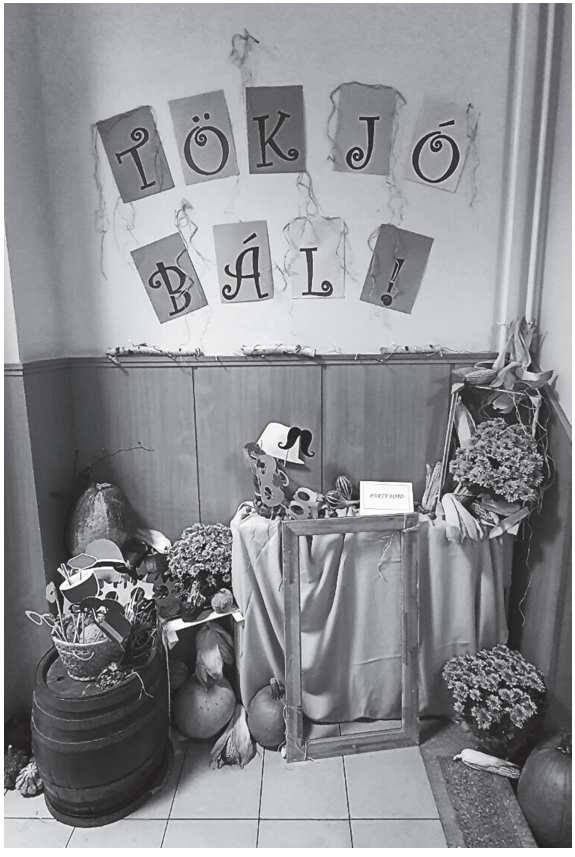

Fergeteges bálon vettek részt a Kecskeméti Református Pálmácska Óvoda dolgozói és a gyermekek szülei a református konviktus éttermében.

A vendégeket Simon Andrásné igazgatónő és Varga Nándor nagytiszteletű úr, az igazgatótanács elnöke köszöntötte.

A mulatságot a Kecskemét Táncegyüttes nyitotta meg, majd Káró bűvész szórakoztatta a résztvevőket. A talpalávalót a Program zenekar húzta. Mészáros János és csapata biztosította a finom, bőséges vacsorát, a meglepetés desszerteket ebben az évben az anyukák készítették. Az éjféli tombolasorsoláson sok értékes nyeremény talált gazdára.

Simon Andrásné igazgatónő elmondta, hogy a bál bevételét – hagyományaiknak megfelelően – a gyermekek javára, udvari játékokra és tornatermi eszközök bővítésére fordítják. Megköszönte kolléganői munkáját és a szülői szervezet segítségét, támogatását is, hiszen nélkülük nem jöhetett volna létre ez a nagyszerű este!

Az általános iskola új tanárainak bemutatkozása

FAKAN MELINDA

Fakan Melinda vagyok, szeptember óta a Kecskeméti Református Általános Iskola testnevelő tanára. Születésem óta nagykőrösi polgár vagyok, ott végeztem tanulmányaimat egészen a gimnáziumig. Érettségimet az Arany János Református Gimnázium, Szakgimnázium és Kollégiumban szereztem meg, így nem áll távol tőlem a református lelkületű iskolai élet.

Mivel a sport kezdetektől az életem része, és a gyerekekkel is jól kijöttem, a pedagóguspályára esett a választásom. Tanulmányaimat a Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Karának Tanító szakán kezdtem meg, majd miután megszereztem testnevelés műveltségterületű tanítói diplomámat, azonnal jelentkeztem ugyanezen intézmény nyelv- és beszédfejlesztő szakos mesterképzésére. Ezt a szakot már levelezős munkarendben végeztem, hiszen ahogy lehetőségem adódott, azonnal munkába álltam.

Első éveimet pedagógusként ugyanabban az általános iskolában töltöttem, ahol annak idején kisiskolásként kezdtem pályafutásomat. Nagyon sok szakmai tapasztalatot szereztem mind a gyerekekről, mind a pályáról. Időközben érdeklődni kezdtem az idősebb korosztályok fejlesztése iránt, így a mesterdiploma megszerzése után egy újabbra jelentkeztem. Büszkén mondhatom, hogy a református általános iskolába már okleveles testnevelő tanárként érkeztem.

Minden erőmmel azon vagyok, hogy az ifjú tehetségeket továbbképezzem, a felzárkózókat fejlesszem, és hogy a mai generációval megszerettessem a mozgást. Úgy gondolom, egy ember életében ez nélkülözhetetlen.

Szabadidőmben én is előszeretettel sportolok, igyekszem minél több újdonságot kipróbálni. Az életben nagyon kitartó vagyok, igyekszem tanítványaimat is erre ösztönözni. Nem véletlen élek a következő mottó – Bodnár Ákos szavai – szerint: *„Soha ne elégedj meg azzal, ami van, bármire képes lehetsz, mindent el tudsz érni. Légy a kevesek egyike, aki hisz magában, és eléri a mások által hitt lehetetlent.”*

GAZSI RITA

Pedagóguscsaládból származom, nagypapám református kántorként tevékenykedett.

A Kecskeméti Tanítóképző Főiskola vizuális nevelés szakkollégiumán végeztem. A későbbiekben képesítést szereztem a Károli Gáspár Református Egyetem Nagykőrösi Tanítóképző Főiskola matematika műveltségterületi szakán. 22 éve vagyok a pályán, ebből 20 évet hűen egy intézményben dolgoztam.

Jelenleg matematikát és rajzot tanítok az általános iskola 3., 4., 5., 6., évfolyamán. Túl a minősítésemen fontosnak tartom a matematikai gondolkodás fejlesztését, a tehetséggondozást, figyelemfejlesztő és logikai játékok, digitális feladatok használatát a tanítási órákon. Tanítványaimat a művészetek szeretetére, az igényességre nevelem.

A református általános iskola hitvallásával, tradíciójával azonosulva, a matematika és rajz tanításában önmagam megtalálva, szeretettel, hittel és figyelemmel dolgozom. Kamasz fiúgyermekem is próbálom ebben a szellemben felelősséggel nevelni.

„A szív megtervezi az ember útját, de lépéseit az Úr irányítja.” (Péld 16,9)

GULYÁS DÁVID

Egy kisebb Hajdú-Bihar megyei városból, Polgárról származom. A Debreceni Egyetemen szereztem földrajz-magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanári diplomát 2014 februárjában kiváló minősítéssel. Oktatási tevékenységemet a Kecskeméti Főiskola (most Neumann János Egyetem) Petőfi Sándor Gyakorló Általános Iskolájában kezdtem.

Foglalkoztam pályaorientációval, tehetségfejlesztéssel, táboroztatással is. Nagyon gyorsan belecsöppentem az osztályfőnöki létbe, mely feladatot immáron negyedik éve látom el. Lényegesnek tartom a jó csapatkohézió kialakítását, figyelembe véve a tanulók személyiségfejlődését.

Idén kerültem a Kecskeméti Református Általános Iskolába, ahol – most már bátran kijelenthetem –, hamar otthonomra leltem. Fontosnak tartom a folyamatos szakmai fejlődést, megújulást, illetve a tehetséggondozást. Évről évre szeretném szakmódszertani eszköztáramat minél jobban kiszélesíteni, frissíteni. Úgy érzem, ez az intézmény minderre lehetőséget biztosít számomra. Kiemelten foglalkozom az IKT-eszközök tanórai használatával, hiszen a jelenlegi generációhoz ez áll legközelebb.

Szívemhez közel áll a csillagászat, mely tanított tárgyaim mellett egyik fő érdeklődési területemet képezi.

Hiszem és vallom, hogy a tanulási-tanítási folyamatban a tanulók a legfontosabbak, ezen filozófia mentén igyekszem munkámat végezni.

SIPOS ESZTER

Sipos Eszter vagyok, frissdiplomás tanítónő. Mivel Debrecenben, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem tanító szakán végeztem, de eredetileg Kecskeméten éltem mindig, egyértelműnek tűnt, hogy a kecskeméti református iskolába jelentkezzek tanítani. Jelenleg első osztályban vagyok napközis tanító, emellett ugyanennek az osztálynak tanítok környezetismeretet, illetve felsős osztályokban biológiát.

Hogy hogyan és miért lettem tanító? Nagycsaládból származom, sok gyerek, számos lehetőség gyerekvigyázásra, a szokásos történet: óvodásként óvónő akartam lenni, majd iskolásként rájöttem, hogy van, ami annál is jobban vonz, ami jobban hozzám illik. Majd érettségi után egy évet töltöttem a Dévai Szent Ferenc Alapítvány székelyhídi otthonában önkéntes nevelőnőként. Ez alatt az egy év alatt szilárdult meg bennem a tudat, hogy igenis ezt kell csinálnom, ez az a szakma, amiben megtaláltam a hivatásom.

SZABÓ MELINDA

2006-ban szereztem diplomát kiváló minősítéssel a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Karán, általános iskolai tanító, vizuális nevelés műveltségterületen. A diploma megszerzése után sokáig a kereskedelemben dolgoztam, ahol vezetői munkakört láttam el. Azonban a szívem a tanítás felé húzott, és munka mellett elvégeztem az angol műveltségterületi továbbképzést ugyanezen a főiskolán. Az újabb oklevél megszerzése után a Petőfi Sándor Gyakorló Általános Iskolában helyezkedtem el napközis tanítóként 2013-ban, majd egy évvel később két tannyelvű osztályokban tanítottam angolt és készségtárgyakat. Három évig művészeti tehetséggondozó szakkört vezettem, valamint aktívan részt vettem a hallgatói képzésben.

2019 januárjában lettem a Kecskeméti Református Általános Iskola pedagógusa. Sikeresen beilleszkedtem, és jól érzem magam ebben az intézményben, ahol nagy szeretettel fogadtak. Jelenleg számos osztályban tanítok angol nyelvet és rajzot, valamint a 4.c napközis tantójaként tevékenykedem.

Szabadidőmben szeretek festeni, az alkotói munka teljesen kikapcsol. Képeimet már volt alkalmam kiállításon megmutatni. Remélem, a jövőben még több ilyen lehetőség nyílik majd előttem.

Tanítói munkám során fontos számomra a gyermekek egészséges lelki és testi fejlődése. Célom az élményszerű, gyakorlati oktatás során az önismeret fejlesztése és a környezettudatosságra nevelés.

ZENTAI JUDIT

Kecskeméten születtem és nőttem fel. 2007-ben végeztem a Kecskeméti Református Gimnáziumban. Ezt követően a Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Kar hallgatója voltam, ahol rajz és vizuális nevelés műveltségterületen végeztem. A főiskolai évek alatt lehetőségem nyílt részt venni egy hosszabb külföldi tanulmányúton Olaszországban, majd Finnországban. Ez az út meghatározó élmény volt számomra, olyannyira, hogy ebben az évben szereztem meg másoddiplomámat a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen olasz bölcsészként. Pedagógus pályámat 2015-ben a Petőfi Sándor Gyakorló Általános Iskolában kezdtem meg, ahol két évet töltöttem el. 2017-ben született meg első gyermekem, aki a legnagyobb ajándék és kincs számomra. A gyermekemmel otthon töltött két év után fogalmazódott meg bennem, hogy új közösségben szeretném folytatni munkámat. Gyermekkorom óta végig jelen volt az életemben a keresztyén szemléletmód hol a gyermek-istentiszteleteken, hol a hittanórákon, hol a konfirmálás során, majd végül a gimnáziumban is. Egy hosszú kitérő út után, most ismét visszatért az utam a református egyházhoz. Ettől az évtől az általános iskola 2. b osztályában környezetismeretet és délutáni napközis foglalkozásokat tartok, továbbá a felső tagozatosok délutáni tanulásirányításában is részt veszek.

SZERZŐ SIPOS ILDIKÓ, HAJAGOSNÉ KOVÁCS DIÁNA, SIPOS ESZTER, BOLDIS ANNA KORNÉLIA

A Kecskeméti Református Általános Iskola tantestületi kirándulása Zakopanéba

„Bízzatok az Úrban mindenkor, mert az Úr a mi kősziklánk mindörökre!” (Ézs 26,4)

Kis csapatunk szombaton, kora reggel találkozott. A pontos indulást követően Csőszné Kriszti köszöntött mindenkit és reggeli imádságban hordozta utunkat. A busz suhant velünk Szlovákia felé. Besztercebánya volt az első célállomás, ahol csoportkép készült, majd ki-ki kedvére körülnézhetett a városban. Többen megnéztük a helyi virágpiacot, a templomkertet, kószáltunk a kedves, kis utcákon az óvárosban. Majd a tér közepén álló templom kellemes harangjátéka bűvölte el az éppen arra járókat. Délben indultunk tovább, következő állomásunk, Árva vára felé. A kora esti órákban értünk át Lengyelországba, ahol Zakopane fényei és a helyi forgatag fogadott bennünket. Sofőrünk bámulatos módon parkolt le egy zsebkendőnyi területre. Elfoglaltuk szálláshelyünket Zakopane központjában, a népszerű Krupówki utcától 170 méterre található OKW Parzenica Szállóban. A vacsora után kisétáltunk és felfedeztük Zakopane fő utcáját, ahol rengeteg látnivaló fogadott bennünket. Sajtárusok, lovas kocsik, szebbnél szebb faragott faházak színesítették a látványt. Az utca végén pedig a város fölé magasodó Sanktuarium Najświętszej Rodziny katolikus templomot néztük meg. A világoskékre festett, arany csillagokkal díszített boltozat és a faragott fakapu igazán különleges látványt nyújtott. Esti sétánk végével mindenki a szobájában zárta le napját hálás, imádságos szívvel. Az én hálaadásomban helyet kapott az a gondolat, hogy nagyon jó itt lenni a kedves tanártársaimmal, akik közül sokat már több évtizede ismerek, becsülök, kedvelek. Hálát adtam azért, hogy a hosszú és kanyargós út ellenére balesetmentesen megékeztünk. Várakozással gondoltam a vasárnapra, amikor a Tátrában túrázunk majd és mesés panorámában lesz részünk.

Vasárnap reggel kissé hűvös, de tiszta időre ébredtünk. Miután elfogyasztottuk bőséges reggelinket és felszerelkeztünk a túrára, elindultunk a városon keresztül Kuznice irányába. Kb. 40 perces séta után elértük Zakopane külvárosát, ahonnan nekivágtunk az „igazi” túránknak. Egy kevés szintemelkedés legyűrése után, megbirkózva a nagy kövekkel és az orra bukás elkerülésével, kiértünk

az erdőből a Kalatówki tisztásra a Nyugati-Tátra Bystra-völgyébe. A gyönyörű idő, a mesés táj és egymás támogatása erőt adott a túra folytatásához. A szűk ösvény kiszélesedett és először a Giewont sziklái jelentek meg jobbra fent, majd az egész Konrád-rét a szemünk elé tárult, a gigantikus hegycsúcsok által övezett völgykatlanban ülve. Ezen a ponton a csapat két részre szakadt. Az edzettek, a kihívásokat kedvelők tovább haladtak a csúcs meghódítására, a többiek visszatértek a városba és a Gubalowkára tettek kitérőt. A hegyi felvonóval felérve a magaslatra pazar panoráma tárult elénk, fentről is megcsodálhattuk szálláshelyünket: Zakopanet. Nemhiába kedvelt zarándokútja ez a hívő közösségeknek, a folyamatosan emelkedő hegyoldalon sok minden átfut az ember agyán, két levegővétel között számot vethet energiáival, vagy épp hátra nézve álmélkodhat a természet csodáin, hogy milyen hatalmas is a világ és mennyi kincs van benne. A kis hómező az árnyékban, a változatos növényzet, ami a sziklán is megél, és a hirtelen elé táruló hegyek, aztán megint a hegyek, majd a végén, miután láncokba kapaszkodva meghódítottuk a csúcsot, a város. Egyik kollégánk így fogalmazott felérve a csúcsra: *„A hegytetőre érve pedig tényleg az az érzés kerített hatalmába, hogy ez a szabadság.: Hogy felmászhatok egy hegyre, új helyeket láthatok, hálát adhatok minden levegővételért, minden segítő kézért, szóért, beszélgethetek azokkal az emberekkel, akikkel ugyan együtt töltjük a mindennapokat, de legtöbbször fogalmunk sincs, hogy mi történik a másikkal. Hegymászás közben, mintha miénk lenne az egész világ.”* Remek napot zártunk egy gyönyörű helyen, csodaszép őszi napon, mindenki erejéhez passzoló túrával, kedves, segítőkész, egymást támogató túratársakkal!

A hétfő reggel esősen indult. Az idő szép csendesen siratta az elmúlt napok aranyló napsütését. Mi is csomagoltunk, készültünk a jablonkai Adam Mickiewicz költőről elnevezett iskolába. A szemerkélő eső elcsendesíti az utazókat, befelé fordítja az elmét, amihez Bárdosné Edit rendhagyó reggeli áhítata is segített. A közös éneklések napja volt ez a nap. A buszban Csőszné Kriszti segítségével egy lengyel dalt tanultunk. Megérkeztünk, buszunk egy feltűnően élénkzöld tetejű iskola előtt állt meg. Mosolygós, ünneplőbe öltözött kollégák fogadtak minket. Kíváncsi gyerekszempárok kereszttüzében haladtunk a folyosón. Egy–egy Good morning! Guten Tag! Dzień dobry! köszönéssel akarták velünk a kapcsolatot felvenni a bátrabb kisgyerekek. Aztán felhangzott a tangóharmonika hangja és egymásba kapaszkodó kislányok éneke állta utunkat. Az autentikus dallamok, az őszinte átélést sugárzó arcok jólesően simogattak bennünket kívül-belül. Jó volt felfedezni a közös pontokat: a keresztény hitet, és hogy egykor az intézmény falai között gimnázium is működött. Illetve az is, hogy ide is több, mint 600 kisgyerek jár iskolába. A helyi tájnyelvben magyar eredetű szavak is vannak, mint például a lobda azaz labda. Egyértelművé vált, hogy közös pontok a két iskola életében biztosan vannak, és a kapcsolat kiépítésével feltételezhető, hogy lesznek is. Miután a két iskola képviselői egyeztették a két intézmény közös együttműködésére irányuló terveket, szedelőzködtünk és egy kellemes hangulatú helyi étteremben közösen megebédeltünk. Ezután Kecskemét felé vettük az irányt. A visszaút általában mindig csöndesebb, mint az odaút. Előkerültek a mobilok és mindenki jelezte a családjának, hogy úton vagyunk hazafelé, néhány óra múlva otthon leszünk. Telekes Tamás

törte meg ezt a folyamatot azzal, hogy elővette a sok kirándulást megélt kottafüzetét és a gitárját. A zene, az ének újra főszerepet kapott. Együtt énekelt mindenki a buszban. Az autópályáról lehajtva Kriszti kérésére mindenki megfogalmazta azokat az érzéseket, amit fontosnak tartott megosztani a csapattal, akik erre a három napra egy kis közösségé kovácsolódtak. Összekovácsolt minket az élmény, amit megköszöntünk egymásnak és nem utolsósorban Krisztinek, aki a tőle megszokott elhivatottsággal, alázattal, figyelmességgel, precíz, pontos szervezőmunkával vitte sikerre az utazást.

(Október 26-27-28.)

SZERZŐ **FARKAS DÓRA**

„Az iskola az egy különös bolygó…”

Az iskola az egy különös bolygó.
Az iskolában minden másképp van.
Például az időszámítás.
Az év itt szeptemberben kezdődik,
és júniusban ér véget,
vagyis mindössze tíz hónap.
Egy hét csupán öt napból áll.
(…)
A tízperc sem tíz perc, hanem tizenöt,
Sőt, a harmadik tízperc az húsz perc!
Az iskolában a rossz dolgok
mindig rövidebbek, mint a kinti világban,
de a kellemesek kicsit hosszabbak.

(Békés Márta)

Amikor a kamasz fiatalok közösségbe kerülnek, mindig a legfelkapottabb téma pozitív vagy negatív értelemben az ISKOLA. Ahogyan a 6.d osztály kis társasága talán el sem tudta volna képzelni azt, hogy egy napon mindannyian pont az iskolában ébredünk fel. Kedves osztályfőnökünk, Emőke néni és jómagam ötlöttük ki ezt az igazán különleges programot, hogy 24 órát töltsük közösen azon a helyen, ahol a napjaink legnagyobb részét töltjük. Ennek célja nemcsak az volt, hogy kicsit másképp tekintsünk iskolánkra, hanem hogy a hat éve csorbuló-bővülő osztályközösség nagybetűs KÖZÖSSÉGGÉ válhasson. A mai rohanó világban szükségünk van arra, hogy oda tudjunk hajolni az embertársainkhoz, tudjunk erőt adni, amikor szükség van rá, tudjunk nevetni, amikor ott az ideje, tudjunk együtt imádkozni akkor, amikor csak az segíthet. Minden egyes lehetőség, alkalom segít egymáshoz és Istenhez közelebb kerülni. Erre nagyszerű lehetőség a közös játék, filmnézés, meghitt beszélgetés, a közös vacsora, reggeli ébredezés, piacozás, családok beszélgetései. Így kovácsolódunk össze, ezek a kötelékek nem múlnak el, nem foszlanak el, örökké megmaradnak. Ahogyan azok az életre szóló emlékek is, amelyeket itt közösen, együtt megélhettünk, és szívből átérezhettük egymás örömeit, fájdalmait. Csak bátorítani tudunk mindenkit, hogy egyszer próbálja ki, milyen az iskolában nem csak tanulni. Vagy inkább máshogyan tanulni, mert tanultunk sokat! Megtanultuk szeretni, elfogadni, fontosnak tartani egymást. Minden egyes pillanatért Istennek adunk hálát! Soli Deo Gloria! Mert ő közöttünk volt!

Tartalmas, emlékdús este volt. Közelebb hozta egymáshoz a közösséget. Bizalommal, nevetéssel teli élmény (mindenki tapasztalhatna ilyet...) volt, nagyon örülök, hogy ott lehettem.
(Tomolák Alexandra)

Nagyon jó ötlet volt, hogy ne csak egy napot, hanem egy éjszakát is együtt töltsön az osztály. Nagyon izgalmas volt az iskolában aludni, ahová egyébként csak tanulni járunk. Sokat játszottunk, beszélgettünk, imádkoztunk, és reggel Dóri néni áhítatot tartott nekünk. Délelőtt a szülők is csatlakozhattak hozzánk, játékos feladatokat végeztünk el. Egy osztálytársunknak a szülinapját is megünnepeltük.
(Cseh Dorka Inez)

Gimis mozaikok

NYÍLT NAPOK

Ha november, akkor nyílt napok! Hol van még a jövő év szeptembere? Mégis, mint minden esztendőben, elkezdődött a következő tanévre való beiskolázási folyamat hajrája.

Három egymás utáni novemberi hét 1-1 napján reggel 8 órára érkeznek a gimnáziumban továbbtanulni szándékozó, érdeklődő hatodikos és nyolcadikos tanulók és szüleik. A dísztermi rövid igazgatói tájékoztató után órákat látogatnak, laborfoglalkozáson vehetnek részt. Felteszik számos kérdésüket, amelyekre szívesen válaszolunk, mert szeretnénk, ha sok igyekvő, érdeklődő, tanulni vágyó diákunk lenne jövőre is.

RENDKÍVÜLI KÉMIAÓRA A PERIÓDUSOS RENDSZERRŐL

November 13-án a kilencedik évfolyam rendkívüli kémiaórán vehetett részt, melyet dr. Lente Gábor, a Pécsi Tudományegyetem oktatója tartott a periódusos rendszerről. Számos érdekesség mellett megtudhattuk, hogy melyik atom neve ered égitest elnevezéséből, melyik ország, város vagy éppen egy tudós neve nyomán. És vajon melyik elemet nevezték a nyelvújításkor „légenynek”? Aki ott volt a refiben, megtudhatta.

KÖLTŐ A SZÍNPADON

Október 24-én vendégünk volt Lackfi János, önbevallása szerint író, költő, műfordító, tűzoltó, katona, vadakat terelő juhász, harminc könyv, hat gyerek, évi száz fellépés „elkövetője”.

Magával ragadó előadásában beszélt költészetről, szerelemről, hitről, szülő-gyermek kapcsolatról, magáról az életről. Előadását nagy élvezettel hallgatták a gimnazisták.

Ízelítőül álljon itt egyik verse:

Ember vagyok,
lángolva szeretlek,
megvallom nagy nevedet,
a te dicséreted ajkamon
éjjel és nappal,
izzó parazsat adtál a szájamra,
képtelen vagyok betelni szépségeddel,
mámorosan hirdetem az Úr nagy tetteit,
imádságom a kenyerem,
nem eszem, nem is iszom mást.
Ember vagyok,
kialszom mámoromat,
másnap szórakozottan nézek rád,
mikor szólítasz, hát mondd csak, kincsem,
igen, tudom, kihoztál Egyiptomból,
igen, megszabadítottál minden gonosztól,
igen, véreddel vetted el bűneimet,
tudom, szívecském, csak most
meg kell néznem a mailjeimet,
van egy csomó munkám,
pár nem fogadott hívás,
sajtótájékoztatóra megyek,
tárgyalunk egy életbevágó projektről,
este kis foci kikapcsolódásnak,
meggárgyulok, ha nem mozgok,
remélem, mire hazakeveredem,
lesz még erőd rám, Uram.

RÉSZECSKEFIZIKAI KALANDOZÁSOK A CERN-BEN

Iskolánk ismeretterjesztő előadásainak sorában a részecskefizika rejtelmeibe és annak fellegvárába, a CERN-be pillanthattunk be Galambos Péter tanár úr vezetésével. A CERN (Európai Nukleáris Kutatási Szervezet) Genf mellett, a svájci-francia határon helyezkedik el. A világ legnagyobb műszere, a 27 km kerületű Nagy Hadronütköztető monumentális detektorai és az Antianyaggyár „kulisszái" mögé vezetett el bennünket tanár úr, és még részecskefizikát is tanultunk közben.

OKTÓBER 23.

Október 23-át a tizedikes gimnazisták remek, méltó műsorával ünnepeltük, melyet Krettné Bagi Márta és Jámbor Zsolt tanárok segítettek színpadra állítani. Összesen hétszer adták elő a diákok a műsort, egyszer a szülőknek, háromszor a gimnazistáknak, háromszor az általános iskolásoknak. A youtube-on megtekinthető az egész műsor!

A PSALMUS KÓRUS A MÁTYÁS-TEMPLOMBAN ÉNEKELT

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége felkérésére résztvevői voltunk annak a fontos hangversenyének, mely az 1956-os hősök emléke előtt tisztelgett. Örömmel, felelősséggel készültünk a gyönyörű helyszín zenei birtokba vételére. A Szentháromság téren álló, nagy történelmi múltra visszatekintő műemlék templomot a hagyomány szerint Szent István király alapította 1015-ben. Két uralkodói párt koronáztak meg falai között: Ferenc Józsefet és Erzsébetet, valamint IV. Károlyt és Zitát. Fantasztikus élmény volt itt énekelni, bár meg kellett küzdenünk az ismeretlen akusztikai körülményekkel és a kényelmetlen székekkel. Viszont a gyönyörű környezet, az emelkedett hangulat és a hatalmas taps, amit kaptunk, kárpótolt bennünket. Segítségünkre volt Monostori Ferenc orgonaművész, valamint Ittzés Tamás hegedűművész, akik hangszeres kíséretükkel emelték műsorunk színvonalát.

Megismerkedtünk a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola igazgatójával, énekeseivel, az épülettel, ahol tanulnak, hiszen ott énekeltünk be, és ott öltözhettünk ünneplőbe. Megnyugodva könyveltük el, hogy a mi iskolánk sokkal szebb, jobban karbantartott épület.

A koncert végén még egy ajándékot kaptunk, a felejthetetlen látványt, amit az éjszakai Budapest fényei nyújtottak.

Tanáraink kirándulása Zakopanéban

Giewont sziklái

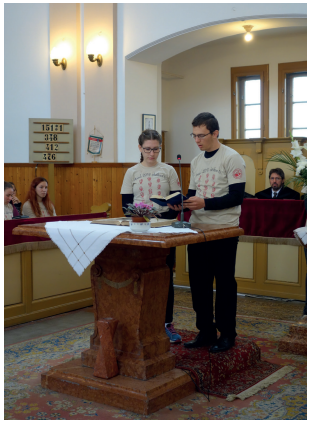

Költő a színpadon

Aradi kerékpártúra 2019-ben

Részecskefizikai kalandozások a CERN-ben

Rendkívüli kémiaóra Dr. Lente Gáborral

October 23-i ünnepség. A gimnáziumi diákok műsora

October 23-i ünnepség

Gólyabáli műsor

Terepgyakorlat Tőserdőben

Nyílt nap 2019-ben

SZERZŐ **SZABÓ GABRIELLA**

Most mutasd meg, Gólya!

Első hetek az új iskolában. Gólyáink – arcukon némi kétségbeeséssel – keresik helyüket. Minden új még: a hely, a tanárok, az iskolatársak, a köszönés; kész rejtély, hogy hol van a 110-es terem és mi az az M28, és amúgy az egésznek olyan más a szaga – főleg, amikor a konviktus felől fúj a szél.

Ehhez a nagy ismeretlenséghez nincs idő hozzászokni, mert minden nap új kihívás előtt állnak. Alig harangoztak be az új tanévre, máris készülni kell az osztályok közti harcra. A küldetés neve: gólyaműsor. Kezdetét veszi a heteken át tartó ötletelés, találgatás, mivel lehetne megmutatni, hogy kik ők. És a legrémisztőbb, hogy az egész iskola előtt kell színpadképes és mindenféle festéket bíró produkciót előadni. Ezen a ponton a küldetés lehetetlennek látszik, de ők nem a meghátrálás emberei, ezt már a gólyatáborban bebizonyították. Sokan vannak, de tehetségesek és bármire (is) képesek. Most sem adhatják fel!

A gólyaműsor hetében mind az öt gólyafészek közelharcot vív önmagával, valamint egymással is a próbahelyért. A produkciók lassan alakot öltenek. Jó lesz? Ide még kéne egy jelenet! Ki tud hozni talicskát? Most kell majd bejönnöd! Ez nem lesz így jó! Szerintem ne csináljunk semmit! Gyerekek, lesz ebből valami? Ki hozza a járókeretet? Kellenének fotelek is!

Ha még ez nem lenne elég, kezdetét veszik a gólyanapi megpróbáltatások: pizsamában, zombinak öltözve vagy épp borotvahabbal az arcukon harsogni iskola szerte, melyik végzős osztály a legjobb és kiállni minden próbát. De veszik az akadályokat!

Az izgatottság tapintható, az előadások fergeteges sikert aratnak, kreativitásból nincs hiány, már biztos: kiérdemelték, hogy teljes jogú tagjai legyenek a Refi csapatának. Mission: completed.

SZERZŐ T. KABAI VIRÁG, BÁN MAGDOLNA

Józsa Anikó tanítót, hitoktatót, a hittan-munkaközösség vezetőjét kérdeztük

Hálás vagyok, hogy elsőre és nagy örömmel vállalta az interjúra való felkérést Józsa Anikó, az általános iskola tanítója. Hosszú évek óta ismerjük egymást, tudom, hogy a kezdetektől hűséggel szolgál iskolánkban. Gyakorta találkozunk az ebédlőben vagy éppen kint az udvaron, legtöbbször diákjai gyűrűjében. Jelenleg harmadik osztályos gyerekek osztályfőnöke, és szeptembertől újra a hittan-munkaközösség vezetője. Tanítóként, de úgy is, mint a régi ifi oszlopos tagja, sokan ismerhetik, mégis bízunk abban, hogy hitoktatóként adott válaszai, bizonyságtétele újdonságként vagy éppen megerősítésként formálja a róla kialakított képet.

Hogyan kapott megszólítást, hogy Isten igéjéről beszéljen a gyerekeknek? (Miért ezt a pályát választotta?)

Szorosan összekapcsolódik az Istenre találásommal. A tanítóképző főiskola elvégzése után a Zrínyi Ilona Általános Iskolában kezdtem a pályámat. Az a rendszer, amiben felnőttem – 1992-t írtunk –, épphogy csak összeomlott és átalakulóban volt. Kerestem a helyem a világban. Azt, hogy honnan jövök, azt tudtam, de hova megyek? A munkámon és a családomon kívül nem kötődtem sehová. Gyerekkori barátnőmmel az idő tájt kezdtünk újra összejárni. Ő hívott el a gyülekezeti ifjúsági órára, amit akkor Ablonczy Margit (Mitka) vezetett. Ott, azon az estén az alkalom végi imádság alatt ragadott meg Jézus,

és nyertem új életet. Ez 1992. január 31-én volt. Az első Bibliám hátsó lapjára felírtam ezt a dátumot. Csatlakoztam a Szabó Gábor vezette felnőttkonfirmációs csoporthoz, és április 18-án konfirmáltam. Kiderült, hogy az apai nagymamám is református volt a házasságkötéséig, így ő volt a családból, akivel először énekeltem a gyülekezeti énekeket. Ez a lelki ébredés időszaka volt Kecskeméten, szüksége volt a gyülekezetnek a hittanoktatásban szolgáló testvérekre. Tanítóként testhezálló szolgálati területnek ígérkezett számomra. Bekapcsolódtam a gyerekek közötti vasárnap végzendő szolgálatba. Nagyon szerettem, hosszú évekig végeztem ezt a szolgálatot. Szabó Gáborné Kati néni és Mitka biztatására 1993-ban jelentkeztem a Károli Gáspár Hittudományi Egyetem Nagykőrösre kihelyezett levelező hitoktató képzésére, ahol 1996-ban diplomáztam.

Pályája kezdete óta hogyan változott a hittan oktatása a gyerekek között, milyen ívet lát benne?

Kicsi elsősökkel kezdtem el a hittanoktatást, amit egész hatodikig vihettem. Több évig vezettem ifjúsági bibliakört az ebből kinövő 6-8. évfolyamos diákoknak. Majd a hittanóráim az első-második évfolyamra korlátozódtak, mivel eddig a tanévig csak kisfelmenőben tanítottam. Így ezt a korosztályt alaposan kiismerhettem. Volt arra módom, hogy részt vegyek a tanmenetek fejlesztésében. Aktív részvételt vállaltam az elmúlt 22 évben a *„Velünk az Isten”* Országos Bibliaismereti Verseny szervezésében, feladatsorok megalkotásában, vetélkedő lebonyolításában. Ezek által tapasztalatot és ismeretséget szereztem más református iskolák hittanoktatói között.

Milyen speciális helyzetben van egy egyházi iskolában tanító hitoktató egy állami iskolai hittanoktatóval szemben? Mennyiben más ezeket a gyerekeket tanítani?

Állami iskolában sohasem tanítottam hittant, így csak közvetett tapasztalatom van az ottani hittanoktatásról. A gyerekek szerintem itt is épp azzal a nyitottsággal lépnek be az oktatás megkezdésekor, mint az állami iskolákba járó társaik. Nálunk egy tanórán sokkal több gyermek van jelen, mint az állami iskolákban, a hittan kötelezően beépített a délelőtti órák

sorába, és osztályoznunk kell, akár a többi tantárgyat. Ami előny, hogy a heti két hittanórán kívül a mindennapok természetes velejárója, hogy Istennel, Jézussal kapcsolatos gondolatok, vallásos énekek beleszőhetők a tananyagba, az óra menetébe, a nevelés egészébe.

A gyermek mindenütt gyermek. Legfeljebb még a családi háttér lehet más, hisz aki ide hozza hozzánk a gyermekét, az elvárja az iskolától a református elvek szerint való nevelést, és viszontelvárás, hogy ezt ők támogassák.

Követi-e az általa tanított gyerekek további sorsát, hogyan látja, milyen alapot jelentett ezeknek a gyerekeknek, hogy református hittanoktatásban részesültek?

Az első osztályomba járó gyerekek már 32-33 éves felnőttek. A technika jóvoltából a közösségi oldalakon látom leginkább az életük alakulását, néhányuknak már kisgyermeke vagy gyermekei vannak, habár még nem iskoláskorúak. Az esküvők hirdetéseiben is felfedezem néhányuk nevét, de személyes kapcsolatom nagyon kevéssel van. Kevés él közülük itt, Kecskeméten. Már várom, hogy ez az első korosztály kézen fogva iskoláskorba lépő gyermekét, kopogtasson az osztályterem ajtaján! Pontos visszajelzésem nincs azzal kapcsolatban, hogy milyen hatással volt rájuk a református hittanoktatás, de tapasztalatom és reményem, hogy az ember életében a gyökerek meghatározók.

Miben több a felelőssége, munkája a hittan-munkaközösség vezetőjeként?

Minden munkámat, megbízatásomat ugyanazzal a felelősséggel végeztem és végzem. Szeretném, hogy Istennek tetsző legyen, amit teszek. Sok-sok éven keresztül vezettem már ezt a munkaközösséget, aminek a koordinálását az idén újra elvállaltam. Nagy létszámú iskola vagyunk, és többnyire az egész iskolát érintik azok a feladatok, programok, amit a munkaközösségnek kell megszerveznie, lebonyolítania. Ezekben a feladatokban az osztályfőnökökkel is kapcsolatba kerülök, segítséget, támogatást nyújtunk nekik. Munkaközösségünkben rendszerint 8-10 fő között van a hittanoktatók, vallástanárok száma. Istennek hála összeszokott, hitben járó tanítókból, tanárokból áll, jól ismerjük egymást. Ismerjük egymás erősségeit, számíthatunk egymásra.

Melyik korosztályt tanítja legszívesebben?

Alulról építkező iskolaként az első hat évében volt lehetőségem egy osztályt 1-6. évig tanítani. Nagyszerű volt látni hitbéli fejlődésüket, kisgyermekből kamasszá válásukat. Mivel eddigi pályám nagy részét a legkisebbek között töltöttem, így természetesen hozzájuk húz a szívem. De nagyon jó az, amikor egy-egy osztályt több évig, akár hat évig is kísérhetünk hittanból. Törekszünk is arra a tantárgyfelosztáskor, hogy amennyiben lehetséges, a hittanoktatók tovább taníthassák az osztályokat, legalább az ő személye legyen állandó a gyerekek, szülők, osztályfőnökök támogatására.

Mire büszke eddigi pályája során, mi tölti el hálával?

A 167. dicséret jut eszembe, *„Jöjj mondjunk hálaszót, hű szájjal és hű szívvel…A sok jót, mellyel áld, ki sem mondhatja szánk.”* Valóban a teljesség igénye nélkül néhány dolgot felsorolnék.

Például amikor arra gondolok, hogy volt olyan szülő, akinek a konfirmációra való elhívásában felhasznált az Úr engem mint hittanoktatót, osztályfőnököt. Hogy szeretem a munkám, mert a kisgyermekek között fiatal marad a tanító. Vagy hogy a volt és jelenlegi kollégáimra úgy nézhetek, mint akiktől volt és van mit tanulnom. Általuk is gazdagíthatom hivatásom eszköztárát. Hálás vagyok az Úrnak, hogy olyan megbízatásokat adott vezetőim által, amihez mindig adott erőt, társakat, hogy sikerre vigyük azt, ezzel az iskola jó hírnevét öregbítsük.

Mi az, ami ebben az iskolában tartja, mi a hűségének motivációja?

Megtérésem után az volt a vágyam, hogy olyan iskolában taníthassak, ahol nem csak a hittanórákra korlátozódik a hitem megvallása. Ez valósult meg 1994-től, amikor az egyházközségünk elindította két első osztállyal a református általános iskolát, és az egyiknek az osztályfőnöke lehettem. Igen, 26 éve tanítok ebben az iskolában, amire úgy gondolok mindig, mint az ÉN ISKOLÁM. Hogy milyen legyen ez az iskola, az az első vezetőn, Hörcsök Imrén és rajtunk, első tanítókon múlott. Nagy felelősség, teher, de ugyanakkor nagy megtiszteltetés is. Ma is épp ezt a felelősséget érzem, amikor a hűségem felől kérdeznek. Persze az idő múlásával rengeteg változás történik magában a társadalomban is, az oktatáspolitikáról nem is beszélve. Szükséges ezeket meglátni, alkalmazkodni hozzá, de az alapja, az elhivatása nem változhat az iskolának. Mint a kezdő tantestület egyik tagja, szeretném a folytonosságot, a stabilitást képviselni a régi, azaz a kezdet és az új, a jelen között.

Hogyan tud megújulni, illetve melyik területen érzi ennek szükségességét?

A pályám során minden lehetőséget megragadtam arra, hogy ne csak kényszerből képezzem magam a kötelező pontok összegyűjtése érdekében. Így szereztem drámapedagógusi szakvizsgát is, hogy mind a hittanórákon, mind a közismereti tárgyak tanításában élményszerűbbé tehessem a tananyag átadását, valamint a rám bízottak személyiségfejlődését elősegíthessem ezzel a módszerrel. A digitális világhoz való alkalmazkodásunkat nagyon fontosnak tartom, hisz az új generációhoz ezen keresztül juthatunk közelebb. Eddig autodidakta módon fejlesztettem ezt a képességem. Ahhoz, hogy a tanítási folyamatban még hatékonyabban tudjam alkalmazni, még szükséges ennek mélyebb és gyakorlatiasabb ismerete.

Milyen céljai vannak a jövőben, milyennek szeretné látni ezt az iskolát 10 év múlva?

Olyannak, ahol kölcsönös tiszteletadás jellemzi a pedagógust, a gyermeket és a szülőket. A tanárok lelkiismeretesek, elégedettek, egymás felé segítőkészek, egymás terhét zokszó nélkül hordozzák. A fő tanítási módszer az élményalapú ismeretátadás lesz. A felső tagozaton megvalósul a projektoktatatás. A gyerekek vidámak, szorgalmasok. Korszerű, szép és praktikusan kialakított udvaron tölthetik a szabadidejüket. A folyosókon lesznek otthonosan kialakított „pihenőszigetek". Lesz egy megfelelő méretű tanári szobánk, ahol mindenkinek van saját széke, laptopja vagy tablete. És egy olyan pihenőszoba, ahol feltöltődhetünk a helyettesítéseinkre vagy fogadóóráinkra várakozva.

SZERZŐ **BÁN MAGDOLNA**

Hírek gyűjteményeinkből

ÚJ HONLAPUNKRÓL

Körülbelül már két éve vagy lehet, hogy még annál is több, hogy hozzákezdtünk intézményünk új honlapjának[1] a megvalósításához. Maga a tervezés folyamata is legalább egy évet vett igénybe, amikor Kiss Ákos kollégám szemrevételezte a már újításon, modernizáción, fejlesztéseken átesett, hasonló profillal rendelkező honlapokat, és ezek segítségével teljesen új, jóval letisztultabb, áttekinthetőbb honlapot tervezett. A megvalósítás elé számos akadály gördült, több probléma jött közbe, ami lassította az elindulást. Végül a nyár elején a Cleaning-IT Kft. munkatársa, Balog Antal vette át az informatikai kivitelezést, és a honlap elkészüléséig folyamatosan segíti elképzelésünk megvalósítását. Szép lassan elkezdődött a tartalmak feltöltése. A leglényegesebb, legszembetűnőbb különbség a régihez képest, hogy a két gyűjtemény, a könyvtár és a levéltár a nyitó oldalon kettéválik. Ez azt is jelenti, hogy a levéltár már eddig feldolgozott és a jövőben feldolgozásra kerülő iratai is kereshetővé válnak a SZIKLA21 levéltári modul segítségével. A könyvtári keresőrendszer is teljes új lett, továbbra is lehet egyszerű és összetett keresést beállítani. A kapott találatoknál alul a jobb sarokban található egy apró zöld + jel, amire rákattintva a teljes példányadatok láthatóvá válnak. Itt a felső ikonok segítségével a korábbi használatot is láthatják olvasóink, hányan olvasták a könyvet, kinek tetszett és kinek nem. Az annotáció ikonjára lépve pedig bővebb tartalmat is olvashatnak az adott könyvről. Itt rákérdezhetünk még a szerző további műveire is.

Olvasóink beiratkozáskor automatikusan megadhatnak egy jelszót, amellyel könnyen tudnak regisztrálni honlapunkon. Amennyiben olvasónk belépett honlapunkra, láthatja, hogy tagsága még mennyi ideig van érvényben, illetve aktuális és korábbi kölcsönzéseibe is betekinthet, véleményezheti olvasmányait. Az elmúlt hetekben az elektronikus folyóirat-katalógus is elkészült, ahová feltöltésre kerültek időszaki kiadványaink nálunk fellelhető évfolyam- és lapszámai. Hamarosan elkészül a honlap váza, csak a furfangos design megvalósítása, az apróbb finomítások maradnak hátra.

1 *www.krekbib.hu*

IDŐKAPSZULA

Gyülekezetünk szerencsésnek mondhatja magát, hiszen már 16 évvel ezelőtt is találtak a torony felújításakor ún. időkapszulát, és most a templomfelújítás során szintén két, elődeink által elhelyezett üzenetre bukkantak. A november 14-én a könyvtárba szervezett kibontási eseményre csak egy kis kör volt hivatalos a hely szűke miatt, de az izgatottság így is szemmel látható volt. Találgatások sorozata indult meg, egyáltalán mit rejt a két kis csomag, és ha tényleg iratok vannak benne, azok mikoriak lehetnek. Magát a két kis batyut egy héttel korábban emelték le a mesterek onnan, ahol a templomtető élei összefutnak, azon a kontyon volt egy amfora (most jelenleg nincs rajta), egy viszonylag nagy vörösréz dísz a Kossuth tér (városháza) felől, és ebbe voltak felszorítva. Ezt jobban be szokták csomagolni, fém- vagy üveghengerbe, ahogy a korábban, 2003-ban megtalált iratok esetében is így volt a toronygombban. Most látva a két csupasz hengert, csak reménykedtünk benne, hogy szerencsénk lesz, és nem érte nedvesség. Elsőre ugyanaz a csomagolási technika látszott mindkét henger esetében, ezért gondolták többen azt, hogy talán ugyanabból az időből származik mindkettő. Számos fotó és videofelvétel is készült a kibontás, a felfedezés pillanatairól. Az egyházközség facebook oldalát látogatók számára, valamint Varga Nándor nagytiszteletű úrral készült tv-interjúból már kiderülhetett, hogy egészen pontosan három iratot rejtett a két csomag. Örömünk annak is szólt, hogy a becsült időszakhoz képest picit korábbi keletkezésűek voltak, illetve egy irat kivételével kifogástalan állapotban maradtak fenn. Gy. Molnár Kerstin, az ArhivArt Könyvrestaurátor Műhely munkatársa bontotta ki az iratokat, és aztán a megbeszéltek alapján el is vitte őket átvizsgálás, simítás és egy irat esetében restaurálás céljából. Az iratokat 1913-ban a tető felújításakor helyezhették el. Mindkettőt olyan zsírpapírszerű csomagolópapírba rejtették, amelyen a papírkereskedő hatalmas nagy pecsétje is jól kivehető volt. Az első kibontott irat Pro Memoria 1872-1913 címet viseli, és 1913. október 14. keltezésű, Mészáros János akkor itt szolgáló lelkipásztor aláírásával. A másik csomag belseje két iratot rejtett magában. Nagy valószínűség szerint ugyanazt, amelyiket már a toronyban is megtaláltunk és 2004-ben restaurálttattunk. Gyülekeztünk történtét írja le 1564-től és az *Emlékezetnek okáért* címet adták neki. A dátum 1822. november 21., és aki feljegyezte: Matolcsy László egyetemi professzor. Ez az irat igen rossz állapotban van, restaurálásra szorul.

A másik irat ennek 1872-es átirata lehet. Az iratok felkerültek Budapestre a restaurátor műhelybe, fertőtlenítik, portalanítják, átmossák, savtalanítják és utána enyvezik, ahol szükséges, kézzel javítják őket. További tárolás céljából savmentes papírból pallium készül számukra. Nagy

valószínűség szerint január végére elkészülnek. A restaurálás költsége a kapott árajánlat alapján kicsit több, mint 150.000 Ft lesz. A visszakapott iratokat digitalizáljuk, átiratukat legépeljük, és valószínűleg a templom átadó ünnepségére ki is állítjuk őket. Ígérjük, hogy a szövegek átirata olvasható lesz újságunk hasábjain is.

A sokakat érdeklő kérdés továbbá az, hogy mi helyezünk-e el a felújítás során időkapszulát? Ha sikerül január végéig megvalósítani, akkor a most megtalált iratok átiratai és egy idei évi dátummal ellátott, tartalmában még számomra ismeretlen dokumentum is elhelyezésre kerül ugyanabba a díszbe. Ezen kívül a templomfelújítási bizottság és az elnökség egyértelműen szeretne egy, a kor követelményeinek megfelelő, biztonságosan elhelyezett időkapszulát, amely esetleg iratokon kívül pénzt és egyéb dolgokat is tartalmazhat, de az még eldöntésre vár, hogy hova kerül, és egészen pontosan mit is tartalmaz majd ez a kapszula.

LEVÉLTÁR

Tavaly ősszel költségvetési tartalékainknak köszönhetően sikerült az Ókollégiumból leköltöztetett Irányi Béla néprajzgyűjtemény számára két nagy méretű szekrényt, a népviseleti ruháknak fogast és ruhazsákokat, molyirtót vásárolnunk. Így 2018-ban ennek a gyűjteményrésznek a fejlesztése megtörténhetett.

Az Ókollégium bérbeadásának következményeként nemcsak ez az értékes néprajzi anyag, hanem a Szíj Rezső és Kovács Rózsa képzőművészeti anyag, és más kisebb művészeti anyag is a parókiára, a volt a presbiteri szobába került át. Ez azt jelentette, hogy a festmények, metszetek tárolásához szükség volt még azokra a polcokra is, amelyek a levéltár kutatóhelyiségében voltak. Így a levéltár dolgozó- és kutatószobája kiürült, amelyet nem hagyhattunk ilyen csupaszon. Másrészt megoldást kellett találnunk az egyik raktárhelyiségbe áthelyezett kézikönyvek számára. Az idei évben így ezt a helyiséget sikerült nagyrészt bebútoroznunk. Októberben egy svéd bútoráruházból könyvespolcokat, szekrényt, függönyt vásároltunk, hogy még hangulatosabbá, barátságosabbá tegyük a hozzánk látogatók és itt kutatók számára ezt a helyet. Ígéretünk van még arra, hogy a szabadon maradt részre azok az esperesi bútorok kerülnek, amelyek jelen pillanatban a lelkészi hivatalban vannak. Az egykor a templomba készült tárlók is hozzánk, a levéltár folyósójára kerültek át, amelyekbe most néhány stabil polcot sikerült készíttetnünk. Ezekbe a vitrinekbe pedig úgy gondoltunk, hogy Böröcz Márta keramikus gyülekezetünknek ajándékozott szobrai közül állítunk ki néhány darabot. A megújult levéltár első látogatói pedig a gyűjteményi bizottság tagjai lesznek, akik december 2-án itt tartják ez évi utolsó ülésüket.

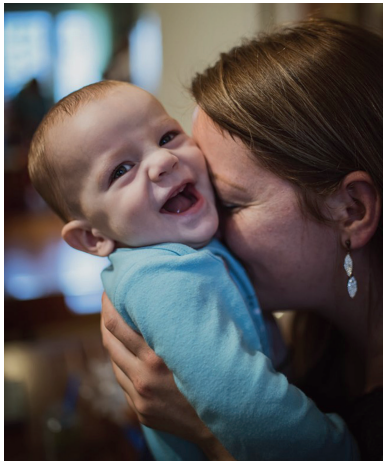

Baba-mama kör
adventi együttléte

SZERZŐ **FARKAS DÓRA**

Pozitív fegyelmezés

Fegyelmezés, nevelés. Sokszor elgondolkodom ezeken, hogy mikor és hogyan zajlik, kik azok, akik kölcsönösen hatással vannak egymásra. Azután az is eszembe jut, hogy folyamatosan halljuk, hogy a mai gyerekek bizony mások. Pedagógusként látom, nap mint nap megélem ennek előnyeit és hátrányait is. De ha minden megváltozott, a családok, a felnövekvő generáció, a férfiak és nők szerepe, szinte az egész világ, akkor mivel segíthetünk egymásnak, hogyan tudunk „nevelni"?!

Ebben nyújt segítséget az a szemlélet, mely szerint ne feltétlenül büntetéssel érjük el, hogy a gyerek tanuljon a hibájából, ne alázzuk meg. Ez a szemlélet ennél sokkal pozitívabb utat mutat nekünk.

Nincs új a nap alatt, mindannyian tudjuk, hogy sokan foglalkoztak már ezzel a kérdéskörrel, hogyan lehetünk egyben határozott, de mégis engedékeny „nevelők". Egymás tiszteletére, motiválhatóvá és megoldásközpontúvá, elfogadóvá kell nevelnünk a gyerekeket. Szükségük van biztonságra és nagyfokú kötődésre is. Fontos számukra az, hogy soha ne bántsák meg, akit szeretnek. Használjuk ezt ki, és ezzel az eszközzel mutassuk meg, hogy mi a helyes. Az egymásra figyelés, a törődés lételeme a mai generációknak. Lehet, hogy úgy gondoljuk, állandóan a kütyüket nyomkodják, nincs is szükségük társaságra, de ez nem teljesen van így. Az igazi nevelés kulcsa abban rejtőzhet, hogy ha elkövetek valamit, az nem feltétlenül ellenszegülés, inkább célzás arra, hogy nem figyelnek rám, hiányosak vagy felszínesek az érzelmi visszajelzéseim. Mitől lesz a nevelésünk pozitív? Attól, hogy

- nem a problémát látjuk, hanem inkább próbáljuk meglátni és megtanítani, túllendülni és megoldani,
- kölcsönösen tiszteljük egymást, mert mindannyian hibázhatunk,
- megadni a megfelelő érzelmi szükségletet, szeretetet,
- az általános dicsérgetés helyett elismerni az igazi erőfeszítéseket,
- képes vagyok rá, nekem is sikerülhet! (önismeret)

A pozitív fegyelmezés nem büntetést jelent, és nem is azt, hogy nincsenek szabályok a gyerek életében. Ez a nevelési módszer arra törekszik, hogy biztosítsa a gyereket arról, hogy szeretik és törődnek vele, mindamellett, hogy vannak bizonyos, lehetőleg közösen kialakított keretek, amiket be kell tartani. Mindezek hosszú távon hozzájárulnak ahhoz, hogy egy gyerekből egészséges felnőtt váljék.

„Semmi olyat ne tegyél meg a gyerek helyett, amit maga is képes megtenni, mert ha túl sokat tesz meg helyette, akkor megfosztjuk a gyereket a tanulás/gyakorlás lehetőségétől, melynek révén kialakulhatna benne a bizonyosság, hogy ő maga

is képes megtenni, elvégezni dolgokat. A társadalmi felelősségvállalás tanításának első lépcsője, ha önállóságra tanítjuk a gyermeket Az önálló gyermekből önálló felnőtt válik, aki készen áll arra, hogy másoknak segítsen, és amikor megteszi, rendkívül ügyesnek és rátermettnek érzi majd magát benne." (Rudolf Dreikurs)

KÖNYVAJÁNLÓ

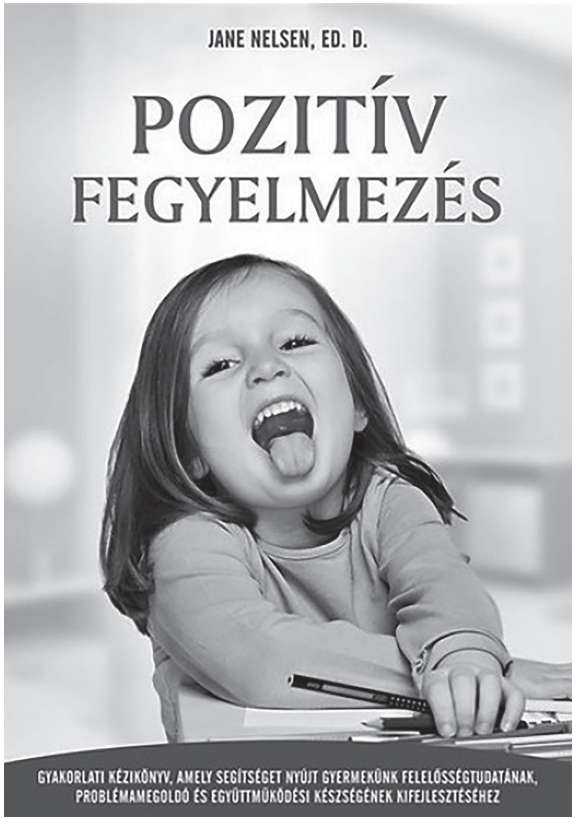

Jane Nelsen: *Pozitív fegyelmezés*

H. Stephen Glenn – Lynn Lott – Jane Nelsen: *Pozitív fegyelmezés az iskolában – A kölcsönös tisztelet, az együttműködés és a felelősségteljes gondolkodás kialakítása a tanítás során*

SZERZŐ **PAPP ATTILA GYULA**

Gyülekezetünk a világhálón

Amikor az ember fellép a világhálóra, olyan, mintha kinézne egy ablakon. Egy olyan ablakon, amelyen kinézve azt láthat, amit csak elképzel. Nézhet focimeccset, videoklipeket, tudományos beszámolókat, de amire egy hívő ember leggyakrabban rákeres, az a saját gyülekezetének honlapja, ahol tájékozódhat a gyülekezet aktuális híreiről. Nálunk korábban erre nem irányult akkora figyelem, viszont az igények növekedése szükségessé tette a számos gyülekezeti alkalom, esemény hangosítását, fényképezését, dokumentálását. Ez a munkakör folyamatosan bővült, így szép lassan az egyházközség és az intézmények honlapjának és közösségi oldalainak karbantartását is átvettem. Fontos, hogy a gyülekezet érdeklődő tagjaihoz közelebb tudjuk hozni a nálunk zajló történéseket, és a közösségi médiában szinte minden szinten jelen legyünk. Gyülekezetünkben mindig is voltak olyanok, akik a vasárnapi istentiszteletek igehirdetései iránt érdeklődtek. Lehetőség van a honlapon ezeket visszahallgatni, illetve sokan kérik, hogy internet hiányában CD-re másolva hallgathassák meg ezeket a prédikációkat. Időközben megújult az egyházközség honlapja, és folyamatban van az oktatási intézmények és a könyvtár honlapjának megújulása, hiszen a tájékozódni kívánók elsőként ide látogatnak el. A fejlesztésnél arra törekedtünk, hogy könnyen átlátható, állandóan frissülő, így mindig aktuális információkat tartalmazzon, és mindenféle okoseszközzel elérhető legyen. Ezért a kialakításnál a tartalom mellett figyeltünk a betűtípusra, a színvilágra, a képi minőségre, hiszen ezek összessége határozza meg, hogy az információ milyen gyorsan és mennyire érthető formában ér célba. Így a *www.krek.hu* oldalon sokkal bővebben olvashatunk gyülekezeti életünkről, közösségeinkről, az ifjúsági életről, diakóniánkról, missziónkról.

Az informálódni kívánók időben értesülhetnek aktuális és jövőben programjainkról, sőt igyekszünk összegyűjteni a városi médiában rólunk megjelent cikkeket is. A vasárnap esti KERT ifjúsági istentiszteletein elhangzott énekeket kottával együtt tanulmányozhatjuk.

Ahogy régen, most is az egyik leglátogatottabb oldal az aktuális hirdetőlap.

Országos szinten a leglátogatottabb, 2437 feliratkozóval, gyülekezetünk facebook oldala. A fiatalabb generáció elsősorban innen és az instagram oldalunkról szeret értesülni a történésekről.

Egy-egy videó vagy bejegyzés lájkolása vagy megosztása engem is meglepetésként ért. Örömként élem meg, hogy gyülekezetünkből jó néhányan rendszeresen megosztják és hirdetik a facebook eseményeket, ezáltal missziónak is érzik a hívogatást.

Az elmúlt hónapban a lelkészek templomban készült videója, az időkapszula kibontása, vagy a

Szólj be a papnak rendezvényhez készített lelkészi interjúk kapcsán nagyon sokan látogattak el ezekre a felületekre.

Instagram oldalunkon lehetőség van véleményés tetszésnyilvánítás kifejezésére is. Nem könnyű feladat mindenki igényét kiszolgálni, vagy ott lenni minden eseményen, de kísérletet tettem arra, hogy a gimnazista korosztályban erre a feladatra többeket megnyerjek, akik segítik a munkámat.

SZERZŐ **PAPP ATTILA GYULA**

Szólj be a papnak!

Krisztustól mindenki megkapta a parancsot, hogy hirdesse az evangéliumot, az örömhírt, miszerint Krisztusban bűnbocsánatot nyerve örök életünk van. Erre remek alkalom, ha elhívjuk ismerőseinket evangelizációs istentiszteletre, KERT-re, és beszélgetünk velük. Ám vannak, akik előbb mennek megenni egy jó hamburgert, legurítani egy-két sört, mint lelkészhez vagy istentiszteletre. Azonban Jézus nemcsak templomban szolgált, hanem a vámszedővel leült az asztalhoz, aki nem kereste őt, ám ha már éppen arra járt, felmászott egy fára, hogy lássa Jézust. Ez a cél: eljuttatni Krisztus elhívott szolgáit azokhoz a Zákeusokhoz, akik nem keresnék őket. Hol lehet megtalálni a Zákeusokat a templomon és a temetőn kívül? Például egy kocsmában! Így közösen, egységben, összefogva, együtt leülnek a kecskeméti lelkészek, hogy kérdezzék őket a kocsmalátogatók pénzről, üzletről, Bibliáról. Azokra a kérdésekre, amelyekre korábban nem kaptunk kielégítő választ, most kaphatunk. Beszélgethetünk a lelkészekkel az alkalom után is. A végére biztosan oldott lesz a hangulat, hiszen minden jó kérdésért jár egy pohár sör. Jó hír az is, hogy nem csak egy alkalomra tervezünk, havonta egy „Szólj be a papnak!.”c. rendezvény kerülne megrendezésre, más témakörben, más lelkészekkel.

SZERZŐ VARGA MIKLÓSNÉ

Könyvajánló

Péterfy-Novák Éva: *Apád előtt ne vetkőzz.* Budapest, Libri K., 2019.

Beismerjük vagy sem, de tény, hogy életünkben sok tabutéma van. Hallgathatunk róla, takargatgatjuk szótlanul, beszélhetünk róla vagy leírhatjuk. Péterfy-Novák Éva ez utóbbit választotta a megrendítő, megrázó új könyvében, melynek címe: *Apád előtt ne vetkőzz.*

A könyv a családon belüli, a gyerekekkel szemben elkövetett szexuális erőszakról, abúzusról szól. Igazi tabutéma. Általánosságban ugyan beszélünk erről, elismerve, hogy létezik. A gyermekvédelmi szakemberek szerint Magyarországon minden tizedik(!) gyereket ér szexuális inzultus. Ismerjük az elrettentő kriminálstatisztikai adatokat is. Ezek az adatok azonban csak a felderített bűncselekmények sértettjeiről adnak számot. Megrendítő ez is, de sajnos nagyon sok olyan eset van, ahol a sértett nem mer beszámolni az őt ért szexuális támadásról, különösen, ha ez a családban történt. (Bírói tevékenységem után 15 évig dolgoztam jogászként a családsegítő szolgálatnál, ahol találkoztam néhány megrázó esettel.)

Péterfy-Novák Éva ezzel a nagyon kemény tabutémával foglalkozik könyvében, amely nem egyetlen ember élettörténete, hanem sok-sok traumából összegyúrt fikció. Beszélgetések, könyvtári, levéltári iratok áttanulmányozásának eredményeként született. Nehéz lehetett megírni, beszélni az érintett

emberekkel, megérteni a megérthetetlent. (Négy évig írta, volt, hogy egy évre félre is tette érlelődni.) Nehéz elolvasni is, de igaza van a szerzőnek abban, melyet így fogalmaz meg az utószóban: *„Elkerülni a nehéz témákat gyávaság."* Nem elolvasni a nehéz témát, szerintem ez is gyávaság. Ezért is ajánlom elolvasásásra ezt a könyvet.

Az egyik fő történet évtizedekkel ezelőtt kezdődik, egy testvérpárról szól, akik a szülők halála után árvaházba kerültek (szeretetlenség és farkastörvények uralkodása), majd nevelőszülőknél éltek. Itt történik a szexuális kihasználás, erős kötődést, szinte függőséget kiváltó formában. A sérelmet szenvedő képes-e elfelejteni az árvaházban és nevelőszülőnél történteket? Lehet-e, tud-e beszélni róla? Az elszenvedett trauma kihat-e, és hogyan a későbbi felnőtt életére, illetve az is nagy kérdés, hogy mi lesz az ő gyermekeivel. Megannyi kérdés. Megannyi „miért". Az ő gyermekei ugyan cipelik-e akár generációkon keresztül az elszenvedett szexuális abúzust? Azon a kérdésen is elgondolkodunk az olvasás után, hogy törvényszerű-e, hogy a szexuális visszaélés áldozata végül maga is elkövetővé válik?

Másik fő szál a könyvben Eszter története, aki a szüleitől elhidegült, és nagyon boldog, jó érzéssel tölti el, hogy valakinek, a nagyapának ő a legfontosabb a világon. A nagyapa csakis őt szereti. Igen, de hogyan? Mi lesz az ára szeretetéhségnek? Mi lesz a bizalommal? A regénybeli nagyapának a *„szeretetnyelve" kóros. Beszélhetünk-e egyáltalán itt szeretetről? Ez a „szeretet"* már átbillent, ez már visszaélés, nem szeretet. Paradox dolog, hiszen itt a gyermek éppen attól kapta a bántást, akinek a biztonságot kellett volna nyújtani. Titok lett a szeretetre vágyásból, szégyen és trauma. Ismét elgondolkodásra késztető kérdések sora.

Másik történet, amelyben az anya a lányát azzal világosítja fel, hogy amiről beszélnek, az az ő titkuk. Női titok. A nőknek össze kell tartaniuk, mert a férfiak mások. Ezért kell a kislánynak odafigyelni magára, és meg kell értenie, hogy a férfiak rosszak. Ezért *„apád előtt ne vetkőzz."*

Megrázó tabukérdésről írt az írónő. Elgondolkodunk. Mi lesz a lelkileg megnyomorított gyerekből? Hogyan válik a szeretet-álom mögé bújva szörnyeteggé egy felnőtt? Mennyire erősek a családi minták? Meg lehet-e törni a generációkon átívelő szégyenérzetet? Sorolhatnám a bennem és másokban is összegyűlt kérdéseket. Számos kérdés kavargott és kavarog még most is bennem a könyv elolvasása után.

Biztos vagyok azonban abban, hogy jól tette Péterfy-Novák Éva, hogy megírta ezt a könyvet. Jól tette, hogy tabutémához nyúlt, hogy elgondolkodásra késztetett minket. Jól tette, mert ezzel is felhívta a figyelmet a súlyos gyerekbántalmazásra és arra, hogy az ilyen érthetetlen cselekedeteket, problémát nem szabad gyáván takargatni.

MÁRTA RÓBERT
Őszi hangulat

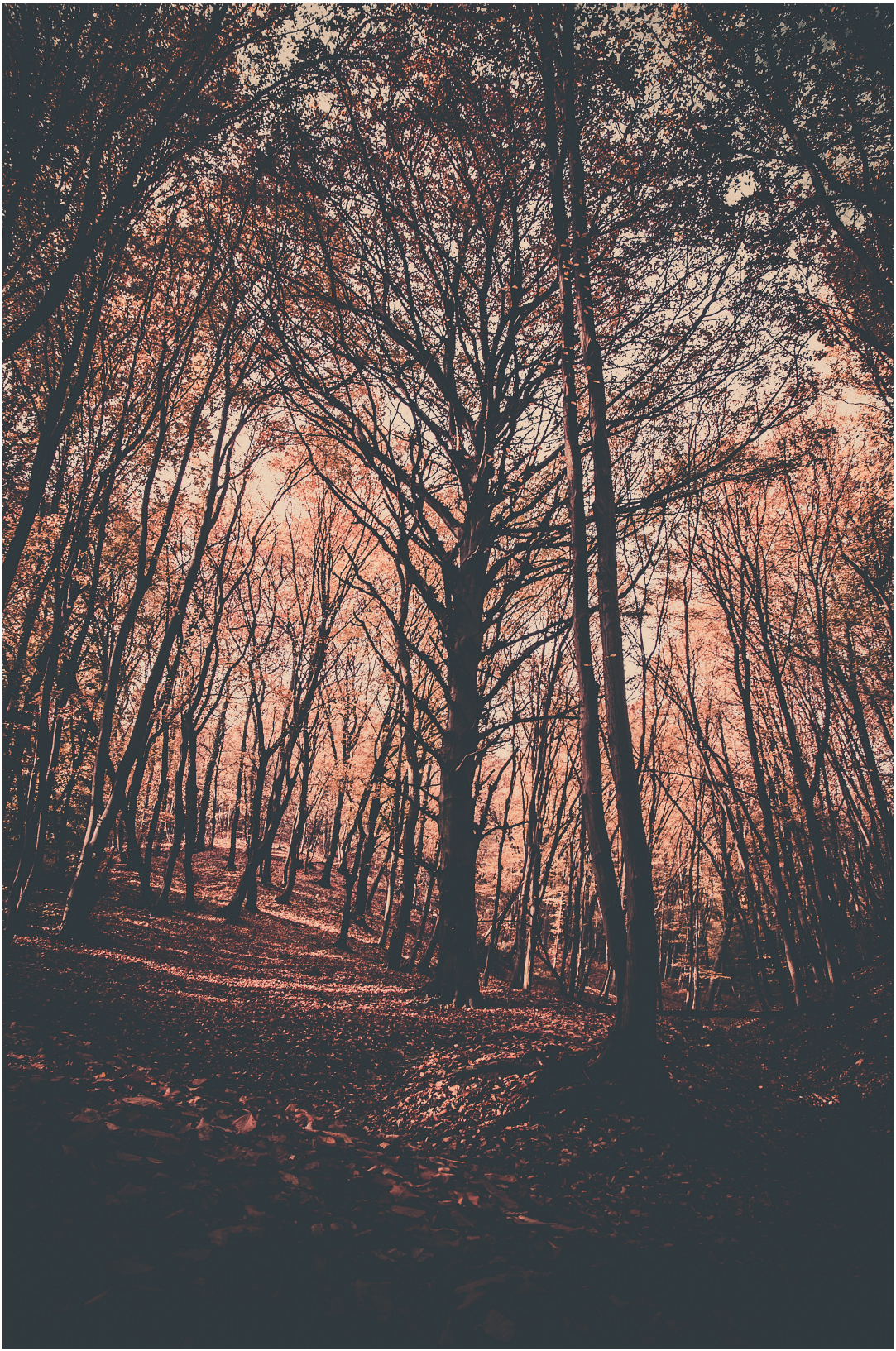

Tartalom

1 Bán Magdolna: Főszerkesztői gondolatok

A ARANYALMA EZÜSTTÁNYÉRON

2 Hodánics Tamás: Gyertyafény, szép remény, karácsonyi sütemény

JL LÉLEKTŐL LÉLEKIG

5 Köszönöm
5 Ima
6 Lackfi János: Isten-keresgélő
7 Joó Sándor: Hattyúdal
8 Farkas József: „Hozz reá víg esztendőt!”

N NÉGYSZEMKÖZT

9 Bán Magdolna: Horbász Veronika teológát kérdeztük

E EZ TÖRTÉNT...

12 Templomfelújítás 2019
19 Horbász Veronika: Szarvasi kirándulás
20 Szabó Zsuzsanna: „Mi a te történeted?”
21 Simonné Bakó Mária: A Kecskeméti Református Egyházközségért díj 2019
26 Bíró Éva: „Az ötvenes évek szűk levegője...”
30 Nagy Ilona Henrietta: Sófár konferencia és dicsőítő est
33 Dr. Szeleczki Zoltán: Kékkeresztesek segítenek a kórházban
34 Szabó Zsuzsanna, Bán Magdolna: Kárpát-medencei imanap 2019

GY GYÜLEKEZETI ÉLET

36 Kuti József: Hogyan készül a választói névjegyzék?
39 Fodor Attila: A missziói bizottság reflexiói a KREK keresztelési gyakorlatának tervezett átalakítására
43 Vass Réka Adrienn: Gyülekezetlátogatás a petőfivárosi gyülekezetrészben
44 Laczay András: A katonatelepi kézimunkakör kirándulása

LAIKUSOK TOLLÁBÓL

46 Papp Attila Gyula: Interjú Istennel

DIAKÓNIA

50 Sipos Mónika: Vendégünk volt Lackfi János
52 Kass-Francz Andrea: A SION házak munkatársainak képzési, fejlődési lehetőségei a demenciagondozásban
55 Dr. Svébisné Juhász Márta: Ünnep egy családi délután keretében

KOLLÉGIUMI ÉLET

57 Szalai Piroska: Református óvodabál
58 Az általános iskola új tanárainak bemutatkozása
62 Sipos Ildikó, Hajagosné Kovács Diána, Sipos Eszter, Boldis Anna Kornélia: A Kecskeméti Református Általános Iskola tantestületi kirándulása Zakopanéba
64 Farkas Dóra: *„Az iskola az egy különös bolygó…”*
66 Gimis mozaikok
71 Szabó Gabriella: Most mutasd meg, Gólya!

KÖZÖTTÜNK ÉLNEK

72 T. Kabai Virág, Bán Magdolna: Józsa Anikó tanítót, hitoktatót, a hittan-munkaközösség vezetőjét kérdeztük

KINCSESTÁR

76 Bán Magdolna: Hírek gyűjteményeinkből

MÓZESKOSÁR

79 Farkas Dóra: Pozitív fegyelmezés

KITEKINTŐ

81 Papp Attila Gyula: Gyülekezetünk a világhálón
82 Papp Attila Gyula: Szólj be a papnak!

KÖNYVAJÁNLÓ

83 Varga Miklósné: Könyvajánló

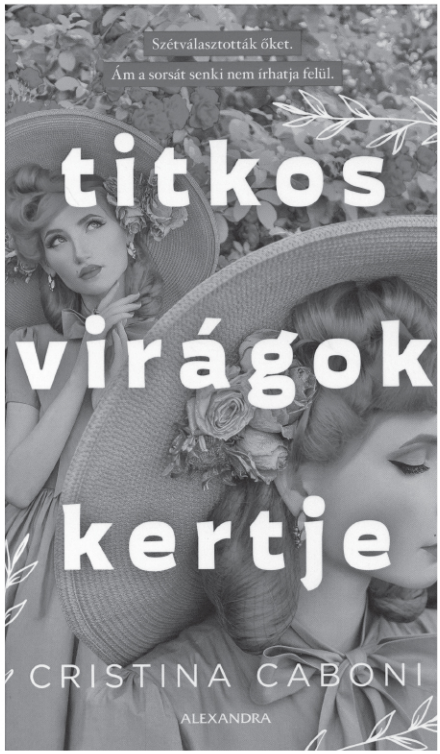
Szétválasztották őket.
Ám a sorsát senki nem írhatja felül.
titkos
virágok
kertje
CRISTINA CABONI
ALEXANDRA

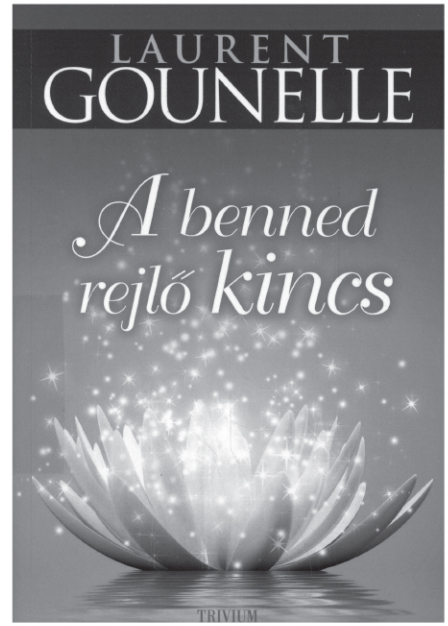
LAURENT
GOUNELLE
A benned rejlő kincs
TRIVIUM

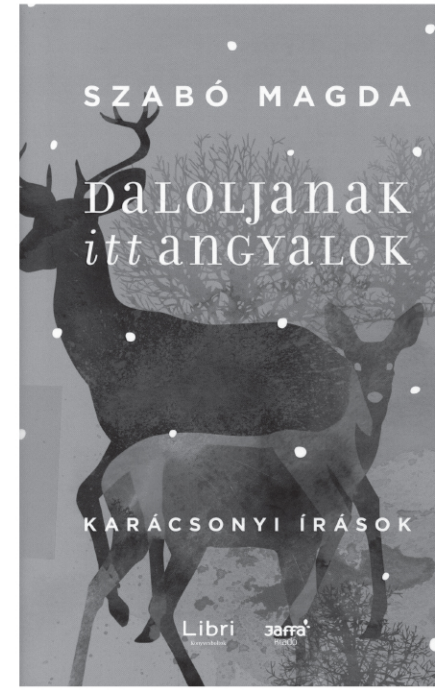
SZABÓ MAGDA
DALOLJANAK
itt ANGYALOK
KARÁCSONYI ÍRÁSOK
Libri
Jaffa

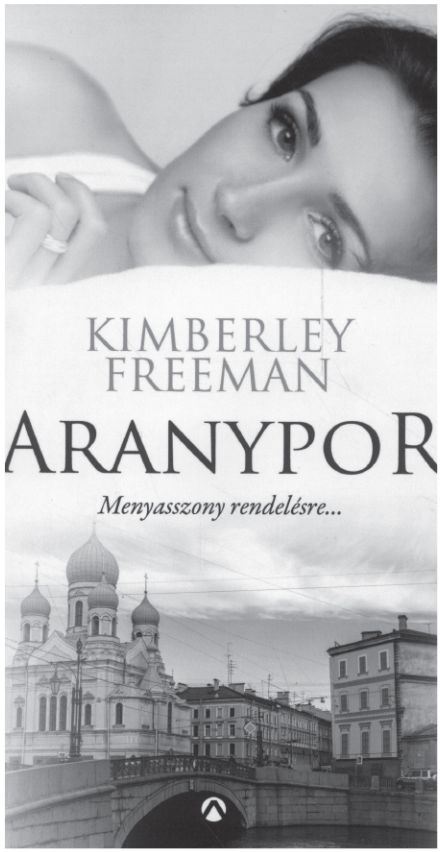
KIMBERLEY
FREEMAN
ARANYPOR
Menyasszony rendelésre...

Szabó Magda
Csigaház
„Az ember mindent tud,
ha befelé hallgat”

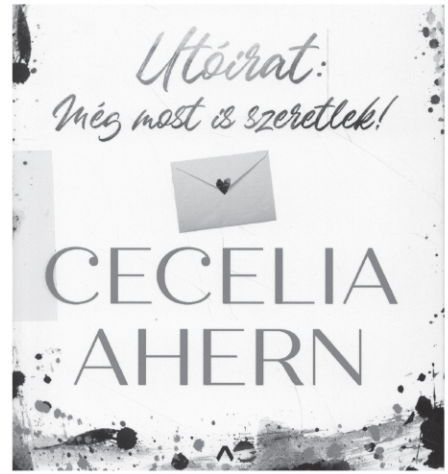
Utóirat:
Még most is szeretlek!
CECELIA
AHERN

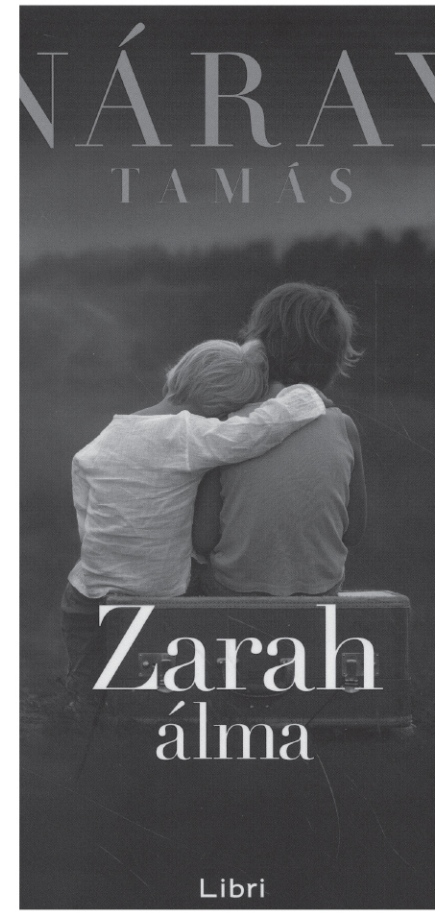
NÁRAY
TAMÁS
Zarah
álma
Libri

„... és ti magatok is mint élő kövek épüljetek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokkal áldozzatok, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.”

1Pt 2,5